

Ptolemy, *Quadripartitum*
Notice by Charles Burnett

Author: Claudius Ptolemaeus (c. 90-ca. 168 AD)

Original Title: *Tetrabiblos* or *Apotelesmatika*

Translation: The Latin translation of the Arabic version, made by Plato of Tivoli in 1138.

Significance: This is the Classical text on astrology, which seeks to find rational explanations for astrological doctrine. In translations directly from Greek and indirectly from Arabic, and accompanied by an extensive commentary by 'Alī ibn Riḍwān, translated into Latin in the late thirteenth century, it had wide influence in Europe. Plato's translation survives in 9 manuscripts and five Renaissance printings.
Contents: As the title indicates, it is divided into four books: the first on the defense of astrology and technical concepts, the second on influences on earth (including astrological geography and weather prediction), and the third and fourth on influences on individuals.

Reproduction: Basel, Johannes Hervagius, 1533 [Warburg FAH 750], p. 1-74.

Title: *Cl. Ptolomaei Pheludiensis Alexandrini Quadripartitum.*

Inc.: 'Rerum, Iesure, in quibus est pronosticabilis scientiae...'

Expl.: '...hoc in loco huic libro finem imponere non incongruum existimamus.'

Bibliography: Claudius Ptolemaeus, *Apotelesmatika*, ed. W. Hübner, Stuttgart and Leipzig, 1998; L. Minio-Paluello, 'Plato of Tivoli', in *Dictionary of Scientific Biography*, ed. C. C. Gillispie, New York, 1975, XI, pp. 31-33.

CL^{IV} PTOLOMÆI

PHELV DIENSIS ALEXANDRINI

QVADRIPARTITVM.

PRO OE MIVM.

ERVM, Iesute in quibus est pronosticabilis scientia, stellarum perfectio, magnas & præcipuas duas esse deprehendimus. Quarum altera quæ præcedit, & est fortior, est scientia solis & lunæ, nec non quinque stellarum erratium figuræ demonstrans, quas suorum motuum causa, & unius ad aliam, eorumque ad terram collatione contingere manifestum est. Altera uero, est scientia qua explantur & mutationes & opera quæ accidunt & complentur propter figuræ circuitus earum naturales eis in rebus quas circundant. Sed quoniam duarum prædictarum prima quidem est scientia per se alterique incōmixta, oportet ut scientiæ perscrutator eam sui causa perquirat & addiscat, & hic fructum accipiat, licet secundam non addiscat scientiam. Quoniam igitur hoc ita se habere in manifestu est, ia primæ per se scientiæ tibi à nobis peractu est uolumen, in quo pro posse nostro ratio nabiliter processimus. In hoc libro secundam scientiam, per se nequaquam explicabili*m*, prout ratio physica postulat, explanabimus. Oportet autem eius in uestigato rem hanc intentionem exequi, ut in ea recto tramite viaque ueraci procedat. Modum tamen ad hanc perueniendi scientiam, modo quo ad alteram peruenitur, quæ semper unius eiusdemque modi est, assimilare nō uelit: hanc etenim postponet & abnegabit scientiam, si assimilet. Brevis enim mora accidentium materie, in qua hæc uersatur scientia, est huius scientiæ secundæ mutationis occasio. Hec nanque materia nunquam in eodem statu perseverat: ideo perfectam istius scientiæ cognitionem grauitate quis attingit. Ob hoc tamen à nullo pigritiæ causa postponenda est, quin ex ea sciri quod possibile est, scire nitatur. Planum quidem est illud quod nos ambit, plurimum accidentium & mutationū, in hoc mundo contingentium occasionem existere. Quoniam autem multorum est ad uestigandum difficilia uilipendere, quidam mentis cæcitatem animique inperitia, primam scientiæ pattern accusantes postponebant, quidam uero secundam. Occasio quidem illos ad hæc ita distrahens forsitan hæc est. Quonia uel sunt, ut quidam, qui quod præ difficultate nimia scire nequeunt, alios scire posse nequaquam extimant, uel forsitan, uelut hi qui licet scire paleant repudiant, eo quod leviter à memoria diffluat. His itaque de causis hanc uilipendentes scientiam pro nihilo reputabant. Nos uero prius quam huius scientiæ particulariam manifestemus, breuiter probare nitemur, quid in hac habetur, quidque sciri potest de pronosticationis sciætia, quæ sequatur fructus, & ex his duobus incipiemus explanare quantum sit, ad quod ex hac scientia pertingere possumus.

Ratio perueniendi ad pronosticandi scientiam.

Cap. II.

Im aliquā in materia alathir existere, quæ ad terrenas usque perueniēs, eas mutare compellat, imò cogat, easdemque res, item naturaliter mutabilitatem suscipere, ex duabus primis materiebus lunari circulo suppositis, quæ sunt ignis & aëris, quas motus alathir circundat & mutat, ipsique catena, aquam sci licet & terram, eorumque singula uerabilia circundat, suisque mutationibus mutant, nulli dubiū esse credimus, eo quod sol & aëris in tertenis omnibus operantur. Et quod non solum terre ex quatuor anni temporibus alterationes adueniunt, uelut in anni

A mantiutum

OCTAVI,
impedita, in quibus quicunque
multam terram possident, que
plenum nauale credamus. Erat etiam in
utatis uero alias infamabant, dicas
os pambus uinciam, sed ipsi filii cap
etiam signo & collabo. & bene
abuenus maximam uicem, & uiz porde
cant, exercitus camico datus erit, in
in bello monauit.
a summi, & & h. profunda in die
of, religiosi quoque intellugere, &
maximum potestis omnium, &
aliorum pulchritudine, in qua, primo, qui nat
a. & regibus noui, & quoniam etiam
ibum & nauale communi, in pro
misti, religiosi, sed ad meos co
impetrantes, qui tandem regis
angulis pambus prononciat
APOTELESNA CAP. XXI
ponis, nū facint omni quæ
uia, quod nos frequentissim
aliorum syderi fuerit, quæ
um flagrante tempore, nunc p
locorum ac stellarum portus, n
e fidelia, cum in deiecit loca
en dūmus principi in loco, dū
fuerint in parvili tunc dū
nū, ex omnī stellarum port
sumus explicare sentimus.

PERORATIO CAP. XXXI
ni, quod ibi, cum somma ion
in falcer bos libros, ad seponit
Nam primus liber soli pambus
in Romanis hominibus non oper
verdenti admonitione coram, &
libros, per animo, ponit uero
spens in numeru. Ceteri enim & alio
uolet, ne omnibus facile effici
underetur. Hoc etiam nos in his lib
zontum patet, profanis uero tempore
metam quodammodo admittit, &
a prima ex parte, ad omnium offici
monis necessitudo conatur, quoque fa
uia, nos ubi soli quidicti infici, quoque
eris interpres, tu fidus tuus, tu regi
sollicitudine ac rapiditate oratione
VNIORIS SICVL V. C
AVIA PROCONS.

mansum conceptionibus, arborum fructibus, aquarum excessibus, corporum mutationibus, sed etiam ex diurna uolubilitate in qua quotidie continetur. Ob hanc etenim uolubilitatem terra calescit & infrigidatur, desiccat & humectat uno eodem modo, propter consimiles in specie figuræ, quæ formantur secundum eorum loca à zenith nostro ruitum caputum. A luna quoque similiter, quia terræ propinquior est, magna nobis uis attrahit, quæ multis animatis & inanimatis mutationes conferuntur. Excessus namque rationum & decrementa, secundum lunæ diminutionem & augmentum eveniunt. Maria quoque in eius ortu & occasu alterantur. Vegetabilia item & animata in toto uel in parte ipsius augmento uel diminutione, crementum & decrementum ineunt. Erraticarum quoque stellarum atque fixarum circumuolutio, calores & uentos ac nubes in aere nos ambient, multis modis efficit. Quapropter secundum illius complexionem, rebus terrenis superpositis alterationes accidunt. Et secundum eorum figuræ adiuicem, quas ex sua coniunctione suarumque fortitudinum commixtione suscipiunt, variæ rerum mutationes contingunt. Præter quod solis efficacia semper in rerum variationibus ordinatim incidentibus præualet ceteris. Aliæ vero illum quandoque iuuant & non nunquam impedit, quod in luna contingit evidentius atque frequentius, uelut in coniunctione & diabolomitatem ac plenilunio. In aliis vero stellis evenit in temporis prolixioris circuitione & occulti ore significatione, secundum quod est in horis occultationis & apparitionis earum atque declinatione sua uersus quamlibet latitudinem. Quoniam igitur ita se stellarum opus habet, necesse est ut quod suis operantur motibus non solum in manifestis appariat, uerum etiam in principio ortus seminum & fructuum, ut formæ earumque modi secundum aeris qualitates in ipsa hora designentur. Inde est quod per plura experti sunt agricultores, ac pecorum custodes, in hora coitus animalium, seminumque projectionis quod inde futurum sic per uentorum flatus deprehendunt. Generaliter etiam cognoscimus quod res uniuersales quæ per solis, & lunæ nec non stellarum figuræ declarantur, planæ sunt & aperiæ. Huius etenim artis expertores eorum pronosticationes solis frequentiter experimentis agnoscunt. Illi quoque stellarum effectus, qui maximis uitibus accidunt, & qui natura iter euénire consueuerunt, ab imperitis, immo etiam & aliquibus animaliū pronosticantur. Quamplurima namque animalia temporum anni variationes uentorumque mutationes, qui aula vocantur, significare uidemus. Quod quia harum significationum occasio frequentius est solis, contingere non dubitamus. Ea vero quæ minoribus accidunt uitibus non nisi à frequentier expertis pronosticantur, uelut à nautis individuae mutationes hyemalis aeris, & longioris temporis uentus. Hæc autem per lunæ, fixarumque stellarum cum sole figuræ euénire manifestum est. At quia stellarum loca rerumque predictarum horas & erraticarum stellarum motus, qui plurimum prefectorum iuuant sciantiam ignorauere, multotiens in hac scientia decepti sunt. Quod cù ita sit, si quis omnium stellarum & solis lunæque motus notitiam habuerit, ita ut loca & horas, in quibus earum figuræ formantur, ueraciter agnoscatur. suarumque etiam naturarum, quas per multorum experientia temporum didicerit no[n] obliuiscatur, licet earum substantiales naturas nesciuerit, sed quos operantur effectus agnouerit, ut solem calefacere, lunam humectare, & in ceteris similiter, fueritque fortis ad hoc sciendum modo naturali, & in horum commixtione significationis modum bona deprehenderit extimatione. Quid eum enim prohibe te poterit, quin ita semper agnoscatur futuras aeris mutationes, ut eum nunc calidiorem, nunc humidiorum fore predicat. Poterit item per aeris qualitates omnium hominum naturarum qualitates deprehendere, sic ut corporis animæque qualitates, ita & ita euénire dignoscatur. & futura earum in certis horis accedenda deprehendat. Quinetiam cum aer ambiens corporumque natura sic & sic se habuerit, saluti corporumque meliori actioni convenienter esse pronosticabit, cùmque contrarium fuerit iudicabit contrarium. Ex predictis igitur corumque similibus ad hoc opus nos peruenire posse manifestum est. Qui hanc scientiam gulpendā & postponendā esse dixerit, licet fruolas aliquas tamen occasiones habuerint,

Quarum

Quarum prima est eorum magna deceptio qui hanc auctoritate non attendunt scientiam, cum eam inspicere grandis sit industria multis modis. Ideoq; complures opinati sunt fortuitu contingere, cum haec scientia vera fuerit. Haec autem horum occasio inconveniens est, eo quod haec deceptio non huius artis debilitate, sed in spicentium temeritate contingit. Occasio uero secunda est haec, sunt quamplurimi, qui ut multa lucrifacerent, alterius doctrinæ pronosticationem habentes, eam huic ascripsere scientiæ, a quibus multi decepti, ad hanc impellebantur opinionem, ut ui huius scientiæ multa prædicerent ita ut in opinando eius naturæ modum excederent. Quapropter hoc eorum opus, multorum fuit occasio, ut nō solum quod ex ea nesciri potest, uerum etiam quod scibile est, ui lipenderent, haec item occasio, uelut & prima inconueniens est, non enim propter stultorum ignauiam uilipendenda est philosophia. Planiū est etiam scientiarum scrutatores bonos & accuratos quandiq; nō propter predicas occasiones decipi, sed propter eiusdem rei naturam, suamq; debilitatem, quoniam rem huic scientiæ debitam attingere nequeunt. Accidit item generaliter, quod ad nullam qualitatem istius materiei scientiam uelat, sed opinabiliter peruenimus. Maxime autem ad id quod ex multis dissimilibusq; rebus colligitur. Contingit etiam cum hoc quod erraticarum stellarū figuræ in antiquis formate temporibus sunt, illæ per quas nostrorum temporum figuræ, quæ eis assimilantur consideramus, & super earū effectus, id quod priscæ a. Et titatis viri, terū inspectores per suorum temporum figuræ deprehenderūt, iudicamus, quæ nostris totsān figuris multū uel parum, propter longas earum circuitiones assimilatur. Quod autē haec figure protinus eis assimilentur, ita ut quæ in cœlis & quæ in terris sunt, ad id quod tunc fuerant reuertantur, nequaç; est possibile, nec ab aliquo dici poterit, nisi qui stulte derideat id; perfecte se id scire confiteat, quod à nullo unq; perfectæ sciri potuit, uel qui se ad id peruenisse dicat, ad cuius peruentum nullius mortalis uita sufficit. His etiam occasionibus per quasdam horas in iudiciorū pronosticatione falliniunt, quoniā exemplaria p quæ addiscimus, his quibus iudicamus non assimilantur. Nam cum aëris accidentia in aëre perscrutamus, ob hoc nobis repertu difficultia sunt, quoniā occasionum quæ sunt in aëre, grauis est inventio, & si quæ per cœlestia fuerint occasions deprehēdimus. Cumq; super hominum nativitatibus loquimur, secundū collectiones virium, rerum multas & nō fruolas in hoc percipi mus occasions, quæ etiā per se res uatiare cōpellunt. Seminū namq; differentiæ, mutationū qualitates multū iuuāt, quia cum regio quilibet eiusdemq; regionis aër, unius eiusdemq; sit modi, unāq; seminū differentia, ad suæ speciei competenter formandam imaginem uires optinet, uelut hominis & equi cæterarūq; bestiarū semen. Ottuū item loca res magna conuertunt mutatione, cum semina etenim unius fuerint species differentiæ, uelut hominum semini, & aërum item qualitates eadem extiterint, multas ac magnas in corpore & anima qualitates differentes sortientur, nascentes secundum regionum in quibus nascuntur differentias. Tibi quoque, atq; mores diversi eorum individuas alterationes futuras utcunque iuuabunt. At cum omnia nequaquam occasionibus quæ in aëre se cōcordauerint, licet magna sit uis aëris quæ inesse harum rerum secundum quod sunt, grandis est, magni iuuaminis occasio, si ab eis nō iuuātur hi, qui per superorum solummodo motus pronosticantur, & qui per eos tantum, id quod perfecte sci re nequeunt inuestigant quādoq; fallenter. Quoniā igitur hoc ita est, nō quia quandoq; in ea fallimur, tota uilipendenda est & destruenda haec scientia, sicut nautarū foletia, qui nauigando frequenter erant, à nobis nec uilipenditur, nec repudiatur, sed in ea magis attenti atq; solliciti manere debemus. Pollicent̄ nianq; nobis ardua atq; inestimabilia, & id etiam quod ex ea attendere possibile est, non dubitemus. Item non conuenit ut per eam omnia, sed solū inuestigando inuestigemus. Necessariū quoq; dicimus ut earū materias deprehendamus, nec quod nō est idoneū interponamus. Sicut etenim medicos cū infirmitatū occasions, infirmorū qualitates querunt, nō reprehendimus, sic nobis molestū esse nō debet materias & regiones cibosq; & oia quæ præterita sunt accidēta inuestigate.

Valiter stellarum pronosticationes deprehendantur, & quod ea solummodo accidentia, quæ corpori globū terræ circundanti, & quæ horū occasione, hominibus accidunt innotescant, & quod hæc hominū accidentia corpori & animæ eorūq; viribus, nec non & operibus, quæ à primis usq; ad extreemos operati sunt annos, sint pertinētia, & quæ sint quæ extrinsecus accidit, quæ p̄ædictis naturaliter & ineuitabiliter adhæret, uelut quædā amoris cōnexio quæ est in corpore & substantiā, nec nō & eius sociā, & ut cōnexio quæ interest animæ eiusq; progeniei atq; dominio, quantūcumq; ex eis in ceteris cōtinget horis generaliter p̄batū est. Nunc autē promissorū residuū indicabimus, quod est, huius utilitatē operis breuiter inuestigare. Sed modū intentionēm& sciēdi quantitates istius scientiæ, fructus prius enodate proposuimus. Dicemus nanc̄ quoniā si huius utilitatis quantitatē quæ ad animā p̄tinet cōsiderare uelīmus, deprehendemus nihil esse, à quo esse alacritatēsq; animē tantā meliorationē assumant. Vniuersalitēq; dicimus nihil esse in quo tantum lucretur anima, sicut in huius scientiæ pronosticatione. Per ipsam etenim ad diuinatū humanatūq; rerū notitiam peruenimus. Corporis itē utilitas, quoniā ad ea quæ cuiq; cōplexioni cōpetūt p̄uenire nequimus, nisi per huius operis cognitionē. In diuiniis autē & dignitatibus ac in his similibus id dicere possumus, quod in tota philosophia cōsideramus. Nō est enim philosophiæ ex se, ut ad p̄ædicatorū lucrū aliquod quenq; adducat, nec tamen est idoneū ut ab hominibus inculpetur. Similiter itaq; nec propter hanc occasionem inculpanda est hæc sciētia, nec ipsius magna postponendæ sunt utilitates. Generaliter etiā rationes hanc inculpantium scientiā, eamq; nullius utilitatis esse dicentiū, animaduertētibus patebit, eos hæc non ueraciter protulisse. Eotū nanc̄ stulta deliberatio ad hoc erat, p̄cliuor, ut terū ineuitabiliter contingentium pronosticationes superflua & inutiles esse dicerent. Ad hæc eos tū uerba sunt dissoluta, aspectu subtili, idoneāq; cognitione carentia. Primum nanc̄ scire debemus, quod res necessario cōtingentes, cum alicubi contigerint, nisi p̄cūmeant multū ei fortasse nocēbūt, & adeo quod sensum & memoriam auferēt, aut tantū gaudii uel tristitię conferent, quod idem eueniet. Pronosticatio uero animam applicat & attrahit ad teū adhuc longinquatū frequentes memorias, ita quod eas iam pro cōstanti atq; pro p̄senti habeat, & plane suauitēq; eam ad cuiuscunq; rei futuræ receptionem coaptat. Rursus non est extimandum, quod superiora super sua significata procedant ineuitabiliter, uelut ea quæ à diuina dispositione contingunt, & quæ nullatenus sunt evitanda, nec non quæ ueraciter, & ex necessitate proueniunt. Imò scire debemus quod coelestiū uires fiunt dispositione diuina, quæ prohibeti nequeunt, quin ueraciter eueniāt, & itē quod terrestriū uariatio naturali calle, procedit, quæ uariant & primas rerum superiorū occasionses accidentaliter suscipiunt, & quod quedā etiā accidentiū generali noctumento, nō ex alicuius rei proprietate cōtingunt hominibus, uelut in gradi mutatione aëris, à qua uix nobis p̄cauere possumus, multorum eueniunt hominū exitus, qui ex aëris excessu uel mortalitate aut submersione cōtingunt. Hæc autē idcirco cōtingunt, quoniā magna & fortis occasio, brevē atq; debilē semper occasionē superat, & qd'quædā accidentiū, secundum natuiales & p̄prias uniuscuiusq; cōplexionis accidit, qualibet mutatione sibi cōtraria. Quoniam hæc igit̄ huiusmodi sunt, probatū est in rebus generalibus & in diuiduis quod ea accidētia quotū prima occasio fortior & maior est omnib⁹ occasionibus, sibi cōtrariis quomodo necessario cōtingent. Sciendū est itē quod ea quæ sic se nō habēt, cū contrariū eque forte receperint, leviter mutabunt, quæ uero hæc nō inuenient primas naturas imitabūt. Quod pigritia & insipientia nō necessariis viribus euenit. Idē etiā in oibus, q̄rū initia naturalia sunt, euenire uideamus, ut in naturis quorundā lapidū atq; vegetabilū, necnō & uulnē & apostematū, ac infirmitatū, quæ necessario aliqd operant, quorū quædam sunt ut id operent nisi eis ab aliquo contrario, cōtradicatur. Similiter etiā cōuenit omnibus in hac scientia uerantibus quæ hominibus accidunt accidentia cōsiderare, ac in ipsis naturaliter

naturaliter pronosticari, & ut falsis non adhaereant opinionibus, cum quædā ideo evitari nequeant, quod occasionū à quibus procedunt, quædā sunt multæ ac magnæ, quædā vero his contrariae, alterationesq; suscipiūt, uelut medici quibus hominū infirmitates insinuantur, prædicūt, quæ earū sunt curabiles, quæ uero minime. In rebus quoq; quibus cuiuslibet nativitate dixerit astrologus, quod cū talis fuerit eius cōplexio, & sic se aēris habuerit mutatio, alteratāq; fuerit temperata cōplexio, secundū augmentū uel diminutionē talis prosequetur infirmitas, & uelut quandoq; dicet medicus, qđ hæc infirmitas, uel hæc ulcera augmentabunt, & putrefient. Et similiter si quis terū metallicarū naturas agnoscēt, dicat quod magnes ferrū attrahat, unūquodq; istorū si artificis ignavia eius non apte cōtrariū, necessario cōtinget, & secundū suæ propriæ naturæ uires procedet, & nō augmentabunt, nec putrescēt ulcera cū eis obviauerit medicina. Nec item lapis magnetis ferrū attractet, si cū alliis ungatur. Hæc autē quæ prædicta sunt non prohibentur, nisi ab his quæ naturaliter sunt illis contraria, & secundū quod iā indicatū est, similiter etiā in illis rebus euenerit, quod, quæ cū hominibus accidūt ignorabunt accidētia, uel cum sciētur, sed illis non obiicientur cōtraria sequentur, necessario primus ordo naturæ. At si præscian̄ & qui illis mederi sciat, iuueniatur, aut nullatenus uia naturali, & prius indicata cōtingent, uel si contigerit in modico accident. Cumq; in rebus generalibus & indiuiduis est uis eadē, mirum est cur ab hominibus cōceditur, quod generalium pronosticatio possit haberi & quod ab eis præcaueri possit. Sunt nāq; plurimi qui temporū anni pronosticationes, stellatūq; fixarū nubes, ac figuræ concedunt, & circa eā multū uersantur, nechon & ab his quæ per eam futura sunt, sibi præcauēt, & quæ frigida sunt in æstate, in hyeme uero quæ calida sunt reseruāt. Generaliter etiā eorū cōplexiones, temperate complexiones nituntur allicere. Itē cū ab infortuniis & accidentibus quæ in mari cōtingunt sibi præcauere uolūt, stellarū fixarū nubes attendunt. In bestiarū quoq; conceptionibus, ac plantarū plantationibus Lunæ figuræ quæ secundū sui luminis quantitatē formantur, obseruāt, & qđ agat. Neminē uidimus qui hoc unq; denegaret, uel qui dicet eā nec proficere, nec esse posse. Quidam uero sunt qui ad indiuiduorū pronosticationes in propria cōplexione neminē posse peruenire iudicāt, ut in augmento, uel diminutione caloris uel frigoris, & similiter in propria cuiusq; rei cōplexione. Opinātur etiā esse multa, à quibus nemo sibi præcauere possit. At si planū est, quod cū nostra nos infrigidamus corpora, ante caloris generalis adventū, minus caloris nobis incumbat. Idē nos in rebus indiuiduis facere possumus, quæ calores augmentant, ut eas scilicet ad intemperiem conuertamus. Nisi quia huius descriptionis occasio est indiuiduorum rerum grauis pronosticatio, & quia perpauci eam in usu habent, adeo quod fere est occasio, ut alia nullatenus creantur. Res enim uires contrarietatis habentes, absq; rebus, per quarum uires pronosticantur, non leviter inueniuntur, ideoq; in maiori parte non reperiuntur perfectæ. Quapropter cum naturæ primæ semper absq; prohibente sint uincentes, putauerunt quod ipsæ facerent quicquid est ineuitabiliter, & ita quod prohibeti nequeat. Et ut mihi uidetur idem in ipsa eadem pronosticatione putauerunt. At licet contingere quod in maiori parte pronosticatio falleret, esset tñ cōueniens, ut eā subtiliter uestigaremus, eò quod ei ueritatis aliqd inest, uelut insciētia, quæ salutē cōseruare demonstrat, licet non omniū hominū salutis sit occasio, cū tñ qđūndā, qđ licet sit modicū est tñ appetendū atq; diligēdū, & hoc in eo magnū fore, p̄ficiū exiſtimare debemus. Patet etiā quod hui⁹ operis uires ideo maximas Aegiptii mōstrauerūt, quoniā in omnibus libris medēdis, scientiā stellarū pronosticationibus cōiunxerūt, propterea quod hæc huiusmodi fore cognouere, nec in eadē hora illa in simul cōiungerent ut incantationes & medicinas facerent, ad delendū ipedimēta præsentia siue futura, gentalia seu particularia per corpus circundās accidētia, nisi quotiam opinati sunt quod inde prouētura, nec mutētur nec cōuertatur. Quapropter id quod huius naturæ, & quæ eū sequuntur, cōtradicendi vim habent, in ordine secūdo posuere, in uitute & posse. Et uires utilitatis eius operis uitib; pronosticationis cōiunxere, in libris qui ostēsores medicis

Magnetis
natura.Generales
pronosticatio
nes.

Indiuiduorū

CL. PTOLOMÆI QYADRI PAR.

næ nūcupantur, eò scilicet ut existētum cōplexionū qualitates per stellas deprehendentur, nec non & accidentia, quæ per corpus circundans sunt euentura, eorūq; occasiones, & ut fortes etiā essent in istarum scientia rerū, ac in doctrina curandi curabilita in maiori parte, eò quod esse nequaç; est possibile, ut oia corpora infirmitatēs eiudē modi sint qualitatis intemperie, & ut per medicinam, & per res uniuīq; corpori cōuenientes & nō conuenientes, in futurā infirmitatū custodia fortiores existerent, necnon & ut his que iā euenerūt medicamine, in quo nec imperfectio, nec ulla sit deceptio mederent, & ut ex hoc ad summā perfectionē, ad quā aliquis attingere possit attingeret. Hoc igit̄ in generaliter dice-
do p̄mittendū erat. Consequēter uero dicēdo, modo prosequemur introductorio. Eāq; opera prius manifestabimus, quibus rerū cœlestiū alterationes proprie cōtingunt. Ethoc antiquorū experimentis ordine naturali dispositis exequemur, & ex his primum erraticā cum stellarum atq; lumen opera pertractabimus deo uolente.

De virtutibus luminarium & erraticarum stellarum. Cap. IIII.

Anifestum est quidem, quod substatiæ solis opus est calefaterere, modicūq; desiccare, cuius operis sensus proprie ceteris operibus aptiore est, eiūq; sci-
entia leuior, propter magnā solis quantitatē, & manifestam temporū anni mutationem. Sol etenim quanto magis loco zenith nostrorum capitum propior accedit, tanto magis calefacit.

De virtute Lunæ.

Maior autem Lunæ uis est humectare, est enim tētē propior, à qua uapor humidus ab imo usque ad eam ascendit. Quapropter ad hunc modum mutatione manifesta corpora mutat. Nam quāplures earū rerū partes infra corpus existunt, maturat & putrefacit. Ipsa itē cum sole, licet modicā, in calore siccitatē habet, quoniam ab ipso lumen recipit.

De virtute Saturni.

Saturni uero stella, secundum operis sui partem maiorem in frigidat, suāq; frigiditatē maxima, modicum deliccat, hæc autem propter eius elongationē magnam, à calore So-
lis, & ab humidis uaporibus, qui propter terram sunt euenire uidetur. Huius quidem stellæ ceterarūq; stellarum uirium scientia, à suarum figuratūr experimentis, quæ sunt in ea-
rum collatione, cum Sole ac Luna procedit. In ordinibus nāq; mutationum, qui secun-
dum augmentum diminutionēm q; differat, uidemus earum quasdam aëris qualitates uno modo, quasdam autem alio uariare.

De virtute Iouis.

Opus quidem fortitudinis stellæ Iouis, temperatæ cōplexionis existit, locus nāq; sui motus, medius est inter Saturni frigiditatem Martisq; feruorem. Quapropter insimul ca-
leficit & humectat, & quoniam eius magis est calefacere, ipsæq; super alios cœlos uehi-
tur, auctor uentorum, qui res oriri faciunt, existit.

De virtute Martis.

Martis autem stella propter desiccatur, eiusq; naturæ uis comburit, eius nāq; calor ignis assimilatur calori, & locum iuxta Solem obtinet, cuius sphæra serens subest illi.

De virtute Veneris.

Veneris quoq; stella propter suæ complexionis temperiem, Iouem prorsus in operibus imitatur, præter quod in ea Iouis ordo conuersus est, modicum nāq; calefacit quia pro-
pe Solem est, & humectat quantum Luna propter magnam sui luminis quantitatem,
ideōq; sibi uapores qui ex humoribus terram circundantibus ascendunt, attrahit.

De virtute Mercurij.

Stellæ quidem Mercurii opus est in maiori parte desiccare & æqualiter humectare. In quibusdam etenim horis desiccatur humores, eò quod nūsquā à calore Solis nimis elongatur. In quibusdam autem humectat, eò quod eius locus superest lunari sphæræ, quæ
quæ terræ propior existit, & in horum quidem utrōq; eius alteratio est festina. Ventorum & hic auctor existit, ob hoc quod eius motus circa Solem citus habetur.

De fortuna.

L I B E R I.

De fortunis & infortunijs.

Cap. V.

Vm igit̄ sint figuræ predictæ, pro ut diximus, sunt q̄ naturarū quatuor. Dic
uidelicet, calor & humor, procreates & efficiētes, nil etenim nisi per illa, cre-
amentū suscipit. Duæ vero scilicet frigiditas atq̄ siccitas, destruentes, per eas
nanq̄ res minuunt̄ esse q̄ desistūt. Duas stellarum erraticarū, Iouē scilicet ac
Venerem, Lunam etiā secundū priscę viros auctoritatis, fortunas esse dixerē,
eō quod earum est complexio temperata, & quod eis multum caloris ac humoris inest.
Opera quidem Saturni, ac Martis operibus prædictarum stellarum naturaliter contraria
fere restati sunt, eō quod horum alter per frigiditatem intensam, & alter per siccitatem in-
tensam operatur. Solem autē atq̄ Mercurium, in natura siccitatē habere subiunxere, eō
quod illi utriusq̄ præbent effectum, & secundum aliarum stellarum mutationem cum
quibus t̄ ictis habuerint, magis quam ceterarum stellarum aliquę res mutare cōpellunt.

De masculinis & femininis signis

Cap. V. I.

Vm partium itē naturæ duo sunt, prima genera, masculinū scilicet & femi-
nū. Cum q̄ ex virib⁹ predictis propriè feminina uis sit ex humida sub-
stantia, eō quod hæc qualitas in feminis generaliter inuenitur, et residua
qualitas in masibus, proprie semper reperiatur, ab antiquis cōcine dictū
est, Lunam & Venerem, quibus multum inest humiditas, feminas esse:
Solem autem atq̄ Saturnum, Iouem etiā ac Martem masculinos. Mercurium vero, quo-
niā siccitatē & humiditatē æqualiter operatur, in utroq̄ genere societatem habere
dixerunt. Aliunt etiam planetas, ut ita dicam, masculinare, & femininare, secundū m̄ si-
guras quæ in sui cum Sole collatione formant̄. Nam cum ipsi Solem præcedentes orien-
tales existunt, masculini: cum uero Solem sequentes occidentales fuerint, feminini dicunt̄.
Idem atiam per figuræ, quas in horizonte formant̄ habere probat̄. Cum enim in locis
fuerint, quæ sunt ab oriente usq̄ ad coeli medium, uel ab occidente usq̄ ad oppositum
medii coeli, sub terra sunt masculini, eo quod cum sint orientales, ea morantur in parte à
qua procedit uentus qui uocatur † Assabe. In duadus autem quattis residuis sunt feminis.
Ob hoc quoniam partem illam obtinent, unde procedit † Adabor.

De diurnis ac nocturnis.

Cap. V. II.

Voniā itē duo sunt spatia, ex q̄bus tempus efficit̄. Quorū alterū dies est, qui
proprie masculinat̄, propter calorem, eiūsq̄ uim efficacem, atq̄ mouen-
tē: Alterum uero nox eit, qui femininat̄, propter illius humiditatē atq̄ quies-
tem. Lunā ac Venerē nocturnas, Solem autem & Iouem diurnos esse dixer-
te. Mercurium uero, uelut prædiximus utrisq̄, sociū fecere, et eum in oriente
diurnum, in occidente uero nocturnum esse retulere. In fortunam autem utranq̄ super
hoc duos modos diuisere, præter quod hoc non naturaliter, sed per contrarium fecerunt.
Nam cum res consimiles, rebus quarū complexio idonea est commiscentur, earum uale-
tudines meliorantur. Cum autem res dissimiles commiscentur rebus destruentibus, mi-
nuetur eorum nociūtētum. Ob hoc igit̄ Saturnum qui infrigidat calori diei, Martem
vero, quia desiccat humoris noctis assimilauerūt, ideo scilicet, quod uterq; istorum, causa
eius temperabit̄, complexio qualitatē temperatæ complexionis assimilabit̄.

De virtutibus figurarum, quæ formantur secundum Solis positionem

Cap. V. III.

Vna item & tres erraticæ stellæ Soli suprapositæ, diminutionem & augmen-
tum in suis propriis virib⁹ assumūt, scilicet figuræ quas in collatione So-
lis effingūt. Luna nanq̄ à sua prima corniculatione usq̄ ad suam primam
dicothomitatem humectat, & inde usque ad plenilunium calefacit. & inde
usq̄ ad dicothomitatem secundam desiccat, deinde usque quo occultetur &
in directo Solis existat, infrigidat. Stellæ uero matutinales, ex quo apparent de sub radiis
Solis usq̄ ad suam stationem primam, magis humectant, & à statione sua prima, usq̄ ad
vespertinam ascensionem magis calefaciunt, & inde usque ad stationē secundam plus
desiccat, à qua usq̄ ad suam occultationem magis infrigidant. Planum est etiam, quod
cum hæ commiscentur ad inuicem, differentes qualitates in aëre multis modis operantur.

fortunia et infor-
tumia

[†] Alias cū quibus respiciunt

Stellæ masculini
et foemini.

[†] Alias Subsolanus.

[†] Alias Occidētalis noctis

Diurni et nocturni

Virtus planetarum se-
cundum positionem.

tur, secundum uniuscuiusq; propriæ fortitudinis uictoriam.

De naturis stellarum fixarum. Cap. IX.

Natura stellarum fixarum

Vm de naturis stellarum fixarum, quas secundū suorum operū proprietatem assumunt, tractatus prædicta sequat̄, hęc consequenter incipiamus, earumq; uariationes per experimenta repertas cōmemoramus. Ex quibus earū similitudines cum stellis erraticis indicemus. Et primum quidem earum quæ in ipsius circuli signorum figuris sunt, memoriam p̄mittamus. Stellarum

Aries. itaq; res in uertice Arietis existentium, commixtis uiribus Satutni & Martis assimilantur. Earum uero quæ in eiusdem ore sunt uites, Mercurii uiribus similes esse perhibentur, quæ etiam licet modicum Saturni uiribus assimilantur. Opus autem earum, quæ in eiusdem pede posteriori sunt, ab operibus Martis non differunt: & quæ in ipsius cauda

Taurus. locantur, uires Veneris sequuntur. Stellarum autem quæ in Taurō sunt illius complexio, quæ eius insitit humero, à Veneris complexione non distat, & etiam Saturni complexioni modicū assimilatur, à thorace uero complexio Martis & Lunæ, commixta complexioni similis fore probatur: At stellarū in Tauri uertice lucidior quæ claræ tubedini similitudinem gerit, & dicitur Aldebaran, illius inquam complexio à Martis complexione non elongatur. Aliatum uero quæ ibidem sunt complexio, Saturninæ complexioni coequatur, & Martialis complexionis similitudinem gerit aliquantisper. In eius autem cornuū cacuminibus positæ, idem quod Mars operantur. Stellarum item quæ in Ge

Gemini. minorū signo sitæ sunt, sunt illæ quæ in suis collocantur pedibus, à Mercuriali qualitatē non recedunt, & quamvis modicum qualitati Veneris associantur: Lucidores uero stelle in eorum coxis positæ, Saturninæ coequantur complexioni: Duæ quoq; magnæ stelle in eorum duobus capitibus impressæ sunt, quartū prima Mercurio in operibus assimilat̄, &

Cancer. uocatur Auellar, Altera uero Martis cōplexionē imitatur, & dicit̄ Abracaleus. Itē in Cáro duarum stellarum quæ in eius pede locū obtinet, opus unum est & idem, & operibus Mercurialibus assimilat̄, & modicū Martialis: Earum uero cōplexio, quæ sunt in eius azo bene, Saturni Mercuriūq; complexioni nō repugnat, illius autē opus, quæ in eius locaē pectore in ubiq; gerit similitudinē, uocatūq; Meelef, Lunæ & Martis operibus equat̄. Duarū uero stellarū uires, quæ sunt ex utrāq; parte Meelef, & quæ duo asini dicunt̄ à Martis & Solis uiribus nō recedunt, & manifestū est, quod hæc cōplexio abscedit & destruit. At stellarū in Leone duarū, quæ ipsius insitæ sunt capiti, opus Saturninis operibus assimilat̄ & Martialis etiā modicū: Triū uero quæ in ipsius collo sunt, opa Saturninis operib⁹ patificant̄, & licet modicū Martialis operibus assimilant̄. Stella uero lucida in corde Leonis posita, quam uocat̄ Regiam, quemadmodum Iupiter & Mars operatur: Stella quidē in eius dorso posita, clarāq; stella in ipsius cauda locata, Veneris ac Saturni uiribus coequatur, & licet modicum Mercurium in operibus imitatur: Duæ uero huius coxis insitæ à Veneris Mercuriūq; uiribus non discedunt. Item in Virgine, illatum quæ in eius uertice, earūm quæ in illius oculo, nec nō in eius ala meridianę extremo figurantur, opera Mercurialibus effectibus nō remouentur, & Martis operibus, licet parum, assimilantur.

Leo. Aliæ quoq; stellæ lucidæ, quæ in eius ala Septentrionali, nec non quæ in eius dorso formantur, ab operibus Mercurii non discrepant, & quāvis modicū, Martis gerunt similitudinē. Stella uero lucida in eius ala Septentrionali gesta, quā Almucedeme alacaf appellant, ut Mercurius & Saturnus operatur. At opus stellæ quæ dicitur Azimech alaazel à Veneris uiribus non recedit, & mercurialibus aliquantisper assimilatur. In eius autē pedum summitate positæ, & ex ea parte a qua protrahunt simbrias, mercurialibus & Martis uiribus coequantur: Et quæ in extremo duarum Azubene Scorpionis apparent in situ operibus Saturnum atq; Mercurium imitantur, & quæ earum medietatem obtinent, Satutni uiribus assimilantur, & licet modicū Martis sequuntur complexionem. Earū quidē quæ in Scorpione notant̄ illius luculentæ uites, quæ in illius fronte sibi locū uendicant, à Martis uiribus non recedunt: Trium etiam quæ in eius ore sunt media, quæ lucidissima est, & patum habet tubedini, uocatūque cor Scorpionis, à Martis operibus non separatur, &

licet

LIBER I:

licet modicum Iouis uires assumit. Quæ autem in ipsius caudæ nodis constituuntur, Veneris & Saturni uitibus assimilantur: at in eius aculeo constitutæ, Martis ac Mercurii uires imitantur. In alatha uero locatæ, quæ nubibus gerit similitudinem, eumq; subsequitæ, à Marte dicat, Martis & Lunæ uitibus non recedunt. Stellarum item in Sagittario, ea quæ sagittæ cacumen in

Sagittarium.

& illæ quæ in loco contactus manus figurantur, ut Iupiter & Mars operantur. Quæ autem in alatha uultus eius sunt, Soli & Marti operibus concordant. Illarum uero quæ sunt in

loco sagittæ, contactus uires, Iouis uitibus æquantur, & licet modicum operibus Mercurii concordant: in eius autem crutibus insitæ, Iouis Saturniq; uires non postponunt: quæ

mor autem quæ sunt in eius cauda, uitibus Veneris & Saturni assimilantur. Stellæ quoq; Capricornus.

Capricorni, quæ eius adhærent cornibus, à Venere complexione non discedunt, & Martialem, licet parum sequuntur, earum autem opera, quæ in eius uidentur Saturninis ope-

ribus coéquantur, & modicum etiam Veneris & Martialis: & eius in cauda formatæ Iouis Saturniq; uitibus non discrepat. Item in Aquario stellæ quæ in eius hauritotio cū

Aquarius.

his, quæ in manu sinistra figurantur, quemadmodum Saturnus ac Mercurius operantur: At eorum quæ in coxis sunt, uites quæ plutes à Mercurialibus operibus non dissonant, ppau

quidem earum Saturninis assimilantur uitibus. In aquæ uero decursu collocatæ, Saturnum in operibus imitantur, & ex Iouis complexione modicum adipiscuntur. Stellarum uero quæ in Piscibus ordinantur, illæ quæ meridiani piscis uerticem obtinent, à Mercurii

uitibus non discordant, & quamvis modicum Saturni uires sequantur: In eius autem ore uila, ad Iouis & Mercurii similitudinem operari non cessant: super eius caudam, & supra filum motidionale constitutæ, à Saturni complexionibus non discrepant, & quâuis patu

Mercurii uitibus assimilantur. Eatæ itæ opera quæ sunt in ipso corpore piscis septentrionalis in ipsis scilicet spina, Iouis opera non refutant, & aliquantisper Venetem imitantur. In filo

autem Septentrionali fixæ, uelut Saturnus & Iupiter operantur, stella quidem lucida suæ Stellæ extra

perei ligaturam constituta, Martis gerit similitudinem, & Mercurii modicum. Item de zodiacum.

stellis quæ sunt in figutis à circulo signorum Septentrionalibus dicamus: Stellæ quippe lucidae, in ursa minori formatæ, à uitibus Saturni non recedunt, & Veneras qualitates, li

Vrſa minor.

terpatum amplectuntur. In ursa uero maiori locatæ, Martis concordant complexioni- Maior.

bus. Stellæ quidem assimilatae minori alatha, conformatae sub eius cauda, à Veneris & Lunæ complexionibus non dissonant. Lucide quoque stellæ, quæ draconis locum signi- Dracoris.

ficant, Saturni Martisq; uitibus æquantur. Eatæ uero qualitates, quæ sunt in ficaris à Io- uis Saturniq; qualitatibus non discordant. In sui quoq; dorsi nucha positæ, Mercurii Sa-

tturniq; uires non postponunt, quin etiam Iouis & Martis uires quandoq; sequuntur. Stel- la quidem lucida colorem rubeum obtinens, quæ dicitur Azimech ariamech, Iouis Mar-

isq; similitudinem portat. At quæ sunt in Alseta, Veneri Mercurioq; similes existunt. Quæ autem in uiro super sua genua sedente constituuntur, à Mercurialibus complexionibus faciem non auertunt. Quædam etiam earum quæ sunt in Assange, quæ uultus cadens ap-

vulturis.

pellatur, Veneris Mercuriisq; uires non abiiciunt. Quæ autem gallinæ formam exprimunt, Gallinae.

bis prædictis assimilantur. At quæ figutam obtinet in qua est fedes, Saturno Venerisq; co-

equantur. Stellæ uero quæ dicuntur illius quæ fert catenæ caput, Saturni Venerisq; opera

non refutat, & quæ tenent similitudinem alatha, quæ in cultelli manubrio continentur, Martiales & Mercuriales complexiones imitantur. Lucide quoq; stellæ, illius figura in qua hora for-

mant, à Martis Mercuriisq; uitibus non recedunt. Itæ stellarum opera, quæ hominis serpentem

mentis imaginem representat, Saturninis operibus assimilatur, & modicum Veneris in

ipso quidem serpentis corpore fixæ, à Saturno & Marte in operibus non differunt. In Sagit-

tatio uero locatæ, Martis similitudinem retinent, Venerisque modicum. In Vulture uo-

lante figuratae, Martis Iouisq; complexionem sequuntur. Et quæ Delphini formam in-

dicant, ut Saturnus & Mars operantur. Clarae uero stellæ, in equo sitæ, quemadmodum

Mars atque Iupiter, operari non cenuunt. Stellæ quidem Andromades uires Venereas ha-

bete.

Iphiuchi.

Delphini.

Andromades.

Trianguli
stellæ
piscis

Zeboris
Canis

Corui
Xanis
Centauri

Equi
Lupi
Turribuli
Coronæ

Anni + tempora

Quatuor Anguli

Horizon + partum

Trianguli bere probantur. Trianguli uero stellæ Mercurii complexiones habere nō spernunt. Item stelle. de stellis, quæ in figuris à circulo signorū meridianalibus ordinatē. Stellā lucidam nempe **P**iscis in meridiani piscis ore formatā, uiribus Veneris & Mercurii similē esse manifestū est, & in eiusdē piscis corpore locate, Saturno in operibus æquiperantur. Vites autem stellarū quæ sunt in figura fortissimi, eātū scilicet quæ in eius utrōq; sunt humero, à Martis Mercuriūq; uiribus nō discrepant. Omnia uero ceterarū stellarū lucidarū eiusdē opera ab operibus Iouis ac Saturni non recedunt. Ultima quoq; stellarū riui, lucidissima Iouem, alia uero Saturnum imitantur. Quæ leporis designant effigiē, Mercuriūq; Saturniūq; uiribus nō discrepant. Omnes autenī stellæ in cane sitę, præter illam quæ in eiusdē ore ponit & idem operantur, & Veneri assimilantur. Lucida uero stella, in ipsius ore formatā, & dicitur a se here gemina, Iouis opera non postponit, & licet modicum Martis operibus associatur. Complexio quidē lucidae stellæ, in primo cane constitutę Mercurialibus æquatur cōplexionibus, & modicū etiam Martiālibus. Opera uero stellarū lucidarūq; magnanimi formam representant, operibus Saturni atq; Veneris assimilantur, at quæ in calce constituantur, Venerēas cōplexiones nō spernunt, & Mercuriales licet parum imitantur. In corui quæ Nauis. nem constitutione positæ, Saturno Martiūq; sunt similes. Stellæ uero lucidae nauis imaginis Centauri. nem exprimentes, Saturnio Iouiūq; coequantur. In Centauro uero constitutę, illæ scilicet quæ eius formā humana obtinent, Veneris & Martis gerunt similitudinē. Claræ autē, quæ in Equi. ipsius equina figura sitæ sunt, quemadmodū Jupiter & Venus operantur. Lucidae quoq; Lupi. stellæ, in lupi formā positæ, Saturninas vites habere nō negantur, nec etiā Martiales, licet Turribuli. modicum. In turbibulo uero constitutę, Veneri sunt similes, & aliquantulū Mercurio. Coronæ. Et cōplexiones lucidarum stellarū quæ sunt in cōtona meridianā, quæ alfecca meridianā dicitur Saturninæ complexionis, & Martialis non obliuiscuntur.

De fortitudinibus quatuor temporum.

Cap. X.

Tellarū itaq; fortitudinum qualitates in semetipsis, ut ab antiquis expetuntur est, sunt hæc. Anni uero tempora quatuor esse dicuntur, Ver, Aestas, Autūnus, & Hyems. In ueris itaq; tempore fortior est humiditas, hyemis namq; frigiditate preterita ad humorum distemperantiā qui propter hyemis frigiditatem congelati sunt, calor incipit. At in aestivali tempore, propter solis accessum zenith nostrorum capitum, calor præualet. In autumnali quidē tempore uincit siccitas, calor enim æstatis transactæ humiditates exiccauit. In hyemali uero tempore propter solis remotionem à loco zenith nostrorum capitum, superat frigiditas. Quapropter cum circulus signorum, naturali careat principio, uelut & omnis circulus, illius principium signum uernalis æquinoctii, quod est Aries posuere. Ab illo scilicet initiu sumptere, à quo cōplexio crescit humidità, sicut & in animatis, prima pars anteriorū uite, est tempus in quo eorum complexio existit humidior, eodemq; ordine cætera constituere tempora. In omnium etenim animantium complexione, in primis annis præualet humiditas, sicut & in uere, in illis etenim annis mollis est & tenera. In secundis autem annis, usq; ad caloris stationem perfectam, uelut in estate uincit calor. In tertii quidem annis, in quibus est proprieuati declinationem, & circa minuendi principiū, fortior est siccitas, uelut & in autumno, & in annis extremis, in quibus ad destructionem peruenit, in ipso sicut & in hyeme superat frigiditas.

De fortitudinibus quatuor angulorum, & quatuor horizontis partium.

Cap. XI.

Oriens. odem quoq; modo in qualitatibus quatuor locorū horizontis & angulorum, à quibus uentorū flatus ad omnem partē inchoat dicendū est. In parte namq; quæ dicitur oriens fortior est siccitas, ob hoc quod cū per eam partem sol incedit, quicquid nox humectauit, desiccare non desinit, & quia uenti qui ex illa parte flatus emittunt, & generaliter orientales appellantur, Meridies. ab omni priuantur humiditate atq; desiccāt. Pars autē meridianā calidissima est, ob hoc quod solis calor multus est, cum in cœlū medio moratur, & quoniā hæc pars, quantū ad nos

Q V A D R I P A R T I T U M :

Nostre regionis situm est dextra, uenti qui ab ea parte procedunt generaliter meridiani nuncupantur, qui calidi sunt & cōburentes. Occidentalis uero pars humida est eō quōd cum sol in illa parte motatur, ea quae dies exiccauit, mox humectati incipiunt, & qui in de procedūt uenti, quos generaliter occidentales dicimus, mollificat & humectant. Pars Septentrio autē septentrionalis est frigidissima, ob hoc quod caloris occasiones quae nobis incumbunt propter solis existentiā in cœli medio, secundū nostri situs locū à nobis multū elongantur. Et quoniā in oppositione solis cœli medium obtinētis ponit, & uenti ex hac parte procedentes, frigidissimi sunt & cōstrictiui. Horū itaq; notitia ualeat, & p̄ficit ad omniū partium complexionum cognitionem in omni ora. Ideo scilicet quia planum est & apertū, quod uis stellarum efficiēs secundum temporū annorum & angulorum qualitates mutantur. Nam cum omnes res eis assimilantur, puræ etunt earum qualitates, & absq; ullius alterius commixtione. Quapropter erunt earū opera fortiora, uerbi gratia. Stellæ naturaliter calefacientes in modis calidis sunt fortiores, & stelle similiter humectantes in modis humidi. Earum uero uires, in istorum modorum contrarietatibus non sunt puræ, sed aliis rebus admixtæ, sunt debiles, uelut in stellarum calefacientium uitibus in modis frigidis, & in stellarum humectantium fortitudinibus in modis desiccantibus evenit. Idem quoq; in omnibus aliis modis evenire, secundū qualitatum commixtione, non dubitemus.

De signis fixis, mobilibus, & communib; Cap. XII.

Pis itaque præmissis, sequitur ut proptias partium circuli signorum mutationes, sicut nobis aduenere, adiiciamus. Quæ sunt generales uniuscuiusque complexionis temporum quæ per ea sunt assimilatae. Et quædam etiam suarum proprietatum, quæ soli & lunæ cæteris q; stellatum assimilatut, quas nos in sequentibus commemorabimus, post præmissas signorum uires in semetipsis absque ullius alias commixtione, quas eis tantum ex collatione unius ad alias assignamus. Prima nempe signorum differentia est, quod quædam eorum tropica, quædam æquinoctialis, quædam quoque fixa, & quædam communia nuncupantur. Tropica namq; duo, sunt gradus scilicet 30, qui æstiali solstitii punctum sine interuallo sequuntur & sunt Cancri gradus. Et alii etiam in 30 gradus punctum hyemalis solstitii ordinati succedentes, qui sunt Capricorni gradus. Hæc autem his iecitco nominibus designantur, quoniam illud in eis evenire manifestum est. Nam cum sol ad istorum duorum signorum initia peruenit, uersus motum, qui est in latitudine cōtraria motui quenam prius habebat, tunc cōuertit. Cumq; fuerit in Cancro æstatem, in Capricorno uero facit hyemem. Aequinoctialis quoque duo sunt, signum uidelicet æquinoctii uernalis punctum loco proximo subsequens, suntq; gradus Arietis, et signum Autumnalis æquinoctii punctum ordinatum succedens, quod est signum Librae. Hoc quidem nomen sortiuntur ex hoc quod in eis indubitanter evenit. Cum sol etenim eorum ingreditur initia noctis ubiq; coequantur. Reliquorum autem signorum octo, quæ inter tropica & æquinoctialis locantur, quatuor fixa, & quatuor nominantur communia. Fixa uero sunt quæ duo solstitialia & duo æquinoctialis signa sequuntur, quæ sunt, Taurus, Leo, Scorpius, Aquarius, eō quōd quatuor temporum mutationes, quæ sole ingrediente solstitialia & æquinoctialis consequuntur signa, principium sumunt, & sunt cum aët ad humiditatem, uel ad calorem, aut ad frigus siue ad siccitatem mutatur. Figuntur, & magis apparent, quotiescumq; sol in his signis fixis morat. Aëtis quoq; qualitas tunc naturaliter existit pura, nam propter longā istorum qualitatū durabilitatem earū uires apertissime recipit. Signa uero communia sunt, quæ post signa fixa mox apparent, quæ sunt, Gemini, Virgo, Sagittarius, & pisces. Ideoq; sic appellantur, quoniam inter mobilia fixa signa locantur, & cum suis principiis atq; extremitatibus naturali ferè mutationi consimilantur, que unicuiq; dyarum qualitatum est propria, qualitatum uidelicet mobilium atq; fixorum.

Dixisse

Signa mobila &
quoniam duo tropica et
tolidem æquinoctialis.

Tropica
signa.

Aequinoctialis.

Signa fixa &.

Communia. Communia &.

CLAVDII PTOLOMÆI

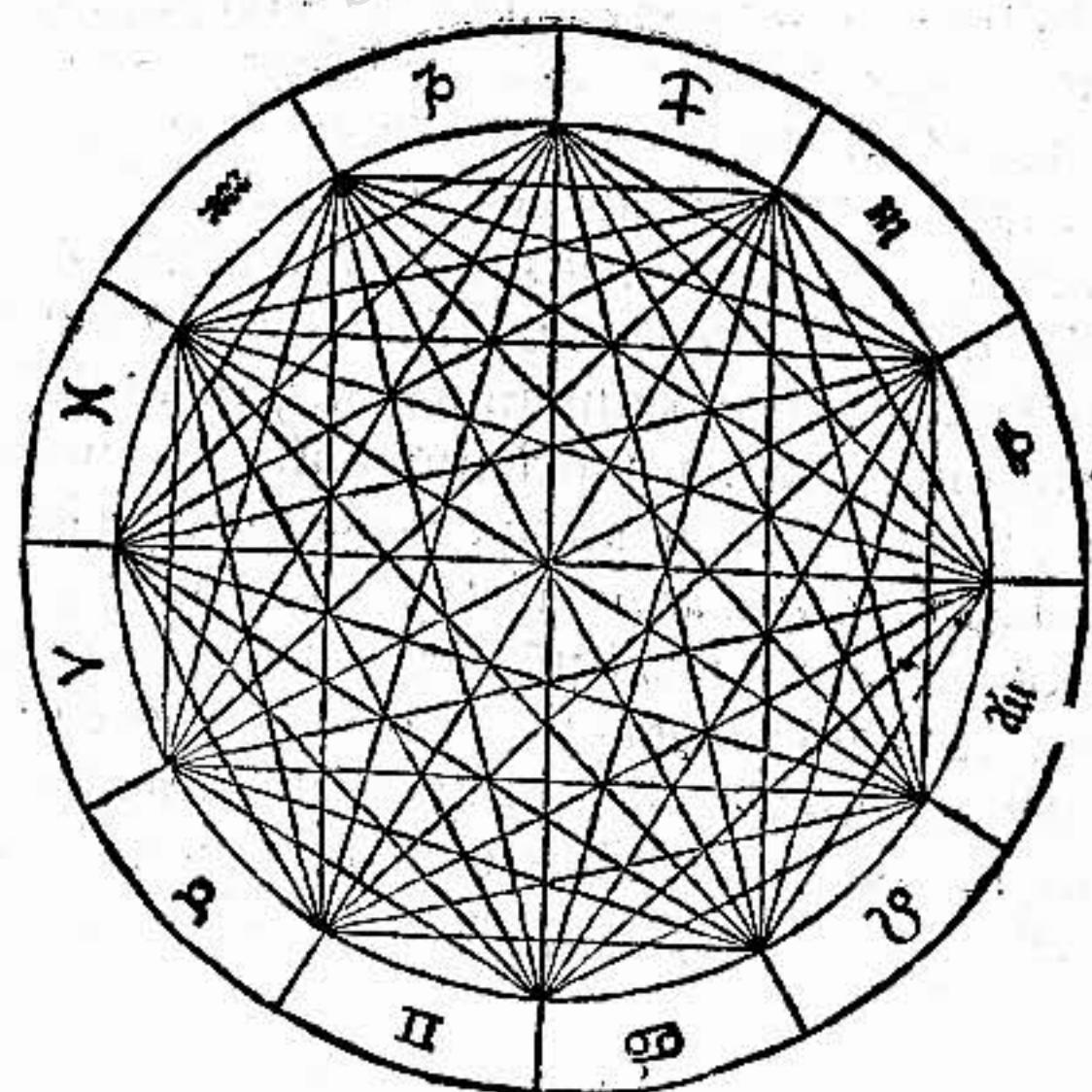
Diuisio signorum in masculina & feminina. Cap. XIII.

Asculinæ atq; diutnæ naturæ sex signa iudicauerunt, sex vero residua ad naturam femininam atq; nocturnam retulere, & unum post aliud disposuisse, ob hoc quod nocti dies adhæret & iuxta eam semper existit, & quia sexus masculini sunt prope femininos, & eis frequenter adiunguntur. Huius autem rei principium ab Ariete, propter occasiones prædictas sumpse, & quoniam etiam masculi dominantur & agunt, est q; conuenientius ut sint præcedentes, patientibusq; honorabiliores. Ob hoc igitur à masculino fecere initium. Arietis & etiā Libre signa masculina sunt, atq; diurna, eo quod circulus equinoctialis super ipsa protenditur, à quo primus fortissq; motus, qui firmamenti motus dicitur, sumit originem. Ordo vero signorum, hæc duo subsequentium est, velut prædictimus, femininum scilicet post masculinum, & post femininum masculinum. Quidam autem sub ascendentie ordinem sexus signorum incepere, unum scilicet masculinum & aliud nominando femininum, & incepérunt ab ascendentie, velut quidam qui signorum mobilium principia à lunæ signo posuere, eo quod citius aliarū stellatum aliquam uariationem recipit. Si mili nanq; modo sexuum signorum initia ab ascendentie cœperunt, ob hoc quod orienti proprius existit, & ordinem subsequentem, velut prædictum est subsecuti sunt. Quidam etiam in quatuor omnia signa partiti sunt, qui & dixerunt quod signa quæ matutinalia masculinæ dicuntur, sunt ea quæ ab ascendentie usq; ad cœli medium constituantur, & quæ etiam eis sunt opposita, ab occidente usq; ad angulum terræ. Duas vero quartas residuas femininas & uestertinales appellauete: Imposueréq; signis alia multa prænomina, secundum figuræ quæ in eis sunt. Quædam eorum etenim quadrupedia & quædam sylvestria. Quædam vero multorū nominare filiorum, & his similia. Sed quoniam eorum nominam est occasio manifesta, & quoniam huiusmodi quæ sunt per has figuræ illo in loco nominari possunt, in quo nobis ad hanc scientiam & utilitatē conferent hoc in loco reticendum fore decreuimus.

De affinitate signorum & earum figuris. Cap. XIV.

Rima quidem partium circuli signorum inter se consimilium affinitas est quæ in figuris habetur, & sicut partes inter quas est unius diametri longitudo, & quæ duobus rectis angulis subtenduntur, sunt q; sex signa & centū octuaginta gradus, & partes etiam inter quas est longitudo trina, & quæ unum rectum angulum ac eiusdem tertiam continet, & sunt quatuor s;

A S P E C T U V M F I G U R A.

2 signorum Masculinitas
ac femininitas

Signorum affinitas
1. aspectus eorum.

gna ac centum uiginti gradus. Partes quoq; inter quas est longitudo tetragona quæ unū rectum angulum continent, & sunt tria signa atq; gradus nonaginta. Nec non & partes inter quas est hexagona longitudo quæ unius recti anguli bis se circūteneat, & sunt duo signa ac gradus sexaginta. Occasiones autem cur has solas longitudines & non alias obseruare debeamus, ex hoc quod subsequitur addiscemus. Nā occasiones obseruandi longitudinem unius diametri per se manifestantur, eò qnōd in eius oppositione secundum lineam rectam elongantur, cùmq; duas maiores partes considerauerimus in quibus erit conuenientia quantitatis partis, ac quantitatis totius & parti, hæ residuae figuræ constituēntur. Per conuenientiam itaq; partis erit ita, cum ad duorum rectorum angulorum longitudinem assignabimus proportionem quæ diametri est longitudo ab eius medietate, & tertia, erit scilicet medietas ipsius longitudi tetragona, & eius tertia erit longitudo ipsius hexagona: ex hac autem longitudine duplicata tria constituetur longitudo. Per totius vero partisq; conuenientiam fiet ita, cum à tetragona longitudine ad duas alias longitudines inter quas ipsa constituitur proportionem fecerimus, fueritq; unius proportio sexquilatera, alterius vero sexquiertia, cum assignauerimus in quam proportionē ab ea ad id quod minus ea fuerit, & cuius proportio ad eā sit sexquilatera, hexagona fiet inde longitudo, cùmque ad maius eam proportionem assignauerimus, & cuius proportio sit ei sexquiertia, tria longitudinē constituemus. Istarum itaq; affinitatū trinam & hexagonam cōuenientes, appellauere, eò quod ex signis in genere cōueniētibus cōstituūtur, masculina namq; uel feminina sunt omnia. Quæ autem ex diametro uel ex figura tetragona formantur, disconuenientes nominauere, eò quod in contrarietate signorum in genere conuenientiam semper inueniuntur.

De sublimibus & infimis, quæ præcipientia & obedientia dicuntur. Cap. X V.

Præcipientia et obedientia.

Partes quidem, quarū longitudo ab aliquo uno eodemq; puncto, punctorum æquinoctialium est eadem, sublimes & infime nuncupantur, & sunt illæ quarum ascensiones & descensiones in æquis temporibus contingūt, eò quod in æqualibus circumferentiis circulorum paralellorum, æquinoctiali circulo feruntur. Istarum autem partium ille quæ in medio æstivalis circuli formantur, sublimes dicuntur, & quæ sunt in hyemalis circuli medio, nominantur infimæ, ob hoc quod cum Sol per æstivalis circuli medium progreditur, dies noctibus maiores efficit, cum autem hyemalis circuli medietatem illuminat, dies noctibus breuiores esse demonstrat.

De signis se inuicem aspicientibus, & sibi in fortitudinibus æquatis. Cap. X VI.

Aspicientia se

Icunt item quasdam esse partes, quæ aliis partibus in fortitudinibus æquantur, cum earū longitudo ab uno quolibet puncto, ex duobus punctis tropicis una est & eadem, eò quod cum Sol per quemlibet istorum duorum punctorum perrexerit, dies diei noctiq; nox æquabitur, & tempora horarum erunt eadem. Aiunt etiam quod hæ partes, propter prædictas occasiones se inuicem aspiciant, & quod unaqueq; èarum, ab eisdem horizontis partibus ascendat in oriente, & in eisdem partibus in occidente occumbat.

De signis sibi contradicentibus, & inter quæ nulla fit colligatio. Cap. X VII.

Contradicentia

Partes quippe quæ contradicentes & extraneæ nuncupantur, illæ sunt inter quas ex modorum prædictorum affinitatibus nulla continetur affinitas, id est, nec sunt ex præcipientibus, nec ex obedientibus, nec ex se inuicem aspicientibus, quæ sunt in fortitudinibus adiuicem æqualia, nec sunt ex his, quæ per aliquam quartuor figuratum positarum, aliquam habebant adiuicem affinitatem, id est per diametri figuram, & per trigonam, tetragonam quoq; achexagonam. Partes autem quas nullatenus per hos modos associari deprehendimus, B sunt

sunt inter quas unum vel quinq^u signa continentur, ob hoc quod illæ partes inter quas unum signum habetur se non aspiciunt, ponuntur enim sibimet ex obliquo. Illæ vero partes inter quas quinq^u signa locantur circulum per partes æquales non absindunt.

De domibus quinq^u stellarum erraticarum, ac Solis & Lunæ. Cap. XVIII.

Artes namq^{ue} circuli signorum, quæ domus, triplicates, exaltationes ac terribili nominantur, hisq^{ue} similia, in quibus aliquam similitudinem, vel dignitatem habeant, septem planetis assimilatur. Domorum quidem natura est, ut subiungam. Quoniam igitur ex signis duodecim, duo sunt septentrionalia, illa uidelicet, quæ in loco zenith nostrorū capitum sunt viciniora, quæ de re calorem generant, quæ sunt Cancer & Leo, duobus maximis dignioribus luminibus, pro domibus sunt attributa, & Leonis signū, quod est masculinum, Solis domū posuere, Cancri vero signum, quod femininum est, Lunæ domum constituerunt. Ideoq^{ue} circuli medietatem, quæ est à Leone usq^{ue} ad Capricornum, solarem nuncuparunt: Aliam uero medietatem, quæ est ab Aquario usq^{ue} ad Cancrum, Lunarem appellauere, ita ut in unaquaq^{ue} duarum circuli medietatum, in solari scilicet atq^{ue} lunari, domum sibi congruentem secundum suarum sphærarum ac naturarum ordinem, unusquisq^{ue} planetarum

Saturni com. haberet. Quapropter quia Saturnus est naturaliter frigidus, calotiq^{ue} contrarius, & eius complexio. lum altius & remotius est à luminaribus, ei duo signa Capricornum & Aquarium, quæ sunt in oppositione Cancri atq^{ue} Leonis assignarunt, ob hoc scilicet quod hæc duo Capricornus uidelicet & Aquarius, frigida sunt & hyemalia, & quia iterum figuratum affini-

Iouis. tas, quæ sit ex oppositione, non est conueniens & in fortuna. At quia Iupiter complexio- nis est temperatae, & sub Saturni sphæra fertur, duo signa quæ Capricornum sequuntur, & Aquarium, & sunt Sagittarius & Pisces, ei sunt attributa, eo quod uentos procreant, & res oriri compellunt, sunt q^{ue} à domibus lumenatione, in longitudine tria, & quæ est cō-

Martis. ueniens, & fortunii. Post hæc autem quia Mars naturaliter desiccatur, & eius sphæra sub Iouis sphæra uoluitur, duo signa quæ post Iouis hospitia locantur, ei dedere, & sunt Aries & Scorpius, quorum longitudo à luminarium domibus est tetragona, sicut caliditati de-

Veneris. structoriæ & contradictoriæ conuenit, quæ naturæ Martis assimilatur. Veneris autem stel la quia complexionis est temperata, & sub Martis sphæra circumuoluitur, duo signa quæ Martis habitacula sequuntur sunt attributa, eo quod res oriri faciunt, & sunt Taurus ac Libra, quorum longitudo à domibus luminarium est sextilis, quæ est longitudine simili-

Mercurij. tudinis & convenientiæ: & quia Venus etiam inuenitur duarū partiū, nō plus quam du obus signis elongatur à Sole. Item quoniam ex erraticis stellis Mercurius remanserat, qui in neutra duarum partium à Sole unquam plus quam per unius signi spatiū elonga- tur, & sub aliis stellis uehitur, data sunt ei duo signa residua, quæ post luminarium loca locantur, & sunt Gemini ac Virgo.

De triplicitatibus, & eorum dominis. Cap. XIX.

Riplicitatum affinitates cū planetis sunt hæc. Quoniam igitur æquilateri tri- anguli figura in semet est æqua & conueniens. Et quia tres circuli sunt ter- minationes zodiaci circuli, æquinoctialis uidelicet circulus, & duo circuli solstitiales. Duodecim zodiaci circuli partes, in quatuor triangulos æquila- teros diuisere. Prima ergo triplicitas est ex Ariete Leone & Sagittario, quæ sunt signa masculina, sunt q^{ue} Solis & Iouis, & Martis domicilia. Quapropter hanc tripli citatem Soli & Ioui, repulso Marte dedere, eo quod Mars est ex haiz contrario haiz so- lis. Huius autem triplicitatis primus dominus est in die Sol, in nocte uero Iuppiter. Ari- etis etiam signum circulum æquinoctialem sequitur, & Leo uicinior est æstivali circulo, Sagittarius autem hyemali circulo propior existit. Est & hæc triplicitas septentrionalis, eo quod dominum habet ibi Iuppiter, Arietis etiam signum circulum æquinoctialem, & res oriri compellit, nec nō uentos septentionales adducit. Præter quod quia in ea est domus Mattis, qui ibi societatem habet dicitur septentrionali uento, aliquantulum ex occiden- tali com-

planetary domus

O et E.

X

Z

A

♀

♂

Tripliitas.

si commiscetur. Quapropter colligitur inde uentus ex septentrionali & occidental i com mixtus, Mars enim huiusmodi uentos adducit, pars etiam occidentalis est feminina. Secunda uero triplicitas, quae est ex tribus signis femininis, Tauto scilicet & Virgine ac Capricorno collecta, Luna & Veneris assignatur, eò quod illa est ex haiz Lunæ. Istius uero triplicitatis in die dominus est Luna, & in nocte Venus. Aestuiali quidem circulo Taurus, æquinoctiali Virgo, hyemali uero Capricornus est propior. Hæc autem triplicitas meridiei conuenientior est propter Veneris in ea dominium, hæc etenim stella huiusmodi uentos adducit, eò quod eius uis per calorem & humiditatem hæc efficit. Præter quod propter Saturni dominum, quae est Capricornus, & propter eius in ea societatem, uenti qui per hanc nascuntur triplicitatem, ex meridionali & orientali coadunabuntur contrario modo triplicitati primæ, ob hoc quod Saturnus uentos orientales adducit, eò quod est ex haiz Solis. Tertia quidem triplicitas, quae ex tribus signis masculinis, Geminis scilicet, & Libra ac Aquario colligitur, Saturno ac Mercurio attribuitur, eò quod in illa domus eorum habentur. Huius autem diurnus dominus est Saturnus, quoniā est ex haiz diei, nocturnus uero dominus est Mercurius. Signum quoq; Geminorum aestuiali circulo proprius existit, & Libra circulum æquinoctialem subsequitur. Aquarius autem hyemali circulo vicinior habetur. Hæc autem triplicitas orientali uento magis conuenit, propter Saturni dominium, atq; Iupiter Saturno in haiz assimilatur, est enim diurnus, etunt uenti qui huius triplicitatis occasione prouenient, inter septentrionalem & orientalem. Quartam autem triplicitatem faciunt Cancer, Scorpius, & Pisces. Restat igitur ut Marti dominetur, & ut ipse in ea dominium exerceat, eò quod Scorpius est eius domicilium. Associantur ei in dominio, propter haiz, & eo quod hæc signa sunt feminina, in nocte quidem Luna, in die uero Venus. Cancer item aestuiali, & Scorpius hyemali, Pisces autem æquinoctiali circulo propiores existunt. Ista quidem triplicitas, uentos occidentales efficit, propter in ea Martis Lunæ que dominium, ac quia Venus ei associatur, erit uentus ex occidentali meridionalique collectus.

De exaltationibus.

Cap. xx.

Exaltationes planetarum

Ignorum quippe modi, qui luminarium & stellarum erraticarum exaltationes dicuntur, sunt uelut subiungam. Sol etenim cum in Arietis signo fuerit ad altiorem circuli medietatem septentrionalem mutabitur, Cumq; Libræ signum ingreditur, ad inferiorem circuli medietatem meridionalem proptimum iter aduertit. Quapropter Arietis signum, in quo longitudo di erum, eorumq; caloris naturalis augmentum inchoat, Solis exaltationem posuere, Libræ uero propter predictarum occasionum contrarietas, eiusdem casum fore dixerat. ~~Saturnus~~ autem, & eius à Sole longitudo foret oppositionis, sicut & in domibus, eò quod ubi calor crescit, frigiditas remittitur, & ubi frigiditas intenditur, calor remittitur, Libræ signum pro exaltatione, Arietem uero pro casu receperit. Item cum Luna fuerit in Arietis signo cum Sole, quod est eius exaltatio, quoniā post hæc prius apparebit in Tauto, in quo augmen- ti sui luminis erit quasi principium, siue eius exaltatio in Tauto, quod est primū suæ propriæ triplicitatis signum, in Scorpione uero signo, quod in illius oppositione format, eius casus designatur. At quia Iupiter est autor uentorum septentrionalium, quæ res oriuntur, & quoniā cū in maiori declinatione septentrionali fuerit quæ est in Cancro, ipsius uis propria apparebit, uentosq; septentrionales efficiet, ei Cancri signum exaltationem & Capricorno casum tribuere. Mars autem quoniam naturaliter est comburens, & maxime cum in Capricorno fuerit, eò quod eius declinatio tunc est in parte meridionali, in Capricorno Iouis exaltationi contrario, sublimatur, cadit autem in Cancro. Rursus quia Venus naturaliter humectat, maxime autem in signo Piscium, in quo ueris humiditas appetere, eiusq; uis naturalis incipit crescere, in Piscibus exaltatur, & in Virgine cadit. Mercurius autem quoniam desiccatur, in contrarium Veneris, in signo scilicet Virginis exaltatur,

B 2 in quo

○

X

E

24

♂

♀

♀

CL. PTOLOMÆI QVADRIPAR.

in quo autumnus, qui est siccus incipit apparere, cum eius iterum propria uis crescit in rebus contrarium, est & eius casus in signo Piscium.

De terminis Cap. XXI.

Termini

Erminorum quidem modi duo sunt, quorum alter Aegyptius, alter vero Chaldaicus appellatur. At qui Aegyptius dicitur, maxime à domorum dominis accipitur, Chaldaicus autem à dominis triplicitatum assumitur. Sed Aegyptius, nec in ordinibus semper, nec in uniuscuiusque quantitatibus, id quod pro radice generaliter est positum, in terminorum modis ueraciter mutatur. Nam primos in ordine domorum dominis, & quandoque triplicitatum, quandoque vero exaltationum dominis attribuunt, ut in Libra non à Venere, sed à Saturno, in Ariete quoque, non à Marte sed à Ioue cœperunt. Si dominos igitur triplicitatum, & non alios secuti sunt, cur in Capricorno à Mercurio, & non à Venere sumpserit exordium? Item si dominos exaltationum, & non alios secuti sunt, cur in Cancro à Marte, & non à Ioue initiantur? Rursus si in his non sequebantur nisi planetas, quorum plures sunt prædictarum fortitudines, cur in Aquario principium fecere à Mercurio, qui solam habet in ea triplicitatem, & non à Saturno, qui dominum ibi atque triplicitatem possidet? In Capricorno etiam à Mercurio, qui nullam habet autoritatem, ibi incepérunt. Reliquorum uero terminorum ordo ad hunc modum repetitur. In quantitatibus quoque terminorum, nullum ordinem obseruare uidentur, nam in horum omnium terminorum numero, qui unicuique planetarum colligitur, quem cum numero annorum planetæ eiusdem esse quantitas denunciant, nulla est ratio quæ secundum hoc esse uitæ quantitas probetur. At si disixerimus, & concesserimus, quod qui inde colligitur uerus sit numerus, aut ab Aegyptius affirmatur, idem numerus fortasse colligetur, & si terminorum quantitates, multis diversisque modis variarentur. Quidam autem, qui id in hoc affirmare uidentur, quod eis physica ratione satis uidetur sufficere, dicunt quod cum tempora ascensionum terminorum uniuscuiusque planetæ collecta fuerint, una eademque quantitas, in omnibus climatis bus ex eis nasceretur, quod falsum esse manifestum est. Sunt etenim in hoc secuti, id quod in insipientium libro reperitur, & pro ascensionibus, æquales adiunctiones sumpserunt. hæc autem ueritati contrariū esse nullus ambigit. Inuentum est enim in hoc libro, quod ascensiones Virginis ac Libræ, in linea æquinoctiali linea parallela, quæ per inferiorem Aegyptiæ regionis locum habet transitum, sunt unicuique duorum signorum prædictorū 37 tempora, & triens, & quod ascensiones etiam uniuscuiusque duorum signorum, Leonis ac Scorpionis 35 sint tempora, sed geometrica ratione probatur, Leonem & Scorpiō nem plus 35 temporibus, Virginem autem & Libram, minus supradictis temporibus ascendere. Item hi qui hanc adduxere rationem, non eas secuti sunt terminorum quantitates, quas quamplures hominum affirmarunt. In multis etiam locis mentiri necessarium reperitur. At ut eorum sententia firmior appareret, gradus in minuta diuiserūt, nec tamen ob hoc eos ueraces, sed mendacissimos, in hæc ut prædiximus affirmamus. Eorum autem termini, quos hic prædictis rationib⁹ uituperamus, sunt hi uelut dixere ut inferius. Quod autem ex predictis gradibus unicuique istorum planetarum colligitur, est hoc. Saturno quin quaginta septem, Ioui 79, Marti 66, Veneti 82, Mercurio 76, quorum omnium collectio est 360 graduum,

TERMINI

LIBER I.

17

TERMINI AEGYPTIACI.

In Ariete	Jupiter	6	Venus	6	Mercurius	8	Mars	5	Saturnus	5
Tauro	Venus	8	Mercurius	6	Jupiter	8	Saturnus	5	Mars	3
Gemi.	Mercurius	6	Jupiter	6	Venus	5	Mars	7	Saturnus	6
Cancro	Mars	7	Venus	6	Mercurius	6	Jupiter	7	Saturnus	4
Leone	Jupiter	6	Venus	5	Saturnus	7	Mercurius	6	Mars	6
Virgine	Mercurius	7	Venus	10	Jupiter	4	Mars	7	Saturnus	2
Libra	Saturnus	6	Mercurius	8	Jupiter	7	Venus	7	Mars	2
Scorpione	Mars	7	Venus	4	Mercurius	8	Jupiter	5	Saturnus	6
Sagittario	Jupiter	12	Venus	5	Mercurius	4	Saturnus	5	Mars	4
Capricorno	Mercurius	7	Jupiter	7	Venus	8	Saturnus	4	Mars	4
Aquario	Mercurius	7	Venus	6	Jupiter	7	Mars	5	Saturnus	5
Pisce.	Venus	12	Jupiter	4	Mercurius	3	Mars	9	Saturnus	2

Alterum uero modum quem Chaldaicum appellauerunt, per triplicatum dominos recipiuntur, sed eorum rationes, & apertiores, & magis sufficietes inueniuntur, & tamen nec in ordinibus, nec in quantitatibus planetas qui triplicatibus dominantur semper imitantur. Horum autem sententia, breuiter & absque libro memorie commendari potest. Primæ namqe triplicitati, quæ est ex Ariete, Leone & Sagittario, terminorum apud eos diuisio in unoquoqe signo eius, una est & eadem. Primum etenim terminum dant domino triplicitatis, qui est Jupiter, secundum, domino triplicitatis sequentis, & est Venus, tertium autem & quartum, duobus dominis triplicitatis geminorum, qui sunt Saturnus, ac Mercurius, quintum quoqe domino reliquo triplicitatis, & est Mars. Secundæ uero triplicitatis, quæ ex Tauro, Virgine, & Capricorno colliguntur, unum quodqe signorum, una eadem qe diuisione partiuntur, assignant qe primum terminum Veneri, propter eius in ea dominium, secundum uero & tertium, duobus dominis triplicitatis geminorum, qui sunt Saturnus & Mercurius, post hæc autem quattum Marti, Ioui reliquum assignauere. Hunc quidem ordinem maxime secuti sunt illi duabus reliquis triplicitatibus, præter quod tertiae triplicitatis, quæ duos dominos habere dicitur, Saturnum scilicet & Mercurium, primâ in die partem Saturnus, in nocte uero Mercurius assumit. Modus autem quantitatis terminorum, qui in unoquoqe signo reperitur, & qui supradictum obseruat ordinem, unus quidem est & manifestus, nec eorum differunt quantitates, nisi æquali diminutione. Nam unusquisqe terminorum, in qualitate unius gradus à præcedente minuitur. Posuere etenim primum cuiuscqe signi terminum 8 graduum, secundum septem, tertium sex, quartum quinque, quintum autem quatuor, qui est finis triginta graduum. Ex quibus omnibus, in die colliguntur Saturno 78 gradus, in nocte uero 66, & Ioui 72, Marti 60, Veneri 75, Mercurio autem in die 66, in nocte uero 78. At istorum duorum, id quod ab Aegyptiis dictum est, magis ueritati concordat, eo quod Aegyptiorum librorum autores, ex hoc quod nativitatibus inuenierunt esse commemoratum, eos colligerunt, & in suis libris scripserunt, quas exemplari via graduum

B 3 termini

TERMINI CHALDAEORVM SIVE BABYLONIAE:

Aries	Iupiter	8	Venus	7	Saturnus	6	Mercurius	5	Mars	4
Taurus	Venus	8	Saturnus	7	Mercurius	6	Mars	5	Iupiter	4
Gemi.	Saturnus	8	Mercurius	7	Mars	6	Iupiter	5	Venus	4
Cancer	Mars	8	Iupiter	7	Venus	6	Saturnus	5	Mercurius	4
Leo	Iupiter	8	Venus	7	Saturnus	6	Mercurius	5	Mars	4
Virgo	Venus	8	Saturnus	7	Mercurius	6	Mars	5	Iupiter	4
Libra	Saturnus	8	Mercurius	7	Mars	6	Iupiter	5	Venus	4
Scorpio	Mars	8	Iupiter	7	Venus	6	Saturnus	5	Mercurius	4
Sagittarius	Iupiter	8	Venus	7	Saturnus	6	Mercurius	5	Mars	4
Capricor.	Venus	8	Saturnus	7	Mercurius	6	Mars	5	Iupiter	4
Aquarius	Saturnus	8	Venus	7	Mars	6	Iupiter	5	Venus	4
Pisces	Mars	8	Iupiter	7	Venus	6	Saturnus	5	Mercurius	4

terminorum ordinauerat in his in quibus opus haberent. Et quoniam hi qui libros composuerunt terminorum ordinem non scripsere, nec in suorum librorum aliquo numerauere, necessaria dubietates & deceptiones in eis reperiuntur. Nos autem in quadam libro uetusissimo, cuius pars maior præ uetusitate nimia consumpta fuerat, perforata terminos inuenimus, in quo id quod ex ordine & quantitate terminorum continebatur naturaliter rationabiliterque fuerat ordinatum. Itē in eo predictarū nativitatū gradus repetimus, & quot etiam haberet unusquisque planetarū, concordabatque cum hoc quod in libris priorū inuenitur. Erat etiam in eo sermo ualde longus, in quo ipsi terminimultis necessariis probabatur, sed propter eius nimiam uetusatem, & crebram foliorum perforationē eum conscribere nequivimus, eiusque rationes omnes nobis difficiles & obscurae uidebantur. Partes tamen terminorum, quae nos ad hanc intelligendum multum iuuere, circa libri finem integre & absque lesione remanserant, & quicquid illic ex terminis inuenimus in hoc loco subiungitur. In ordine namque considerabatur in unoquoque signorum dominum exaltationis triplicitatis ac dominus, & quicunque eorum duas istatum habet in signo potestates, & si foret in fortuna praecedebat in ordine. Quod si modus in fortunarum, non sic inueniretur in fine signorum ordinabatur, & item praecedebant exaltationis domini, postea triplicatum, deinde dominum subsequebantur secundum signorum ordinem. Quicunque uero duas habet in signo potestates habenti unam potestatem in ordine praeponebatur, præter quod in Leone & Cancro, qui sunt solis & Lunæ domicilia, quibus termini non assignantur, primū uniuscuiusque signi terminum alteri in fortunaru asscriperunt. Nam primum Cancri terminū Marti, Leonisque primum Saturno donarū. Istorūque duorum planetarum ordo in his duobus signis perhibebat, eò quod in aliis omnibus ipsi locabantur extremitati. Modus itaque quantitatis terminorum est ita, cum alicuius planetarum, nec in eodem signo, nec in sequentibus usque ad quartum signum duæ potestates inueniebantur, si esset aliqua duarum fortunatum, quae sunt Iupiter & Venus, septem ei gradus assignabantur. Si vero foret in fortunatum altera, quae sunt Saturnus, & Mars, quinque gradus ei donabantur.

Mercurio

Mercurio
Et quia quæ triplicitate terminis a sequentibus cuicunque istore habenti potest habitu tardus est etiam Saturnio leviter collecti, gra

Aries

Taurus

Gemini

Cancer

Leo

Virgo

Libra

Scorpio

Sagittarius

Capricorn.

Aquarius

Pisces

notum ordinem putamus, aliud duodecimis prout librorum litudines probus solstitiali occasione. Nam in istius scientie & obseruetur hæc uires euenient

Mercurio autem quotiā est cōmixtus, sex gradus attribuebant, qui sunt finis 3o gradū. Et quia quidam eorum duas habent potestates, ut Venus quæ in Tauto domum habet & triplicitatē, augmentetur etiam in eo eius potestas, & ideo quia Luna nihil habet in terminis unus eius gradus, sic se habentibus superadditur, siue in eodem signo, siue in sequentibus usq; ad quartum, hæc habuerunt. Invenimus etiam in p̄dicto libro, unis cuiq; istorum supèr pro nota punctum unū. Ille ergo gradus, qui termino planetæ duas habenti potestates superadditur à residuis planetarum terminis unām solam ibi potestate habentium auferebatur, maximēq; Saturnio primum, deinde Ioui surripiebatur, eo quod tardus est eorum motus, hi autem termini sic ordinantur. Ex quibus in unum redactis Saturnio lvii assignantur, Marti lxvii, Veneri lxxxii, Mercurio lxxvi, Ioui lxxix, qui simul collecti, gradus ccclx. efficiūt.

Termini Ptolomei, seu auctoris ignoti.

Aries	Jupiter	6 Venus	8 Mercu.	5 Mars	3 Saturnus	4
Taurus	Venus	8 Mercu.	7 Jupiter	7 Saturnus	2 Mars	6
Gemini	Mercurius	7 Jupiter	6 Venus	7 Mars	8 Saturnus	4
Cancer	Mars	6 Jupiter	7 Mercu.	7 Venus	7 Saturnus	3
Leo	Saturnus	6 Mercu.	7 Mars	5 Venus	6 Jupiter	8
Virgo	Mercurius	7 Venus	6 Jupiter	5 Saturnus	6 Mars	6
Libra	Saturnus	6 Venus	5 Mercu.	5 Jupiter	8 Mars	6
Scorpio	Mars	6 Venus	7 Jupiter	8 Mercu.	6 Saturnus	3
Sagittarius	Jupiter	8 Venus	6 Mercu.	5 Saturnus	6 Mars	5
Capricorn.	Venus	6 Mercu.	6 Jupiter	7 Saturnus	6 Mars	5
Aquarius	Saturnus	6 Mercu.	6 Venus	8 Jupiter	5 Mars	5
Pisces	Venus	8 Jupiter	6 Mercu.	6 Mars	5 Saturnus	5

De duodecimis.

Cap. XXII.

Duodecim.

 Vnt etenim quidam qui per partes p̄dictis partibus breuiores deinum diuiserunt eas, locos & gradus nuncupantes, locos scilicet duodecimā unius signi partē dixerūt, quæ est duorū graduū & semis, posuerūt etiā earū dños dños domorū secundum signotū successionē. Quidā uero p̄ alias partes p̄ x scilicet signa diuiserūt secutiq; sunt in ordine, id quod Chaldei in terminotū ordine sequebant. Sed quoniā istorū modus incōueniēs est, eū post ponendū fore putamus, aliū uero modum quē imitari debemus, quia conueniens est imitabimur. In duodecimis igitur & terminis à duobus p̄ūctis æquinoctialibus, & duobus solstitialibus prout libitorum auctores explanauere incipiēmus, & quoniā naturę uires eatūmq; similitudines proprie deprehenduntur, non nisi à duobus p̄ūctis æquinoctialibus, & duobus solstitialibus, uelut p̄dictimus incepimus, nec ullam aliunde incipiēdi habuere occasionē. Nam si aliud initū præter hæc reperiretur, oportet necessario, ut in eorū natura in istius scientiæ proficere concedat, uel ut in aliquo prodesse & concedat & obseruetur. Quod si quis concesset decipietur, eo quod circuli signotū partes per quas hæ uires eueniunt non obseruauerit,

Aries	Masculin.	8	Feminin.	1	Masculin.	6	Feminin.	7	Masculin.	8	
Taurus	Feminin.	5	Masculin.	6	Feminin.	6	Masculin.	4	Feminin.	3	Masculin.
Gemini	Feminin.	6	Masculin.	11	Feminin.	6	Masculin.	4	Feminin.	5	
Cancer	Masculin.	5	Feminin.	6	Masculin.	2	Feminin.	2	Masculin.	11	Feminin.
Leo	Masculin.	5	Feminin.	3	Masculin.	7	Feminin.	8	Masculin.	7	
Virgo	Feminin.	8	Masculin.	4	Feminin.	8	Masculin.	10			
Libra	Masculin.	5	Feminin.	5	Masculin.	11	Feminin.	7	Masculin.	2	
Scorpio	Masculin.	4	Feminin.	6	Masculin.	4	Feminin.	5	Masculin.	8	Feminin.
Sagittarius	Masculin.	2	Feminin.	3	Masculin.	7	Feminin.	12	Masculin.	6	
Capricorn.	Masculin.	11	Feminin.	8	Masculin.	11					
Aquarius	Masculin.	5	Feminin.	7	Masculin.	6	Feminin.	7	Masculin.	5	
Pisces	Masculin.	10	Feminin.	10	Masculin.	3	Feminin.	5	Masculin.	2	

Aries	19			Libra	3	5	21	
Taurus	3			Scorp.	7	13	20	
Gemini	11			Sagit.	13			
Cancer	3	15		Capri.	12	13	14	20
Leo	3	5	7	Aquari.	7	16	17	20
Virgo	3	13	20	Pisces.	13	27		

cietatem habuerit, modo qui dicitur almugea, hoc est, ut sit inter unumquem, & Solem ac Lunam ex longitudine, quantum est inter ipsius domum & domum Solis, aut Luna ex longitudine, ueluti si Venus esset in sextili aspectu alterius luminaris, ita quod à Sole occidentalis, uel à Luna foret orientalis, esset tunc in almugea. Hic est ergo modus almugea uniuscuiusque planetarum cū luminaribus. Hoc aut sequitur alchinara, quæ sit cū fuerit in sua haiz, & in eius simili, ex locis sibi conuenientibus. Cum q̄ duas uel plures auctoritates aliquis eorum habuerit in loco sui gaudii, & honoris esse dicitur, eorum q̄ uires tunc augmentantur, eo quod signis, in quibus sunt assimilantur, quæ uires eorum adiuuant. Dicuntur etiam gaudere cum signis in quibus fuerint praedicto modo nō assimilatur, sed planetæ quæ fuerint ex eotū haiz ipsorum locis assimilantur, quæ similitudo licet remotissima sit, est tamen aliqua. Cum q̄ in locis extraneis scilicet in haiz contrariis inueniantur, eorum uires propriæ ualde decrescunt, & tunc sunt eorum complexiones signorū in quibus fuerint complexioni contrarie. Quapropter sicut ex hoc opus ex duabus naturis collectum;

De almugea, id est in uisione adiuicem facie ad faciem, & de alchinara, id est splendore, & bis similibus. Cap. XXIII.

Ratricatum quidem stellæ rum similitudines signis sunt uelut prædictus. Itē quod planetæ proprie hæbeant almugeam similiter ostendit, cum eorum unusquisque aliquam in figura, cum Sole uel Luna so-

ciatatem habuerit, modo qui dicitur almugea, hoc est, ut sit inter unumquem, & Solem ac Lunam ex longitudine, quantum est inter ipsius domum & domum Solis, aut Lunæ ex longitudine, ueluti si Venus esset in sextili aspectu alterius luminaris, ita quod à Sole occidentalis, uel à Luna foret orientalis, esset tunc in almugea. Hic est ergo modus almugea uniuscuiusque planetarum cū luminaribus. Hoc aut sequitur alchinara, quæ sit cū fuerit in sua haiz, & in eius simili, ex locis sibi conuenientibus. Cum q̄ duas uel plures auctoritates aliquis eorum habuerit in loco sui gaudii, & honoris esse dicitur, eorum q̄ uires tunc augmentantur, eo quod signis, in quibus sunt assimilantur, quæ uires eorum adiuuant. Dicuntur etiam gaudere cum signis in quibus fuerint praedicto modo nō assimilatur, sed planetæ quæ fuerint ex eotū haiz ipsorum locis assimilantur, quæ similitudo licet remotissima sit, est tamen aliqua. Cum q̄ in locis extraneis scilicet in haiz contrariis inueniantur, eorum uires propriæ ualde decrescunt, & tunc sunt eorum complexiones signorū in quibus fuerint complexioni contrarie. Quapropter sicut ex hoc opus ex duabus naturis collectum;

De conti

7	Masculin.	1
4	Feminin.	3
4	Feminin.	3
2	Masculin.	11 Feminin.
7	Masculin.	2
5	Masculin.	1 Feminin.
6	Masculin.	6
5	Masculin.	5
2	Masculin.	2

LIBER. II.

21

De continuatione, & separatione, & alijs virtutibus.

Cap. XXXIIII.

Lius capituli generale est uerbum, quod planetæ qui precedunt, & qui alio-
rum pertinet cōiunctionē, sint in eorū † alicisal, nisi grādis sit inter eos longi-
tudo, quæ duabus medietatibus corporū duorum planetarū maior existat, si
fuerit alicisal ex cōiunctione, uel ex dictarū figurarū aliqua. Propter qd utile
est, in alicisal cōiunctionis eorū latitudinē cōsiderare. Similiter etiā ualeat in
talnisigref cōiunctionis eorū latitudinē cōsiderare. In alicisal autem, cæterarū figuratum
hic obseruare superuacaneū est, eo quod omnes eorū radii usq; ad terræ dimidiū semper
extenduntur, ibiq; ex omni parte coniunguntur. Manifestum est etiā ex præmissis quod
omniū planetarū uites inuestigēdæ sunt, ex eorū naturis propriis, & ex signis, nec nō ex fi-
guris quas habent in collatione Solis, anguli quoq; secundū horum omnium prædictū
modum. In horū autē uiriū quantitate scire debemus, quod cū fuerint orientales, & eorū
motus proprius augmentabitur, erunt quām fortes esse poterūt. Cumq; minuetur eorū
motus, occidentalesq; fuerint, erunt debiles quantū esse quibunt. Idem etiā eis cōtingit se-
condū suorū horizontiū qualitatē. Nam cum in cœli medio fuerint, uel cum ad cœli me-
diū ascenderint, etū fortissimi, gradatim autē à fortitudine declināt, secundū eorū à cœli
medio remotionē. Cum enim in ipso orientali punto horizontis extiterint, nō erunt ita
fortes, in occidentali uero minus. Et cum sub terra fuerint in oppositione medii cœli, uel
inter occidentē, & angulum terræ, minus adhuc fortes existent. Similiter etiam fortes esse
dicuntur, cum non ex hac, sed ex alia figura aliquam habuerint cum ascidente societas
rem. Cum autem istorū nil fuerit, debiles erunt, & nullam fortitudinē habere putabunt.

† Id est, conti-
nuatione.† Id est, sepa-
ratione.CL ► P T O L O M A E I Q V A D R I P A R
T I T I, LIBER. II.

De generali diuisione huius scientie. Cap. I.

ORVM itaq; in quibus præmittenda sustentantur, & quibus in in-
quisitione pronosticandi particularia uti oportet, ea quæ generaliter à
nobis præmissa sunt satis sufficiunt. Nunc autem uelut continens est
sermo, particulariū quæ hoc modo pronosticādi deprehendant, post
prædicta subiugant, in quo directū tramitē rebus q; naturalibus cōue-
nientē exequemur. Dicemus ergo, quod quia stellarū pñosticatio in
duo diuidit, quæ sunt maiores & potiores eius partes, quarū prima &
quæ est uniuersalis, illa pars est qd in regionibus aeterris futurū sit, uo-
tarū q; pars uniuersalis. Secunda uero pars quæ prædicta minus est uniuersalis, est illa qua
quid unicuiq; futurū sit deprehendit, nominatur q; nativitatū scientia. Uniuersalē partē
præmitēdā dignū fore putavi, eo quod hæc uniuersalis alteraē occasionib; quæ particu-
latiū fortiotes, & maiores esse dicunt. Quapropter quia debiles naturæ sub fortioribus &
particularia sub uniuersalib; in suis omnibus qualitatibus cōtinent, necesse est ut q; obser-
uare querūt particularia, ea quæ sunt uniuersalia, & maioris occasionis prius obseruare
festinēt. Et quoniā ex his uniuersalibus obseruatiōibus, quædā generalia regionū indicat
quædā uero generalia terrarū, quædā etiā impedimenta maxima & generalia, uelut prælia,
mortalitates, fames, terremotus submersiones, & his similia, quædā autē minora, his præ-
dictis impedimenta demonstrant, quæ in quibusdā horis cōtingunt, ut anni, temporū mu-
tationes, caloris ac frigoris, ac uentorum augmenta, eorūmq; diminutiones, intensiones
etiam earum, atque remissiones, abundantiae pluuiatum, ac siccitates, & his similia.
Et quia quod ex his duabus partibus præcedit, est scientia eorum etiam quæ generaliter in
regionibus utura sunt, magnorūq; impedimentorum, propter prædictas occasiones.
In qua rerum cognitione duobus proprie utimur, quorum alterum est signorum & stel-
latum in unoquoq; climate similitudo, alterū uero sunt signa in horis, & horis, ac in sili-
libus

milibus partibus contingentia, secundum Lunæ ac Solis eclipticas coniunctiones, atq; prouétiones, atq; secundū erraticarū stellarū de sub radiis apparitiones, earūmq; secundū stationes. Naturalem sermonē cōmuniū qualitatum p̄mittimus, super quas omniū gentium qualitates, in maiori parte proprias adiungemus, quæ sunt corporis & animæ, cum non longe sint à modis naturalibus, qui per stellas signāq; similia contingunt.

De uniuersalib; proprietatibus climatum.

Cap. II

Septentrionalis.

Vnt quippe quedam gentiū proprietates, qua generaliter in lineis parallelis, & angulis tertæ contingunt, propter eorū similitudines cū circulo signorū ac cū Sole. Nam quia pars illa terræ in qua sustentamur, est in una duarū quartarū septentrionalium, his qui in ea morantur, sub lineis parallelis meridiei proximioribus, & sunt lineæ quæ protendunt̄ inter punctū solsticialē æstivalem, & punctū æquinoctiale, Sol per zenith suorū capitū currit eōsq; comburit, ideoq; nigra sunt eorum corpora, nigrīq; crines ac crissi cum asperitate, facies eorū sicca, & corpora macilēta, naturē quoq; eorū sunt calidæ, & animæ qualitates in maiori parte sunt crudeles, ppter longā & assiduā Solis motā in eorū regionibus, & hi sunt qui generaliter Aethiopes ab eis uocantur: & non solū in his hæc caloris qualitas eis apparet, uerū etiā in aëte circundante, calor intensos in omnibus animalibus, & in vegetabilibus quæ apud eos sunt deprehendiē. In illis autē qui sub lineis parallelis proprioribus septentrioni morant̄, id est, qui in locis sub † Etnā positis habitant, qd magna est eorū remotio à circulo signorū, & solis calorē uincit frigiditas, quapropter quia est magna eorū humiditas multæq; vegetationis, nec est apud eos calor, qui eā desiccat, sunt eorū colorib; albi, & crines plani, corpora magna atq; carnosæ, frigidæ sunt etiā eorū naturæ, necnō eorū habitudines. Similiter sunt ferociæ propter longā & assiduā frigoris motā in eorū habitationibus, est etiā secundū earū rerū qualitates, hyemalis qualitas in eorū aëre, & magnitudo est in herbis, tardæq; coēunt animalia: hi quidē sunt qui secundū maiore partē Sclavi dicunt̄. At qui morātur inter punctū solsticialē æstivalem, & benetnā, quia Sol ad zenith suorū capitū non peruenit, nec ab eis in hora meridiei multū elongatur, & quoniā esteorū aëris cōplexio tēpetata, & quādoq; uariantur, propter quod nō grādis ei accedit uariatio de calore ad frigus, mediocres habent colores, est & eorū corporū magnitudo moderata, natura quoq; bonę cōplexionis, & sunt eorū habitationes absq; interuallis, animaliæ uero qualitates domesticæ sunt & suaves. Horū autē hi qui meridiei sunt propiores in maiori parte melioris sunt ingenii, & acutioris intellectus, & in scientia rerū stellarum fortiores, propter circuli signorū, & stellarum erraticarū loco zenith capitū eorum propinquitatē, suarū etiam animarum motus, stellarum motibus assimilantur, in festinatione subita perueniendi ad rē, & in hoc quod sunt investigatrices & obseruatrices scientiarum, qui dicunt̄ † Attahalē. Sed qui generaliter oriēti sunt propiores, maioris sunt masculinitatis, & fortiores animæ, omniumq; suarū rerū detectores existunt, eō quod orientalem partem ex natura Solis, atq; diurnā masculinam item & dextrā esse dicendū est, quemadmodū & in animalibus dextræ partes cōuenientiores, & in uigore fortitudinēq; ualidio Occidentales res inueniunt̄. Qui autē in occidentali parte morant̄, magis sunt feminini, animiæq; suæ molliores, sua etiā in maiore partē tegunt & abscondūt, eō qd hæc pars lunaris est. Lunæ uero primus ascensus, & prima eius post cōiunctionē apparitio semp̄ est in ea parte à qua uentus occidentalis suos flatus emitit, quapropter hæc pars feminina nocturna sinistra dicitur in contrariū scilicet partis orientalis. In unaquāq; uero istarū partium uniuersaliū particulares debet esse qualitates, ex animiæ qualitatibus ac moribus naturalibus. Nā sicut ambiētis aëris qualitates in p̄dictis locis secundū maiore partē calidis, uel frigidis, seu temperatis inter se differunt, ita se habet eorundem locorum atque terrarum proprietas ad augmentum, uel diminutionē, siue propter ordinem loci in dispositione, seu propter eius elevationem, uel depressionem, uel propter hoc quod iuxta ipsos est. Et ut quidam ruris propter suorum agrorum habilitatem, proprie sunt agricultores, quidam uero sunt nautæ

Aethiopes

Alias Vrsæ.

Sclavi.

Meridionales

Orientales

Alias qua-

driuiales sci-

entie.

Occidentales

gautæ propter maris affinitatæ. Quidam autem sunt diuites propter suæ regionis fertilitatem. Similiter in unaquaq; regionū proprias hominis naturas inuenimus, secundū natūralem similitudinē, quæ est inter climata particularia & stellas ac signa. Has uero prædictas uariationes non nisi secundum maiorem partem protulimus, quin aliter ideo, non tamquam ut prædictimus interrum singulis evenire possit. Nunc autem necesse est, ut nominatum in oportuna quantitate particularia generaliter indicemus.

De similitudine regionum cum triplicitatibus & stellis. Cap. III.

 Voniam igitur figuræ triplicitatum quæ formantur in circulo signorum sunt quatuor, uelut ostensum est in præmissis. Et Arietis, Leonis ac Sagittarii triplicitatæ inter septentrionem & occidentem esse diximus, cuius primus dominus est Jupiter, est enim septentrionalis, cuius Mars in dominio associat, quoniā est occidentalis. Tauri uero, Virginis & Capricorni triplicitatæ inter meridiē & orientem, cuius primus dominus Venus, quia est meridiana, eīq; in dominio Saturnus associat, est enim orientalis. Geminorū autem, Libræ & Aquarii triplicitatæ inter septentrionale & orientem, cuius primus dominus Saturnus, quoniā est orientalis, eīq; Iupiter in dominio associat, est enim septentrionalis. Cancri quoq; Scorpionis, ac Piscium triplicitatæ inter meridiē & occidentem, cuius primus dominus Mars, est enim occidentalis, cui Venus in dominio, quia meridiana est associat. Quoniā hæc ita sunt, habitationisq; nostræ locus, in quatuor partes diuidit, quæ triplicitatibus numero sunt æquales, eiūsq; latitudine diuidit à linea quæ transit p; nostrū mare, & incipit à loco qui uocatur transitus Herculis, peruenitq; ad flumen qui dicitur Cition, & est in dorso montano, quod ei ex orientali parte subsequit, & per hanc lineam diuiditur, quod est inter septentrionem & meridiē. Longitudo uero ipsius à linea quæ transit per flumen occidetale, & per pelagus quod Aggiō Nabattis nūcupatur, & per stagnū quod Mantis appellatur, & hæc linea diuiditur quod est inter orientem & occidentem. Hæc quatuor quartæ, triplicitatibus in dispositione convenientiunt. Habitabilis igitur loci prima quarta, quæ inter septentrionem & occidentem ponitur, ea in parte terrarū est, quæ uocantur Felitogalatæ, & sunt terræ quæ generaliter Europa appellantur. Quarta uero in illius oppositione, posita inter meridiē & orientem, in parte terrarum est, quæ nuncupantur Ithosiæ orientales, & pars meridiana terrarū est, quæ dicuntur Asia maior. Tertia quidem quarta inter septentrionem & orientem constituta in parte terrarum, quæ uocatur Sefume collocatur, & est in parte septentrionali maioris Asiae. Quarta autem, quæ in huius oppositione intet occidentaliū meridionaliūq; ventorum fatus ponitur, in parte terrarū quæ dicuntur [†]Ithosiæ occidentales ordinantur, quæ ^{Alias Libya} generaliter nominantur [†]Linguæ. Item in unaquaq; istatū prædictarum quartarū quod ^{deserta.} ex his partibus, circa totius habitabilis terræ dimidiū continetur illius ordo, respectu illius ^{Alias Inoquia} quartæ cuius pars est, dispositioni eiusdem quartæ, respectu totius habitabilis terræ contrarius est. Nā in quarta, quæ [†]Vrukīn dicitur, quæ respectu uniuersæ terræ habitabilis in ^{Alias Europa.} ter septentrionem & occidentem cōstituitur, illius ordo quod circa terræ dimidium est angulo, qui est in oppositione illius anguli, in quo hæc quarta conformatur apoprinquat, & est meridianus orientalis. Idem & in aliis quartis indubitanter eveniet, ita qd unaqueq; istatū quartarū, duabus triplicitatibus adiuicem oppositis assimiletur. Ipsius etiā partes quæ circa terræ dimidiū sunt ei, cui illa pars appropriat, quæ etiam in contrariū illius cui generaliter illa quarta apoprinquat appropriat. Aliæ autem partes ipsius generali qualitatib; illius quartæ concordabunt. Oportet etiam ut cum stellis triplicitatis ipsius quartæ, in similitudine stellæ, quæ in cæteris triplicitatibus dominium habent accipientur. Et necesse est ut in omni habitatione, sumantur stellæ, quæ ipsi triplicitati solummodo dominantur in unaquaq; quarta, præter in illis partibus quæ sunt uersus medietatē habitationis in quibus stella Mercurii, cum stellis quæ triplicitatibus dominant, accipietur, quoniā est ex cōmuni cōmixtōq; genere. Necesse est igitur secundū hunc ordinem, ut partes quæ sunt in ter septentrionem & occidentē habitabilis terræ, id est, illa quarta, quæ Vruben appellat, triplicitati

Prima quarta

plicitati quæ est inter septentrionem & occidentem assimileſ, quæ triplicias ex Ariete, Leone ac Sagittario colligitur, & generaliter erūt domini istius triplicitatis Iupiter & Mars, cum fuerint uespertini. Generales autem gentes has partes inhabitantes, sunt homines terræ Britaniæ, Galaciæ, Germaniæ, Belstraniæ, Italiæ, Galliæ, Appuliæ, & Siciliæ, Tormiæ, Calite, nec nō & Hispaniæ. Oportet igitur ut quamplures istarum regionum homines propter istius triplicitatis dominium, & propter stellas eorum dominatrices, non humilientur, sed libertatem appellant, & arma concupiscant, laborent, & sint bellicosi, nec non periti regiminis, nitidi sint, ac mundi & magnanimi. Atq; Iupiter & Mars in istorum associantur dominio, cum sint uespertini, & quoniam huius triplicitatis prime partes sint masculinæ, postremæ uero femininæ, accidit his gentibus circa mulieres non esse zelotipos, sed earum concubitus uilipendere, sodomiticumq; scelus magis appetere, & circa hoc plus zelotipos existere, & qui hoc perpetrauerit, se turpe quid commisſe non extimet, ille uero in quem hoc perpetratur, ut in hoc effeminetur & mollescat, & ut postponendum sit nullatenus putet. Animositates etiam tentare consuescant, & in bonis operibus ac fidelitate uersantur, consanguinitates diligunt, & omne quod bonum est & honestum ac

Secunda. laudabile nō postponunt. Secunda uero quarta meridiana, pars est Asiae maioris, cuius partes continentes, Indiæ regiones & Arbalui, Caurosiæ, Fathathiæ, Nudhiæ, Parthiæ, Babyloniæ, insulæ atq; regiones Assur, quarū omniū situs, respectu totius habitabilis regionis, est in parte orientali metidiana, triplicitati quæ est inter meridiē & orientem, quæ ex Tauro, Virgine, & Capricorno constituitur, assimilari debent. Hacum quoq; regionum domini sunt Venus & Saturnus, cum sunt matutinales. Quapropter naturæ has habitantium regiones, horum duorum dominorum naturas imitantur. Venerem namq; uenerant & uocant eam Asis, Saturnum autem Solem lucidum appellant. Quidam etiam horū sunt qui futura prænuntiant, custodiunt & accurate obseruant membra generantia, & illa pro diuinantibus habent, eò quod prædictis stellis, quæ naturaliter sunt eodē modo generatrices assimilantur: suos etiam parentes uenerantur. Sunt homines calidi, qui uenereo actus multum exercent, & in eis plus quam oporteat sollicitantur: sunt saltatores, & salientes, instrumentorumq; musicorum tactores, eorum quoq; corpora sunt apta carneitatis, semetipſos pingunt & adornat propter Venerem, mores etiam eorum pleni sunt propter Saturnum, & manifeſte, non occulte, propter matutinalem figuram, cum mulieribus coēunt, sodomiticū scelus uiliter abhorrent, ideoq; quamplurimis eorum accidit ex propriis mulieribus filios procreare. In hoc etiam cum pectoribus indicant, assimilantur propter matutinalem ascensionem, & quia dominatrix corporum, uirtus, quæ cordibus eorum inest, fortitudini Solis assimilantur. Sunt etiam secundum maiorem partem in modis induendi se, & innueni standi, ac in omnibus quæ corpori pertinent molles & effeminati, propter uenereoas qualitates: sunt & magnanimi, fortes bellatores, quia Saturnus est orientalis. Item cum haec regiones diuiduntur, qui sunt ex regionibus Farachiq; Nudhiæ, Parthiæ, Tauro & Veneri assimilabuntur. Ideoq; harum terrarum habitatores, uestimentis uenereo colores habentibus utuntur, quibus totum corpus tegunt, præter pectus, & generaliter effeminati sunt & delicati. At qui & Virgini & Mercurio assimilantur, sunt Babylonii, cultoresq; insulæ, & regionum Assur. Quapropter hi sunt in doctrinalibus periti, & stellarum motuum obseruatoris. Qui autem Capricorno & Saturno assimilatur, sunt Indi, Arbalui, & Taurosi, ideoq; deformes & sordidi, animarū suarum qualitates sunt ferocissimæ.

Tertia. autē quarta est in septentrionali parteterrarū, Asie Maioris, cuius partes Armeniam continent, & Curucaniam, Marichiam, Bacca traiam, Faſliran, Zufan, Romaticam, Satmaticas, quæ sunt mulierum regiones, Tusciana, & terras Ascade, quæ sunt partes septentrionalis, orientalis totius habitabilis regionis, tripliciti, quæ est inter septentrionem & orientem assimilantur, quam Geminorum & Libræ, Aquariiq; signum componunt: cuius domini sunt Saturnus & Iupiter, cum sunt orientales. Ideoq; harum incole regionum, Iouem uenerantur & Solem. Quibus autrum & dī sapientes

uitiae multum affluunt, & eorum actus nitidi sunt & formosi, ac uelut oportet, sunt item sapientes, & diuina inquirunt, & obseruant animarum suarum qualitates, à ueritate & iustitia non declinant, sunt liberales, intellectusq; boni, ac immutabiles, nequicias abhorrentes. Integra est & incorruptibilis eorum amicitia, pro consanguineis rebusq; laudadis & honestis, morti se leuiter tradunt, sunt casti & abstinentes, carissimis intendunt uestibus, grandia donant, actusq; sui sunt p̄aeclari: hæc autem in maiori parte offert Saturni, Iouisq; societas in hęc, quod sunt orientales. Has itaq; regiones triplicati quæ est inter meridiem & occidentem, quæ ex Cancro & Scorpione ac Piscibus cōstituitur, assimilamus, in cuius dominio Mars & Venus ac Mercurius associantur. Qua de re quamplures harum in colæ regionum Venerem ueneratur, & eam multis differentibus, earundē terrarum nominibus appellant. Martem autem Ideum, & quibusdā aliis uocabulis nominant, quibus multa secreta ascribūt: Sunt homines laboriosi, ac miseriatum infelices, & circa nequicias proclives, in p̄aeliis & expeditionibus, ac in rapinis & uiarum abscissionibus conducuntur, inter seruos reputantur, & in p̄aeliis moriuntur, propter dominiū Martis & Veneris in eis, quum sint orientales. Item Martis exaltatio est in trino Veneris aspectu, in Capricorni scilicet signo. Venus autē in trino Martis aspectu, quod est signū Piscium, exaltatur. Quapropter eorum uxores eos ex toto corde diligūt, & multum sanè conciliantur, in propriis domibus assidue morantur, sunt magni laboris, atq; in servitatem redactæ, generaliter quidem sunt ualde laboriosæ ac depressæ. Horum autem hi qui sunt in regionibus Bathioniæ, Ferogiae, Felogiae, Cancro & Lunæ assimilantur. Ideoq; quamplures eorum habitatores, sunt homines timoris & humilitatis, & propter Lunæ orientalem ac eiusdem figuræ masculinitatem in quamplurimis earum uxoribus est utilitas, dominium & segregatio, sicut & in mulieribus quæ dicuntur Amazones, quæ à uitorum connubiis aufugiunt, & arma diligunt, sunt etiam suorum patrum memores, à cunabulis cum eis dextræ mamillæ expeditionum itinera secantur, quæ membra detegunt, cum bellare aggrediuntur, ut in eis muliebris natura minime fore putatur. At qui Syriae Cumachiæ Canadochiæ partes inhabitant, Scorpioni, & Marti assimilantur. Quapropter quamplures eorum sunt instabiles, deceptores, proditores, magniq; laboris. Viti autem Ludhiæ, Filiæ, Macholiæ, Piscibus assimilantur & Ioui. Ideoq; proprie sunt homines multarum pecuniarum, bonæq; societatis, atq; mercationis liberalitatis etiam fidelitatis in omnibus suis negotiis. Residua uero quarta est in parte quæ generali nomine Ly^{noy} nominatur, cuius partes continent regiones Numidiæ, Iarfinodiæ, Africæ, Cadibaniæ, loci Cemunitis, Harmanticæ, Mauritaniæ, Hatoliæ, Metegonatæ, quorū omnium situs est in parte meridiana occidentali totius habitabilis regionis. Triplicati, quæ est inter meridiem & occidentem assimilantur, quæ ex Cancro, Scorpione & Piscibus colligitur: huius autem domini sunt Mars & Venus, quum sint uespertini. Quapropter quamplures istarum regionum propter horum duorum planetarum societatem, regem & reginam eiusdem matris sobolem in eis pariter regnare, uirum scilicet uiris, mulierē uero mulieribus dominari contigit, & semper hanc de progenie obseruat consuetudinem. Eoru naturæ sunt calidissimæ, in coēundo superabundant, ita quod eorum coniugia sunt usq; rapina. Multoties etiam eoram rex cum alienis spōsis, priusquam earum sponsi, ueneros actus exercet, & quorundam eorum sunt uxores cōmunes inter ipsos. Ipsi quoq; picturas & ornatus concupiscunt, & se more feminino adornant propter Venerē, animi tamen eorum sunt uitiles, uersuti, apparitores, diuinatores, proditores ac deceptores, perticula nō metuētes, propter Martem. Horum autem qui sunt in partibus Numidiæ, Iarfinodiæ & Africæ, Cancro proprie assimilantur & Lunæ. Quapropter sunt uiri societatis & mercationis, magnæq; pinguedinis. Illi uero qui sunt in parte terrarum Metagonicæ, Mauritaniæ, Hatoliæ, Scorpioni proprie assimilantur & Marti. Ideoq; sunt suarum animalium qualitates ferales, sunt contemptores, placitatores, & multū carniū comedentes, nec perticula formidantes, uitam nihil pendentes, ita quod eorum quidam alios pro nihilo inter-

bilo interficete ducunt. At illi qui sunt in parte terrarū Fadhaniæ, loci Cemunitis Harma neboiæ, Piscibus assimilantur & Ioui, quapropter suarum animalium qualitates sunt liberales, & plane sunt operum amatores, gratiarum redditores, uirīq; timoris, nec humiliantur quamplures eorum, propter louem quem uenerantur, & uocant Hamon. Aliæ autem istius quartæ partes, quæ sunt uersus dimidium habitabilis terræ, sunt terræ Curi nacæ, Marmaricæ, Aegypti, Tabneis, Auesis, Taragæ, Dhiticæ, Dhamæ, Aramæ, Iumeme dæ, quæ sunt terræ Alhabai, Mediæ, & sunt hæ omnes regiones uersus Septentrionalem partem orientalem istius quartæ, assimilatur q; triplicati quæ est inter Septentrionem & orientem, quæ ex Geminorum Libræ, & Aquarii signo componitur. In cuius dominio Saturnus, & Iuppiter, & Mercurius associantur, quoniā in istarū regionū dominio quique planetæ erratici quū, uespertini sunt, frequentius associantur. Earū incolæ deum diligunt, ueritatem uenerantur, rebus creatoris adhærent, suorū funera deflent, mortuos sub terra se peliunt & abscondunt, quia sunt uespertini: mores eorum sunt differentes, animalū qualitates, actus & eorum leges sunt quamplures. Quū quis eis dominatur, illi obediunt & humiliantur, & tunc in eis uincit pusillanimitas ac uerborum humilitas. Quū autē aliis ipsi dominantur, eorū animæ sunt cōuenientes cogitationes q; maxime. Viri multas ducent uxores, & mulieres quoq; multis nubūt uiris, circa uenereos actus multū anxiantur, cum propriis coēunt sororibus, & cum hominibus etiā multos procreant filios, & eorū uxores citò prægnantur, sicut in eorum regionibus multum crescunt, & augmentantur omnia. Eorum quidem quamplutimum uitorū animæ sunt molles & femininæ. Quidam etiam eorum membra generantia uilipendunt, propter Veneris & infortunatū societatem in qualitate uespertina. Istorū autē hi sunt qui in parte uespertina, quæ uocantur Curmanta & Matmatica, propè assimilatur signo Geminorum & Mercurio, ideo q; sunt eorum habitatores uiri deliberationis & intellectus, acutiq; ingenii in omnib; rebus, & maxime in scrutatione scientiarum philosophiæ & diuinarū rerum. Sunt diuinatores, secretis & occultis uirtutur, generaliter etiam sunt in scientiis doctrinalibus fortes & firmi. Uiri autē de Zays, Auosis, Coraxæ, Turicæ, Libræ assimilatur & Veneri, quapropter eorum naturæ sunt calidæ, & ipsi sunt iter agentes & mercatores, eorum q; regiones sunt fertiles & copiosæ. At hi q; terras colūt Adhamæ, Aramæ, & terras Alhabas Mediæ, Aquatio & Saturno assimilantur. Ideo q; sunt multum carnium & piscium comedtores, à locis sterilibus ad loca fertilia se transferunt. Eorum uita feratum & bestiarum uite assimilatur. Hucusq; signorum & stellatum similitudinē cum unaquaq; gentiū, eorum q; proprietates in maiori parte generaliter annumerauimus. Nūc autē uniuscuiusq; istarū gentium cum unoquoq; signorum similitudinē, secundum quod prædictis conuenit, particulariter insinuabimus, ut leuior sit istorum consideratio hoc modo. Ex præfatis itaq; regionibus assimilatur Arieti Britania, Alathia, Germania & Bestrania, ex regionibus aut uersus dimidium habitabilis terræ positis, assimilantur, Syria profunda, Idumæa, regiones q; Judeorum. Tarto quidem assimilantur regiones Farathiæ, Nudhiæ, Parthiæ, & eis quæ sunt uersus habitabilis terræ dimidium, constituantur, Fusalaus, Cabbos & littus Asie minoris. Regiones autem quæ signo Geminorum assimilantur, sunt Vricinia, Herminia, Mathilia. Et ex regionibus uero quæ sunt uersus habitabilis terræ dimidium collatis, Curbinia, & inferiores terræ Aegypti. At Cancro assimilantur regiones Numidiæ, Farchidoniæ, Africæ. Ex regionibus uero quæ sunt uersus habitabilis terræ dimidiū, Bathonia, Farogia, Faricha. Regiones autem Italæ, Galliæ, Appuliæ, Siciliæ, signo Leonis assimilantur. Et ex regionibus uersus habitationis terræ dimidium constitutis, Cunica, Chaldea, Virginia. Virginī quoq; assimilantur Babylonia, Algizita, regiones q; Asor. Ex regionibus uero uersus habitabilis terræ dimidium positis, Alias, Achaia & Acritis. Libræ autem assimilantur, Bactrania, Faschia, Siriaca. Et ex illis quæ sunt uersus habitabilis terræ dimidium, Bamanis, Auesis, Aluntica. Scorpioni uero assimilantur, Metagantas, Mauritania, Catholica. Ex regionibus uersus habitabilis terræ dimidium constitutis, Syria, Cumachina,

Terrarū qualitates ex signis.

machina, Meidhulya. Sagittatio quidē assimilantur, Cutinia, Malta, Hispania; Et ex his quae uersus habitabilis terræ dimidium locantur, regiones Arabum, Alhamira. Capricor no autē assimilantur, India, Arbania, Catrosia. Et ex regionibus uersus dimidiū habitabili terræ positis, Bizantium, Macedonia, Abulutis. Aquatio assimilant Satomatica, Cuciana, Aſaēde. Et ex illis quæ sunt uersus habitabilis terræ dimidiū, Arania, Athania, Adau nia, Media, quæ est terra Alabas Media. Piscibus assimilantur regiones Fadhamia, Nastagoniae, Iessassæ Munitis, Armatica. Ex his autem quæ uersus habitabilis terræ dimidiū collocantur, Lubdia, Filylia. Sunt autem omnes hæ lxxii. Et quoniam hæc ita sunt, oportet ut eis iterum hæc, quæ subiunguntur, attribuantur, scilicet, quod unaquæque stellarum fixatum assimilatur regionibus, quibus earum partes circuli signorū assimilantur, & in quibus omnes agunt, & sunt partes, in quarum directo stellæ fixæ constituantur, quæ super unum ex circulis per duos polos circuli signorū transcurrentibus ordinantur. His etiam in significacione mattuum associant illa loca, in quibus Sol & Luna in istatum mattū ædificationis exordio fuerant, necnon angulorum loca, & maxime angulus ascendētis, sicut & in nativitatibus. At in illis cœditatibus, quorum tempus ædificationis ignoratur, locum medii coeli in illius regis nativitate, in tempore, cuius ipsæ fundatæ sunt, obseruare debemus.

Quomodo ad prognosticabilem scientiam futurarum generalium perueniatur. Cap. IIII.

Post hanc prædictorum obseruationem, qualiter futura uniuersalia generaliter prognosticari sciamus, ut in dicendo persequamur oportet, & per ea futura, quæ genetalia in terris ac regionibus accidunt, præmittemus, quotū hæc est narratio prima, & fortior istorum accidentium occasio, non nisi ex eclipsis solis & lunæ coniunctione, ac præventione, necnon & ex locis motuum planetarum in ipsis horis contingit. Quædam etiam ex his uniuersalibus accidentibus prognosticationes sunt loci locutiones, hoc est, id quod ad cognoscendum, ita qua regionum & terrarum significaciones particularis eclipsis contingit, præmittendum est. Stationes etiam stellarum erraticarum in unoquoque tempore stationis dico, Saturni, Iotis, & Martis scilicet, quum stant & eorum significaciones, obseruantur. Quædam uero sunt loqui de tempore, id est, quod significacionis hora, eiusque spatii quantitas est praescienda. Quædam autem sunt loqui de genere, hoc est, quod scire debemus, in quo genere futura contingent accidentia. Quædam etiam sunt loqui de specie futuri, & hæc est ultima pannum, per quam modum futuri, qualiter sit deprehendemus.

De cognitione regionum, quibus accidentia futura contingent. Cap. V.

Primum quidē, quod narrare proposuimus, est prima species prognosticæ loqui, scilicet de loco, sed qualiter ad eius cognitionem peruenire possumus, hic indicabimus. In eclipsis etenim coniunctionibus ac præuentiōnibus Solis & Lunæ, & maxime in eo quod apertius est, locum eclipsis in circulo signorum obseruare debemus. Necnon & regiones, quæ illi triplicati assimilantur. Terras etiam, quæ signo eclipsis assimilantur, siue per ascētidens horæ ædificationis eorum, & per loca luminarium in illa hora, seu per medii cœli locum in illius nativitate, qui tunc eis dominabatur, obseruare nos oportet. Sciendum est etiā, quod in quibusunque regionibus vel terris, hanc quam prædictimus, similitudinem inuenemus, in eis omnibus quæ futuræ sunt significaciones euident, maxime in ea quæ eidem signo eclipsis assimilatur, & in qua super terram uidetur eclipsis.

De tempore futurorum accidentium. Cap. V I.

Ecundam uero speciem prognosticæ, per quam significacionis hora & spatiū quantitas cognoscitur, hoc modo deprehendemus, quoniam una scilicet & eadem eclipsis, quæ in aliquo tempore contingit, non in omnibus regionibus, in eadem hora in equali cernitur, nec id quod eclypsatur ex Sole, nec etiam spatium temporis eclypsis illius in omnibus terris est æquale,

C 2 horam

Eclipses.

horam eclipticam, quæ erit in unoquoq; locorum habentium partem in futuro, & angulos secundum altitudinem poli pariter ponamus, sicut facimus in nativitatibus. Post hæc obseruemus, quot horis æqualibus in unaquaq; tetrarum tenebræ eclypsis extendentur. Quia quum harum notitiam habuerimus, sciemus quod futura Solaris eclypsis tot annis durabunt, quoteius horæ æquales fuerint, Lunaris uero totidem mensibus. Quia propter quia principium horarum istarum rerum, & totum esse earum spatii, nō nisi secundum proportionem loci eclypsis ad angulos deprehenditur, quum locus eclypsis in orientali parte horizontis fuerit fututi principium, in quatuor primis mensibus post eclypsis horam fore significabit. Intensionis uero status in prima tertia spatii totius temporis, in quo erunt significationes illius eclypsis apparebit. Si autem in parte cœli medii fuerit, significabit, quod erit in quatuor mensibus secundis, & in tertia media. Quod si fuerit in occidentali parte horizontis, in quatuor postremis mensibus illud fore designabit in tertia & ultima. Particulares autem augmentationes, & diminutiones futurorum deprehendent ex coniunctionibus & præventionibus, quæ sient inter hæc, quum erunt in locis quæ sunt futurorum occasions, uel in aliquo loco cum eis societatem habentium in figura. Et ex locis etiam motuum planetarum, per quos futura contingunt ut sint, scilicet orientales uel occidentales, seu stationarii uel ascédentes in principio noctis, & ut in figura signis, quæ sunt occasiōes futorum per aspectum, uel alio modo prædicto assignetur. Quum orientales nanc; fuerint, uel stationarii, augebūt futura, quum occidentales autē uel sub radiis extiterint, aut ascendentis in uespero retrogradi futura minorabunt.

De genere futorum accidentium. Cap. VII.

Dominus eclypsis.

Eritia uero species prognosticæ est, per quam in quo genere futurum accidet deprehendimus, quod ex qualitatibus & figuris, quæ proprie sunt signorū, in quibus est eclypsis locus, indicatur, & signorum etiā, in quibus erraticæ & nō erraticæ cōsistunt stellæ, quæ signo eclypsis, & signo anguli præcedentis eclypsi donādo disponunt. Scieūt autē almudhebir ex stellis erraticis istorū duorū locorū, sicut hic narrādo docemus. Stella igitur, quæ multas in duobus præfatis locis autoritates habuerit, id est, in eclypsim loco, & in alio loco anguli præcedentis eclypsim secundū alicital, & secundū hoc, qd illis dominibus ac triplicitatibus exaltationibus etiā atq; terminis dominabitur, illa solūmodo erit almudhebir. Quod si unāstellā, quæ loco eclypsis & anguli domineat, nō inuenierimus duas stellas plures in his duobus locis autoritates, ut prædiximus, habētes, inueniamus oportet, & tunc præponendus est eclypsis dominus. At si plures qd duæ stellæ equas in his locis duobus autoritates habuerint, illam in dispositione eligemus, & præponemus fortiorē, de qua quod sit, in angulo cōuenientius iudicatur, uel quæ sit fortioris operis, aut quæ magis illius haiz cōueniat. Et cum hoc iterum stellarum nō erraticarum dispositionem sic accipiemus. Ex stellis igit lucidissimis, illam quæ cum loco eclypsis in angulo qui præcessit, eclypsim aperuit primitus, obseruabimus. Quod ex his quæ in primo nostro libro diximus, deprehendetur, in quo nouem modis societatum figurarū, quæ stellis apparēt, enarravimus. Nā iterum stellam quæ hora eclypsis cum angulo ascendentis, uel cum angulo medii cœli fuerit cum illo, scilicet istorum duorum angularium, qui locum eclypsis subsequatur, obseruabimus. Postquam autem deprehendimus stellas, quas ad cognoscendas futuri occasiones taliter obseruamus, formæ signi, in quo est eclypsis obseruationem, & illius, in quo sunt stellæ, habentes dispositionem subiungemus cum generis in quo futurum continget, nō possit haberi notitia, nisi per qualitatum istorum prædictorum locorum proprietates. Signatum igitur figuræ, quæ formantur in angulo circuli Zodiaci, & quæ sunt secundum stellas nō erraticas, quum in humano figuræ similitudine figurantur, id quod futurum esse significatur, in humano genere continget, & si figuram animalis sylvestris representant, uel si quadrupedibus assimilantur in animalibus eis similibus inueniētur. Quod si formis reptilium animantium assimilantur, erunt in serpentibus & in eis similibus.

ibus. Item si ferat in similitudinem gerant, in fatis sylvestribus quæ nocent hominibus illud futurum eueniet, & si domesticorum animalium formas representant in domesticis animalibus, quibus utuntur homines, & quibus omni tempore uitæ suæ iuantur, illud inueniri nō dubitatur, sed uniuscuiusq; speciei hotum animalium formam, id est, in equis, & bovis ac pecudibus, & in his similibus. Item id quod ex figuris animalium sylvestrium uersus partem septentrionalem ponitur, subitaneas tertæ mutationes propriæ significat. Quod autem uersus partem meridianam figuratur, alterationes aëris, nemini tamen morem inferentes ostendit. Nam quum loca stellarum quæ dominando disponuntur in figuris alas habentibus, fuerint, ut in Virgine & Sagittario, & gallina, ac uultute uolante, & in his similibus, illud futurum in uolantibus contingere manifestum est, & maxime in uolantibus quæ ab hominibus comeduntur. Quod si fuerit in figuris animalium natabilium, in piscibus, & in omnibus animalibus aquaticis illud accidet. Nam si in figuris animalia marina representantibus fuerit, ut in Cancro ac Capricorno atq; Delphino, illud erit futurum in animalibus marinis, & in nauibus equoris. At si in figuris animalium fluuialium fuerit, ut in Aquario & Piscibus, in animalibus fluminum & fontium apparebit. Et si in figura nauis fuerit, in utroq; genere videbitur. Similiter si fuerit in aliquo signorum solsticialium vel æquinoctialium, erit significatio generaliter in rebus aëris, & in temporibus unicuique earum conuenientibus. Earum autem significaciones propterea in his quæ ex terra nascuntur apparetur. Nam quum fuerit in signo æquinoctiali uernali, in fructibus arborum quum oriri cœperint earum significaciones inueniētur, ut in vineis ac ficolineis, & in eis contemporaneis. Quod si fuerit in signo æstivali solsticiali in fructibus, quum colliguntur & reseruantur, futura contingere significabūt, præter quod in Aegypti regionibus in augmento Nili propriæ significaciones ostendentur. Si autem fuerit in signo æquinoctiali autunnali, erunt significaciones in seminibus quum seminantur, ac in herbis & in his similibus. Sed si fuerint in signo solsticiali hyemali in oleribus, & in hoc quod ex uolucibus & piscibus appetat, eorum significaciones eueniēt. Item quum fuerint in aliquo signorum æquinoctialium in ecclesiis & in domibus ad honorem dei constitutis, futura contingere significabunt. Si vero fuerint in aliquo signorum solsticialium, mutationes morum in ipsa regione manentium iudicabunt. Quod si fuerint in signis fixis, in fundamentis & in ædificiis, futura contingere demonstrabunt. Et si fuerint in signis communibus, in hominibus & regibus eueneire futura præsignabūt. Similiter etiam quum fuerit hora eclypsis in locis proprie uersus orientem constitutis, in fructibus & in his, quorum anni sunt iuuenturis, ac in fundamentis eueneire futura designabunt. Si autem in cœli medio fuerit, quod est super terram in ecclesiis ac portentibus, & in his, quorum anni sunt medii, significaciones apparetur. Quod si in occidente fuerit in moribus ac morum variationibus, & in his quorum anni sunt senectus, necnon & in mortuis significata contingent. Scientia quidem quantitatis partis, in qua futura subiecti generis apparebunt ex quantitate tenebrarum eclypsis, & ex proportione stellarum quæ futuri sunt occasionses ad locum eclypsis deprehendetur. Nam si fuerint in figuris uespertinis in eclypsi solari, aut in matutinalibus, in eclypsi lunari, in minori parte illius generis futura contingent, quum q; per diametrum in oppositione fuerint, ipsius generis dimidium futurum illud amplexabitur. Si autem in solati eclypsi fuerint in figuris matutinalibus, in lunari vero in uespertinis, futura in maiori parte contingere significabunt.

De qualitatibus futurorum. Cap. VIII.

Vasta quidem species prognosticæ futurorum, qualitates inquit, id est, utrum ea bona sint, an boni contraria, aut quæ species ex istorum duorum speciebus contingat, inuestigare proponit, hæc autem ex naturis stellarum aliquid habet reginarum, quæ futurorum sunt occasionses, & ex commixtionibus unius eorū ad alteram, & ad loca, in quibus fuerit deprehendatur. Id est,

C, Sol &

Sol & Luna præcipiant, & aliis stellis dominantur. Quapropter totius operis & stellarum dispositionis, fortitudinumque stellarum almudhebit, & eatum debilitationum sunt occassiones. Obuiatio uero commixtionis stellarum almudhebit adiuicem futurorum accidentium qualitates significat. Nos autem uniuscuiusque stellarum erraticarum proprietates operis incipiemus enarrare. Sed ut nostra perfectior sit narratio, quoddam generale praemittedum fore putamus, & est quod cum aliquibus ex quinque stellis erraticis complexiones generaliter ostendemus, scire debemus, quod ipsius opus eiusdem naturæ assimilabitur, siue sit ipsa stella prænominatae qualitatis in semetipsa, uel non prænominatae, ob hoc quod sunt quædam stellarum non erraticarum, & quædam ex locis circuli signorum, quarum complexiones ipsius stellæ complexionibus assimilantur. At si fieri possit, quod sic nominibus stellæ carerent, earum naturas & qualitates ostenderemus. Et quia nos etiam cum earum commixtiones obseruabimus, non solum stellarum erraticarum adiuicem cōmixtiones obseruare debemus, sed etiam earum naturarum cōmixtiones cum stellis non erraticis, & cum locis circuli signorum, secundum hoc quod ex earum similitudinibus cum stellis non erraticis explanauimus. Saturnus itaq; cum solus fuerit dispositionis dominus, ipse generaliter erit occasio destructionis ex frigore contingentis,

*Saturnus for-
lus dispositio-
nis dominus.*

Opus autem eius particulare est, quod cum in hominibus futura contingent, longas generabit infirmitates, & phthisim ac nocturna, quæ proueniunt ex humoribus, & ex humorū collectionib⁹, febres quartanas, fugas, stupores, anxietates, tristitias, timores, tem: maxime autem in his qui iam in annos ingressi sunt. Sed cum in animalibus, quibus homines nimis utuntur, futura contigerint, erit impedimentum ex eorum paucitate, & in his quæ tunc inueniuntur ægritudines, & corporum detrimenta contingit. In hominibus etiam qui eis utuntur infirmitates, infirmitatibus illorum cōsimiles adueniēt, & morientur. Si autem in aëris qualitatibus acciderint, erit frigus maximum cum glacie & nebulis, eruntque in aere detrimenta, qualitatesque mortiferæ, inspissabitur nubibus, & obscurabitur, niues ac uentorum flatus inconuenientes & destructores erunt, ex quibus quamplures bestiæ quæ nocebunt hominibus procreabuntur. At in mari ac in fluminibus, hyemalis aëris & submersiones nauium communiter contingent. In eis iter agere difficulter accidet, piscium erunt paucitates atque destructiones. In mari uero diminutiones, & augmenta proprie contingent. In fluminibus autem proprie inundationes maxime, & aquarum detrimenta. In terrarum quoque fructibus euident diminutiones, paucitates ac detrimenta, & maxime in his, quibus homines opus habent necessario, erunt autem eorum detrimenta per uermes, qui creantur in oletibus, uel per locustas, aut per submersiones, uel per pluuiarum superabundantiā, siue per frigus, siue per horum similia, ita quod

Jupiter. ex hoc quandoque carifia proueniet, cuius occasione morientur homines. Iuppiter autem cum solus fuerit dominus dispositionis, res generaliter augmentabit, cuius opus proprium in hominibus est, graduum sublimitas, statusque melioratio, apta carneitas, salutis ac securitatis qualitas, augmentum etiam rerum, quibus opus habent homines, corporum & animarum habitudo conueniens, remunerations, & regnum, præmia, augmenta quoque rerum regalium, fama nominis, atque magnanimitas, & generaliter est occasio fortunæ. In bestiis autem, quibus homines frequenter utuntur, fatis augmentabuntur, illæ uero, quæ his sunt econtrariæ, morientur & annihilabuntur. Sed aëris temperabitur, eritque salutifer, ac multorum uentorum humidorum terræ fructus augmentabit, salubres etunt maris nauigationes, & fluminum fundationes temperatæ, fructus quoque multi, & his similia. Et quando Mars solus fuerit gubernator, causa erit

Mars. generaliter omnis damni, quod fit propter siccitatem, hoc est opus uniuersale Martis. Eius autem opera particularia in hominibus sunt bellicationes, & guerræ multæ inter eiusdem

ter eiusdem generis uitos, depredationes, seruitutes, irae regum, & turbationes hominum generaliter. Quibusdam etiam hominibus continget propter hoc mors repentina, ægritudines cum febris, tertianæ febres, empirosis, ac mors festina. Maxime autem his, qui circa annorum iuuentutis extremitatem uersantur, similiiter etiam inservient quidam, & ab hominibus paruipendentur, illicita committent, legem transgredientur, combustiones etiam, uirotum interfectiones, rapinas, ac uiarum abscisiones patientur. In aere uero fiet calor maximus, & uentus calidus atque peremptorius, corporum dissolutor, fulgura, pluuiatum que paucitates. In mari quoque subitæ submersiones nauium per uentorum commixtiones, uel per fulgura, aut per his similia contingent: in fluminibus autem accident diminutiones aquarum, ac fontium desiccationes, ac potabilis aquæ detrimentum. In rebus etiam ad usum hominum pertinentibus, scilicet in bestiis & vegetabilibus continget paucitas, eruntque fructuum detrimenta, siue quoniam à calore comburentur, siue per locustas, aut propter dissolutiones eis accidentes ex uentis, uel quia in ipsis reseruatoriis comburentur. **Venus** autem cum sola fuerit dispositionis dominus, ipsa generaliter, quemadmodum & Iupiter operabitur, & cum hoc uenereo actus aliquantulum exercebit. Cuius opus proprium particulare in hominibus est graduum sublimitas, honores, alacritates, meliorationes status, coniugii bonitas, filiorum multitudo, commoditates omnium rerum coniugalium, augmentationes substantiae, actus nitidi & mundi, bons animus in legum obseruatione, apta carneitas, applicatio ad reges, & potentum consanguineitas. Sed in aëris qualitatibus uenti cum temperie & humiditate contingent, comeditiones multæ, erit aët habilis atque serenus. Aquæ uero, quæ res oriti iuuant, & pluviæ quamplures erunt. Naves etiam in equore nauigando saluabuntur, in mercimoniis fiet lucrum, flumina augmentabuntur & implebuntur. Animalia quoque, quibus utuntur homines, & terræ fructus crescent & meliorabuntur atque proficient. **Mercurii** Mercurius itaque, cum solus fuerit dispossessionis dominus, ipse generaliter sicut cæterarum stellarum commiscebitur, ipsius naturæ assimilabitur. Eius autem opus proprium est, motus terræ plus quam aliarum stellarum, & eius opus est in futuris accidentibus hominibus acutissimum, & forte erunt etiam in hoc, quod agere uoluerint subtilis ingenii: Viarum abscisiones, latrocinia, & depredationes eis acidet. In itineribus uero maris, cum infortuniis associabitur, erit difficultas. Est etiam siccæ ægritudinis occasio, necnon & februm quotidianatum, tussium, ac uomituū, phthisis. Diuinationis officii diuini, & eorum quæ futura sunt in hereditatibus domorum orationis, tiationis morum, & legum quandoque secundum ipsius commixtionem cum cæteris stellis. Quapropter quia siccæ est eius complexion, festiniq; motus propter solis propinquitatem, & quoniam eius frequentes sunt terogradationes in sua circumvolubilitate, turbatos & repentinis festinæ quæ uariationis in aëre uentos excitat, necnon tonitrua, fulgura, apertiones terræ, terræmotus, ac cœlusciones, & forsitan propter hæc quæ prædicta sunt, detimenta in animalibus & vegetabilibus, quibus nimis utuntur homines euident. Diminutiones aquarum & fluminum in horis occasus eius euident, in horis autem sui ortus augmentabuntur. Unusquisque igitur planetarum, quum in suo naturali esse sibi proprie fuerit operabitur. Quum uero ad inuicem commiscebuntur, secundum figuratum societatem, & signum differentiam, eorumq; apparitionem respectu solis, & ante hoc secundum operum cōmixtionem erit eorū opus proprium, ex differētibus speciebus secundū hoc & ex natūris quæ suis naturis associabuntur cōmiscebūtur. Quapropter cū enarratio proprii operis quod ex unaquaque specie commixtionis fuerit, sit inexplicabibis, & esse non possit,

& cum istorū omnium enarratio generaliter in qualibet figurarū accidentis multis modis possit deprehendi, hæc species auditionibus relinquatur, oportet ut quæ in ea sunt particularia inquitant & obseruent. Has uero similitudines stellarum, per quas futura cōtingent cum regionibus & terris, in quibus quæ futura sunt evenire significant, obseruare debemus hoc modo. Quū igitur erunt fortunæ, & locis in quibus futura cōtingent, affilabuntur & stellæ, quæ sunt ex haiz, earū haiz cōtraria super eas non eleuabuntur, erit proprium opus naturarū suarum maioris ualeudinis, sicuti quū ipsis locis nō assimilabuntur, & stellæ quæ sunt ipsis cōtrariæ, super eas eleuabuntur, minor erit earū ualitudo. Quum autem earum complexio nocuia fuerit, & futuri operi dominabuntur, si locis in quibus futura contingent assimilatur, & stellæ quæ sunt ex haiz cōtraria earum haiz super eas eleuabuntur, earum nocumētum alleuiabunt. Quod si nō earum fuerit ipsarum regionum dispositio, nec super eas eleuabuntur stelle, quæ regionibus eisdē assimilantur earum nocuæ complexionis opus in ipsis magis eveniet. Accidentia uero generalia frequentius accidunt hominibus, in quorum natuitatibus loca necessaria, id est, loca in quibus sunt luminaria, & loca angulorum sunt loca rerum, quæ sunt occasiones accidentium generalium, id est, loca eclipsis, uel loca quæ sunt eis opposita. Hoc autem tunc erit grauius, & ad præcauendum difficillimū, quum ipse eadem partes locorum eclipsis, erunt partes locorum unius luminatis in natuitatibus, & post hoc, quum hæ partes erunt eis oppositæ.

De coloribus eclypsis, & de caudatis stellis, & his similibus

Cap. IX.

IN rebus nanq; futuris uniuersalibus colores hora eclypsis apparētes, id est, ipsorū luminariū colores, & eorum quæ circa ipsa uidentur, ut sunt ea quæ uocantur haleisi, halela, & his similia nobis obseruare cōuenit. Quum igit; niger, uel quasi uirides fuerint, ea quæ Saturni naturā imitari diximus, signifocabunt. Et quum albi fuerint, ea quæ sunt ex natura Iouis, significare dicuntur. Quod si ad rubedinē declinauerint, designabunt ea, quæ sunt ex natura Martis. Et si aurei coloris extiterint, ea quæ Veneris naturā sequuntur, indicabūt. At si diuersorū colorum fuerint, significabunt ea quæ sunt ex natura Mercurii. Si autē color ille totū corpus luminaris, uel eorum quæ circa ipsum sunt amplexabitur, in maiori parte regionū futurum accidet, sed si quamlibet unam patrem luminaris, uel eorum quæ circa ipsum sunt occupauerit, in ea parte solummodo quæ est in directo patti illius, in qua ille color **Cometae.** apparuerit, futurū eveniet. Item cōuenit, ut caudatas stellas, quæ hora eclypsis, uel alterius temporis apparuerūt, obseruemus, necnō & alia futura uniuersalia, ut sunt illa quæ uocant̄ haleisi, abbocat, halhaueni, & his similia, quarū naturæ Martialis & Mercurialis bus naturis, quas prædiximus, assimilantur, qui prælia, combustiones, & qualitates quæ res moueri faciunt, & accidētia quæ propter eas accidūt, operantur. Loca etiam, in quibus futura cōtingent, ex eorum locis in circulo signorum, & ex locis quæ sunt in directo stellæ caudæ cognoscemus. Speciem quoq; significati futuri, & eius substantiam genus ex forma illius accendentis, quod tunc apparet, deprehendemus. Ex quantitate uero temporis illius accendentis, quod tunc apparet futuri sciens spatium. Ex earum etiam affinitate cum Sole, quot à hora futurum incipiat, indicabitur. Nam cum mane magis apparebunt, subito futurum eorum eveniet, quum magis in uespere futurum eorum tarderet continget.

De anni principio.

Cap. X.

Ost p̄missum uniuersale modum cognitionis eorum, quæ futura sunt in regionibus & terris, restat ut particularia, id est, ea quæ in anni téporibus acciderint subiugamus. Et tépus, quod anni principium dicitur, in hoc ut ostendamus oportet, qđ reiterationis igit; Solis initū in unaquaq; circūo lutione

lutione illud esse debeat fere propter eius uim, eiusq; nomen planum & apertum est. At in circulo nullus existimare principium potest absolute, in Zodiaco uero circulo principium, nisi a punctis, qui sunt in directo horatuum æquinoctialium & solstitialium, intellegi minime potest. Cōtingit etiā hæc hominibus super loca dubitare, eò quod quis eorum quatuor ad præmittendum sit conuentior, ignoratur. Nam secundum planā naturā circularem, nullus eorum præcedit aliud, ita quod ad initiandum sit magis aptus alio. Illi autē, qui hoc in suis libris tractare conati sunt, in modis differentibus, hæc quatuor tempora posuere, & eorum unumquodq; loco principii constituerunt, quos cōueniens eorum ratio, eorumq; naturā effectus ad hoc adduxit, istorū etenim unicuiq; temporū quoddā est proprium, per quod ipsum anni noui fore principium existimare debemus, ob hoc etenim equinoctiale uernale tempus initium posuere, quod dies in ipso superate noctem incipit, & quoniā ipsum est humidū, naturāq; humida multa est in omni principio rei quum procreat, ut in præmissis ostendimus: Tempus autē æstiuale solstitialie loco principii ponitur, eò quod in ipso dies perficitur, & est eius ultima longitudo, & quoniā in ipso apud Aegyptios est augmētum Nili, ascenditq; in eo faschere algemenia, ac æquinoctiale tempus autumnale sumpfit initium, ob hoc quod in ipso est omniū fructuum collectio, & quæ futura sunt, in eo seminari incipiunt: hyemale uero tempus solstitialie, propter hoc initiū constituitur, quia post dierum curtationem in ipso incipit eorum dierum nōgatio. Et quod magis esse cōueniens, naturali q; rationi propius in obseruatione terū anni deprehendimus, est istorum quatuor principiorū obserratio, necnō coniunctionū & præventionum Solis & Lunæ, quæ prædicta tempora præcedentes prope ipsa fuerint, Maxime autē in quibus fuerint eclypses, ita ut per principium quod ex Solis existentia in Ariete deprehendit, uernalem qualitatē cognoscimus, & per initiū ex eiusdē existentia in Cancro deprehensem, qualitatē æstiualem, per principium autē, quod ex ipsius in Librā ingressu cognoscit, qualitatē autumnalē, initium uero, quod per eiusdē introitum in Capricornum accipitur, hyemalem qualitatē demonstrat. Propterea quod generales temporum qualitates, & eorum oēs modi nō sunt, nisi per Solē, quarum qualitatū notitiā nō solum doctrinalium expertores, uerum etiam alii anticipātur. Cōuenit etiā ad earum notitiā signorum proprietates, per quas uentorū flatus significemus, & generaliter omnē eorum obseruare naturā. Variationes autē augmenti uel diminutionis, in aliquibus horis contingentis, ex coniunctionibus & præventionibus, quæ post præfata puncta fuerint, & ex stellarum erraticarū societate cum ipsis in figuris generaliter significabitur. Rē uero particularem designabimus ex coniunctionibus ac præventionibus Solis & Lunæ quæ fuerint in unoquoq; signorum, & ex stellarum locis, hoc est igitur quod mensura obseruatio nuncupari potest.

De naturis signorum particularibus qualitatibus anni conuenientibus. Cap. XI.

 Llorum quidem quæ huic rei necessaria sunt, hæc prædicta nos enarrasse, & uniuscuiusq; signi naturales proprietates particulares ex hoc qd anni qualitatibus cōuenit, ac uniuscuiusq; stellarū proprietates ostendisse cōueniens est. Erraticarū igit stellarū similitudinem, & nō erraticarum, quarum complexiones erraticarū cōplexionibus assimilantur cum aere & uentis, scilicet quā in eis fuerit, necnō omniū signorū cū uētis & téporib⁹ similitudinē in præmissis ostēdim⁹. Restat itaq; particulares eorū naturas assignare. Arietis ergo signi natura generaliter propter æquinoctiū in ipso contingens, tonitrua & coruscationes adducit, Sed naturam suarū partiū in augmentatione & diminutione ex proprietatibus stellarū nō erraticarū, quæ in eo sunt, deprehendit. Huius namq; signi principia pluias & uentos efficiunt, eiusque medietas temperatæ complexionis existit, extrema uero pars eiusdem combutit, & mortalitatem generat. At ipsarum illa, quæ sunt septentrionalia, calefaciunt & destruunt, que autem sunt meridiana, congelant & infrigidant. Tauri uero signum uniuersaliter utramque complexionem significat, sed tamen ad caloris significationem proclivius est.

Ac suarum

Quatuor annis
tempora.

d. alhabor

Ac suarū initia partiū, maxime aut, quæ circa Pleiades sunt terremotus, uentos & nebulae faciunt, eiusdē uero medietas humectat & infrigidat. Quod autē circa Aldebaran in eius extremo ponit, est igneū, & coruscationes & fulgura gignit, ipsarū uero, quæ septentrionales sunt, tēperatæ cōplexionis existūt, & quæ sunt meridionales, instabilitatē & motus inordinatos faciunt. Signum autē Geminorum uniuersaliter facit tempeſiem, quorum principia magnæ sunt humectationis & destructionis. media uero temperatam demonſtrat complexione, extrema quidem commixtae complexione, & instabilis esse dicunt, eārum partes septentrionales uentos ac terræmotus adducunt. At meridianæ igneæ sunt & combutentes. Signum item Cancri generaliter facit ſetenitatem & calorē, cuius primordia, quæ circa Pteſepe locatur, calidū, ac turbidū aērem reddit, necnō terræmotus & obſcuritatem afferte probantur. Quæ autē sunt in eius medio, temperatā nutriunt complexiōnem, & quæ in eiusdē extremo ponuntur, uentos procreant. Septentrionales uero partes, ſiue meridionales, igneæ ſunt & comburentes. Leonis quidē signum calorē & aērem turbidum uniuersaliter designat, eius partes præcedentes aērem calidū, & turbidū ac mortalitates annunciant, eius uero medietas temperatę complexione existit, & quæ ponuntur extrema, humectant & deſtruunt. At quæ ſunt in ſeptrōnione, ignea ſunt & cōburentia, quæ uero meridianam ſibi partē uendicant, humectant. Signum autē Virginis uniuersaliter humectat, & tonitrua demonstrat, cuius partes primæ maiore calorem faciunt & deſtruunt, at mediæ temperatā complexione obſeruāt, ultimæ uero ſunt aquatice: eius uero partes septentrionales uentos adducunt, & meridianę temperatā complexione obſeruāt. Libræ signum generaliter uariat & mutat, cuius partes præcedentes, ac mediæ temperatæ ſunt cōplexionis. Quod autē in eius extremo locatur, est aquaticum. At quod in ſeptrōnione constituitur, uentos procreat, & quod in meridie ponit, humectat, & mortalitatē generat. Scorpionis signū uniuersaliter facit tonitrua, & est igneū, cuius partes præcedentes uentiniuum faciunt, & quæ in eius medio locantur temperatę ſunt complexione, extrema uero terræmotus ostendunt, eius ſeptrōnalia comburunt, humectant autē meridianā. Signū Sagittarii generaliter facit uentos, & eius humectant initia, partes uero mediæ temperatā complexione indicant, ultima ſunt ignea ipsius, ſeptrōnalia uentos adducunt, meridianā uero fortiter humectat & uariant. At Capricorni signū uniuersaliter nimis humectat, cuius principia comburunt & deſtruunt, & eius media ſunt temperatę complexione, extrema uero pluuias ostendunt, eius ſeptrōnalia ſeu meridionalia humectant ac deſtruunt. Signum Aquarii generaliter infrigidat, & est aquaticum, cuius initia ualde ſunt humida, & eius media temperantur in complexione, extrema uero faciūt uentos, illius ſeptrōnalia comburunt, meridianā uero uentiniuum faciunt. Piscium uero poſtemū signum uniuersaliter infrigidat, & uentos generat, cuius partes primæ temperatę complexione existūt, mediæ fortiter humectat, ultimæ uero cōburent, meridianæ quidem ſunt aquatice, & ſeptrōniales uentos efficiunt.

De particularium qualitatum inuestigatione. Cap. XII

Particulariū qualitatū in-
uestigādi mo-
duis primus.

Is itaq; præmissis, significationū particularium modos ſubsequenter dicimus. Unus igitur istorum modorum eſt obſeruatio rei generaliter, quod p; obſeruationem rei uniuscuiusq; quartæ deprehendit. In quo propiore coniunctione uel præventionē Solis ac Lunæ, quæ ſolſtitia & equinoctialia puncta præcesserit, ut prædictimus obſeruemus oportet, & ut oportet, an gulosa hora coniunctionis uel præventionis in unoquoq; climate, pro quo inuestigate uolumus, uelut aptant̄ in natuitate, aptemus, poſtea planetas almudhebit locorū, in qbus coniunctio uel præuentio fuerit, necnō diſpositionis anguli, q̄ hæc loca ſequent, quemadmodū in rebus eclipsis ostendimus obſeruemus. Deinde generalia proprietatū quartarū. Et augmentum ac diminutionē fortitudinis, debilitatisq; futurorum, ex naturaliſ ſtellarū almudhebit addiscemus eorum qualitates, cuius fuerint, & quæ qualitates etiā ab ipsis mouentur.

el gubernatores.

mouentur obseruando. Secundus uero modus est retum mensium obseruatio, in quo coniunctiones & præventiones quæ sunt in unoquoq; mense, & in unoquoque signorum secundum ipsum eundem modū quem prædiximus, post eorū quæ dicemus notitiam obseruare necesse est. Quū igitur coniunctio fuerit circa punctum solstitialem vel æquinoctialem, quæ precessit coniunctiones usq; ad eiusdem quartæ perfectionem obseruabimus, & quū circa quemlibet istorum punctorū præventione fuerit, præventiones usquequo eadem quarta perficiatur attendemus. Item angulos & stellas uniuscuiusq; prædictorum locorum Almudhebir obseruare debemus, ut propinquarum stellarum appetitionem, & erraticarum stellarum alicual & alinsires, earumq; stellarū proprietates atq; qualitates, quos etiam uentos ipse mouent, necnon signorum, in quibus fuerint partes inuestigemus. Rursus ad quoꝝ uentorum flatus latitudo Lunæ declinat, quū à Zodiaco circulo declinavit, obseruabimus, ita ut in maiori parte qualitatum mensium, per hæc omnia quid uincet, & eorū flatus præsciamus. Tertius autem modus est, ut fortiorē significationem, qui super debilitatem & fortitudinem rei significat obseruemus. Q[uod] ex sociate luminarium in figuris particularibus, nō solum in figuris coniunctionis & præventionis, uerum etiā in ipsis quæ in dicothomitate Lunæ deprehendit. Eritq; frequentius initium alterationis, quæ figuratur tribus diebus antequam sit cum Sole Luna, & forsitan et hoc opus tres dies, qui super æqualium longitudinem accidet. Item deprehenditur ex ipsis duorum societatibus cum stellis erraticis, in his uel in aliis qualitatibus, ut in trino et sextili, & quod hæc naturalem ordinem imitantur. Ad variationis autem qualitatē perueniemus, quū naturales similitudines, quas habent signa & stellæ quæ obseruanter, quū aëre circundante, & uentis imitabuntur. Harum uero qualitatū particularium fortitudo, quæ quotidie fuerit, tunc erit propriæ, quū nō erraticæ stellæ, quæ maioris claritatis, & fortioris operis fuerit mane uel uespere, in oriente uel occidente, secundum Solis affinitatem apparebunt, propterea quod hic in maiori parte qualitates particulares ad suas naturas mutant & alterant. Item non minus erit hoc, quū luminaria in angulorum aliquo fuerint. Debilitates etenim & fortitudines qualitatum uniuscuiusq; horæ contingēt, quū in his locis luminaria processerint. Sicut accessus & recessus, quū in his angulis Luna fuerit evenire probantur, & mutatio dispositionū uentorū proprie, nō est nisi apud cursum duorum luminarium ad istos cardines, & est mutatio earum ad uentum ad quem declinat latitudo Lunæ. In omni autem loco scire debemus, quod prima generalis occasio fortior est. Quæ uero sequuntur, sunt accendentium particularium occasiones, eo quod opus certissime uerificatur & corroboratur, quū stellæ quæ naturarū generalium fuerint, Almudhebir in figura naturis particularium associabuntur.

De significationibus quæ ex alijs signis accipiuntur. Cap. IIII:

VALET quidem in significationū particularium prognosticatione signacula, quæ sunt circa Solem, & Lunam, & stellas obseruare. Illud etiam quod ex his accidit. Soli inuestigāda notitia diurnalium qualitatum quū emergit, in cognitione uero qualitatum nocturnalium perscrutāda, quū occiderit, obseruare conuenit. Ad sciendas uero qualitates, quarū spatia prolongant̄ horas societatum luminarium in figura considerabit̄, eo quod unaquæq; figurarū qualitatem quæ fuerit ab ipsa hora usq; ad horam in qua Luna fuerit, in figura quæ eam sequitur, in maiori parte significat. Cum Sol igitur oriet̄ uel occidet, & ipse clarus fuerit, ita Ex Sole tem̄ porum prognosticationes diuersorum colorum fuerit, uel ad igneum ruborem declinauerit: aut si Solis radii qui ab ipso processerint, uel qui circa ipsum sunt, rubei fuerint: aut si nubes quæ Soles dicunt̄, in una parte Solis apparuerint, & colorē nubiū ad colorem declinantiū habuerint, eiusq; radii in longū extensi fuerint, & ab inuicem extra circulū separati, uentos fortissimos, quorum flatus procedunt ab angulis, in quibus hæc signa, quæ diximus, apparet̄, significabunt. Quod si niger ascenderit, uel ad uitiditatem declinans, aut nubilo-

Temporatū indicia. sus occiderit, uel circa ipsum unus uel duo circuli fuerint, seu circa se nubes quæ Soles appellantur habuerit, eorumq; radii declinantes ad uitiditatem, uel nigri fuerint, aëre høyalem & pluuias indicabunt. Item in Luna eo die quæ tribus diebus ante cōiunctionē, & quæ totidē ante præventionem, & totidem ante dicothomitatem, necnon quæ tribus post has horas fuerit, eiusdem locum obseruare debemus. Quū igitur apparuerit, si subtilis & clara, nitidaq; videbitur, & nihil fuerit à quo circundetur, serenum significabit, sed si subtilis fuerit, & tubea, totumq; quod non illuminatur, ex ea clarū apparuerit, & quasi moueri uideatur, uentorum flatus ex ea parte uersus quam ipsa declinat uétustos significabit: sed si nigra fuerit, uel uitidis & spissa, hyemalem aërem atq; pluuias nuntiabit. Itē conuenit, ut circulum qui circa eam formatur, attēdamus, quod si unus fuerit, & clarus, ac pedetentim abbrevietur, aërem clarū designabit. At si duo uel tres fuerint, hyemalem aërem demonstrabunt, quod si ad clarum rubore declinauerint, & quasi abscissi fuerint, hyemalem aërem, qui per ualidos uentos fiet, annuntiabunt. Si autē turbidi & spissi furentur, hyemalem aërem, qui per uentinuum erit, indicabūt. Et si ad nigrum uitiditatem abscissi declinauerint, aërem hyemalē, qui per utriusq; occasionem accidet, significabūt, quū q; plures circuli fuerint, plura erunt secundum hæc quæ prædiximus. Circulus item qui circa erraticas stellas, & ex non erraticis circa lucidas apparebit, ea quæ coloribus ipsorum circulorum, & earum quæ circundant, naturis assimilantur significabit. Stellas etiā nō erraticas, ut Pliades, Alfeca, & his similia nobis obseruare conuenit, quatenus earum in q;ibus quamplures stellæ adiuicem appropinquant collectiones inspiciamus, & ut earum colores absq; quantitate deprehendamus. Nam quū apparuerint, & ipsæ maioris lumen, maiorisq; quantitatis solito fuerint, uentorum flatus ex ea parte, in qua ipse constituantur, significabunt. Simili nanc modo stellæ, quæ propriæ assimilantur, Aladcha uelut illæ quæ Nathra uocant, quæ & præsepe dicunt, & his similia, quū in sereno tempore fuerint quasi non apparentes, uel spissæ, multas pluuias, & aërem hyemalem indica bunt. At si claræ fuerint, & fulgidæ, uentos ualidos annuntiabūt. Modus etiam illarum terum, quæ in aliquibus temporibus ex habitudinibus aliis cōtingunt similiter est. Caudate stellæ. datæ nanc stellæ, quæ assimilantur Aladcha uentos & aëris siccitatem semper ostendūt, erit etiam illius quod ex hoc continget fortitudo secundum illatum rerum multitudinē, & ipsarum spatii longitudinem. Ac stellarum iaculatio, & earum currere, si ab uno angulotum fuerit uentorum flatus, illa ex parte futuros significabit, & si ex differentibus angulis apparuerint, inordinatos uentos annunciatib; quod si à quatuor angulis videbitur, aërem hyemalem, ex multis differentiis indicabit, ita quod inde tonitrua, cotus, scationes, & his similia prouenire nō dubitabimus. Eodem quoq; modo, quū nubium Iris. qualitates lanæ floccis assimilabuntur, hyemalem aërem fortassis significabunt. Iris etiā quæ quandoq; uidetur, quū in serenis temporibus apparuerit, aëre hyemalem præsignabit, quū q; in temporibus hyemalis aëris formabitur, serenu mūciabit. Generaliter autem dicimus, quod in maiori parte proprii colores qui apparent, in aëre qualitates similes accidentibus, prædictis coloribus significatis indicabunt. Nec igitur universalis in uestigatione rerū generaliū & particulariū generali modo prædicta sunt. In subsequētibus uero natuitatū prognosticationem, uelut ordo postulat, explanabimus.

CL. PTOLOMÆI QVADRIPAR:

TITI, LIB. III. PROEOMIVM.

Ostquā accidentia generalia in his quæ ex nostra obseruatione præmissa sunt, demonstrauimus, eò quod eorū obseruatio ad præmitendum est conuenientior, qualiter futura terū uniuscuiusq; hominum in suarum naturarū proprietatibus, deprehendamus, nūc ex planate nitemur. Hæc igitur pars operis uocatur Retū natuitatum prognostica. Quod aut istarum duarum specierum uis in via operis & scientiæ sit una, scire non est inconueniens. Nam Solis & Lunæ stel-

nae, stellarum & motus uniuscuiusque proprii & generalis accidentis est occasio, differen-
tia vero naturarum eorum quae predicta sunt, & motuum consimilium, & obseruatio,
quos & coelestia mouent, & ea quae ipsa circundant, est occasio per quam erit horum ac-
cidentium prognosticatio. Præter quod generalia accidentia maiora sunt, & alterius sup-
plemento non egent, particularia vero non sic. Nec oportet ut ipsorum principii horas,
in quibus cœlestium qualitates ponimus, & quibus id præscire nitimus, quod à societas-
re figuratur, quae in ipsis horis formantur significatur, unū & idem principium esse pote-
mus, imo quod plura sint initia generalium accidentium existimare debemus, eò quod
in toto unum principium inuenire non possumus. Hæc vero principia semper non ex
ipsis rebus subiectis, sed ex rebus circundantibus, quae futurorum sunt occasiones inue-
niuntur, nos etenim in maiori parte cuncta accidentia per grandiores eclipses, & per stel-
las, quae manifesto motu mouentur, inquirimus. In singulis autem hominibus unum &
multa principia reperiuntur: unum namque principium est initium collectionis, quod est
in nobis, multa vero principia, respectu primi, sunt alterationes, quae post hæc ex rebus
circundantibus contingunt: unum igitur initium ad præmittendum hoc in loco con-
venientius est, ob hoc quod alia omnia non nisi huius occasione proueniunt. Quapro-
pter quum hæc ita sint generales proprietates collectionis ex obseruatione primi initii de-
prehenduntur, ex reliquis vero principiis, id quod in unaquaque horarum ex augmento
ad diminutionem contingit, secundum hoc quod ex temporum diuisionibus subiunge-
mus, addiscemus.

De casu spermatis, & exitu infantis. Cap. I.

Casus spermatis, et exitus
infantis.

Voniam adesse hominum temporale principium habetur, est autem hoc principium naturaliter, quū sperma cadit, in potestate vero & accidetaliter, quum infans hora partus egreditur. Cōuenit his qui horam casus sperma plex. fortuitu uel obseruando deprehenderunt, ut quum corporis & animæ qualitates proprias scite uoluerint, suas ad hoc inuestigationes ex hoc quod figura stellarum hac hora proprie, id est, hora casus spermatis operatur, accipient. Quia propter quum acciderit spermati semini in principio qualitatem recipere, quæ sibi ex rebus circundantibus aduenit, licet illa qualitas in hoc ex rebus horis esse corporis contingit, postea uarietur, ipsum tamen augmentum materiei sibi tantum similis, naturaliter sibi met attractet, quumque creuerit illa rerum materies qualitatæ primæ, quæ spermati propria est, assimilabitur. Quū autem hora casus spermatis ignorabitur, sicut multoties euene compertum est, initium quod est infantis exitus, necessario conuenit obseruare. Quod idem maximū est initium, nec etiam à primo differt, nisi in hoc quod subiungitur. Per primum itaque principium, id quod est ante partum, ut praesciat ante possibile est. Nam primum esse principium, aliud autem simile fore principio, satis enuntiari potest, eò quod ultimum eorum secundum est in tempore, & fortassis eius quantitas est in fortitudine perfectior primo, oportet etiam ut primum initium esse seminis hominis frequentius appelleatur, secundum vero, esse hominis dicatur, ob hoc quod infans ea tunc adipiscitur, quæ dum in utero clauderetur, nō habebat, & quū hoc etiam proprietates, quæ tantum sunt in hominis natura, & qualitatem quae suo corpori accidit, acquirit. Item id quod hora partus nos circundat, licet in faciendo natum nihil inuare putetur, ut illius cuius est qualitatis, existat, iuuat tamen, ut sit eius apparitio eiusque exitus, secundum propriam circumstantis rei qualitatem, propterea quod natura post ipsius perfectionem eum ad exitum moueri facit, quum qualitas qualitati, quæ eum formauit, assimilabitur. Oportet igitur, ut stellarum qualitatens hora exitus infantis, istarum rerum similia iterum significare existimemus, nō quod ipsa hæc operetur, sed necessario & naturaliter in fortitudine opifici assimilatur. At quoniam in hoc sermone nostra intentio est, ut hanc scientiæ partem solerti tramite manifestemus, sicut promisimus in huius libri primordio, ubi ad hunc pronosticandi modū perveniri posse probauimus, & quoniā antiquissima uia prono-

D. sticandi

sticandi, quæ est secundum omnium stellarum, uel pluriū cōmixtionē, multorum est modorū, & ferè infinita, quum quis eam planè & aperte perscrutari tentauerit. Maximè autē in futuris particularibus, quæ à naturatū speculatoribus inquiruntur, quod in narrationibus, quæ ab ipsis dicta fore dicuntur, inueniri potest, & propter eius usus grauitatē, & eius explanationis difficultatē nos hæc prætermittere deliberauimus. Illius autē magisterii prognosticationē, per quā unaquæq; specierū in perscrutandi modo deprehendit mani festare, nec nō uires opifices proprie stellarum cum perfectione per hoc quod cōsequi potest, uia naturalis coniecturæ compendiose narrare intendimus. Nec oportet, ut ad qualitates rei circundantis, per quas unumquodq; accidēs quod accedit homini, deprehendit, nostra tradatur intentio. Sed generaliter conuenit, ut uires corporum opifices cum locis sibi consimilibus cōiungamus super uictoriæ dominationis q; modū, sicut in emissione sagittæ facimus, at futuri quod in hac subiecta specie p multarū naturarū collectionē colligit, ei qui super ipsum ita deliberauerit, & perspicaciter inquisierit, sicut sagittator quum bene ei evenit ad signum, obseruationē relinquimus. Nostri uero sermonis initiū in rebus uniuersalibus in principio, quod est in exitu infantis apparētibus, uelut cōgruo conuenit ordinī, ponemus, quū per hoc principiū aesse omnium rerū hāc naturā habentū, sicut diximus, pertinet possumus: proprietates autē, quæ hora casus spermatis innaescunt, per haic eandē obseruationis specie ab illo qui solas proprietates, quæ in ipsa eadē collectione fuerint, sagaciter perscrutabit, & subtiliter inuestigauerit, deprehenduntur.

De scientia gradus ascendentis. Cap. II.

*Scientia gradus
ascendentis Horologia.
per ammodar.*

Vm in re prima, quæ sustentaculum est, quod est gradus ascendentis, hora exitus infantis multoties innascatur dubietas, eò quod in maiori parte horam egressionis absq; scrupulo scire nequit, nisi qui inter omnia horarum instrumenta per solum astrolabiū obseruauerit, alia quippe horarū instru-méta, quibus quamplures eorum qui uersantur in his, inspiciunt multū, fortasse fallunt, & à ueritate declinat. Illis etenim, qbus Sol indicat horā propter eorundē declinationē in positione scioterorū & ex scioterorū tortuositate cōtingit. Instrumētis autē horarū, quæ per aquarū decursus adaptantur, evenit ex aquarū retentione, & decursus differentia, quæ per differentes occasiones, uel per quamlibet aliā occasionē ei contingentē aduenit, necessariò conuenit, ut uiā qua gradus circuli signorū, qui secundū naturalē rationē consequiuā debet esse, ascendēs deprehendi posse iudicemus. Postq; gradum ascendentis ferè deprehēdemus, in uia ascensionū per horā quæ nobis attribuitur. Oportet igit, ut gradum coniunctionis uel præventionis, quæ ante nativitatē ipsi propior fuerit, inueniamus, & eum ueraciter addiscamus. Quod si fuerit illud, in quod inuenemus, coniunctio utriusq; luminaris gradum accipiemus, si autē præuentio fuerit, gradum luminaris super terrā existentis obseruabimus. Post hæc cui planetarum nativitatē hora illius gradus dispositionē habere conuenit, inquiremus. Generaliter autē uia, qua planetæ conuenit dispositio, his quinq; rebus explicatur, quæ sunt triplicitas, domus, exaltatio, terminus & apparitio, uel Solis affinitas in figura. Eritq; loci illius dispositio planetæ, qui habuit in eo plus una istarū fortitudinum, uel omnes. At si uni planetæ hēc omnia, uel plura inuenemus, eius gradum ex signo in quo fuerat ipse, nativitatē hora ueraciter inuenit, obseruabimus, dicemusq; quod gradus signi per ascensiones ferè accepti, qui ei in numero æquatur, sit gradus ascendentis. Si autē duos uel plures planetas in uicē associari inuenemus, aspiciemus numerum, quē unusquisq; perambulauerit, hora nativitatē, & quicunq; numerus fuerit propior ascendentis gradui, qui nobis per ascensiones appa-ruerit, ipse erit ascendens horæ nativitatē. Quod numerū graduum duorū uel plurium planetarum prope numerum ascendentis gradus, qui nobis per ascendens exiuit, inuenemus illū qui plures autoritates habuerit in angulis, et cuius fuerit Haiz, in hoc imita-bimur. At si lōgitudo gradus Almudhebit à gradu ascendentis absq; subtili obseruationē reperito, maior fuerit longitudine sui ipsius à gradu medii cœli, ipsa eadem uia exquisitio illū eundē numerū gradū medii cœli cōstituemus, p quē alios angulos coequabimus,

De partitione loquitionis nativitatum. Cap. III.

partitio

Ost p̄missarum istarū rerum positionem subiungemus, quod quā generales nativitatū obseruationes ordinata, & cōpetēti partitione quis partiri uoluerit, inueniet, quod eorum ad quā naturali calle peruenit, quadā sunt accidētia, quā ante partum cōtingunt, ut loqui de parētibus: quedam autē sunt accidētia, quā ante partum & post partū accidunt, ut sermocinari de featribus. At illa, quā ipsa eadē hora partus eueniunt, non sunt unum & idē planè, & apertū, uelut hēc q̄ p̄adiximus. Accidentiū uero postremum, quod sciri potest, illud esse dicitur, quod post partum accidet. Hāc autē speciem multorū modorum, multarumq̄ partium fore nō dubitat̄. Ex his igitur, quā in ipsa eadē hora partus eueniunt, illa quā sci re uolumus sunt, loqui de maribus, feminis, & utrum geminos, an plures parturiens patet: loqui etiā de formis monstruosis, necnon ex his qui nunq̄ crescent. Ex his autē, quā post partū, ea quā scire querimus, sunt sermocinati de uita, eo quod eorum qui crescunt narrationibus nō adh̄erent: post hēc autē loqui de forma corporis, & ex infirmitatibus atq̄ impedimentis corpori cōtingētibus: deinceps de qualitatibus animae, & illius accidentiis sermocinati: deinde loqui de fortunio & infortunio nati, & de regno ac exaltatione, illiusq̄ sublimitate: postea, ipsius etiam esse in hoc, quod ex operib⁹ efficiet, enarrare, deinde de eius cōiugio sermocinari, ac de mora cum uxore facienda, & ex hoc, quod de infantibus ei continget, necnon ex eius cōmixtione ac familiaritate cum hominibus, & ex amicis ipsius: deinde peregrinationes ostendete: postremo quidē modum suæ mortis indicate, quod in fortitudine loquutioni quā sit, de uita assimilat̄, illius tamen ordo post hēc p̄dicta ponendus est. Nos autē horum uniuscuiusq̄ modū generaliter enarrabimus, & cum solis ē nostre narrationis fortitudinibus hoc operantibus, ista dicemus, sicut superius manifestauimus, ea uero, quē à quamplurimis stulte superflueq̄ prolata sunt, in quibus nō est sermo probabilis, qui occasionibus per primā naturā existentibus conueniat, & postponemus ex his, id ad quod peruenire possumus, nō per sortes, neque per numeros, & quibus occasiones, per quas hoc oportet esse, nō habentur, sed per plane tam figurarū, earumq̄ similitudinū cum suis locis obseruationes inuestigabimus. Quia propter ne uerbum hoc in unoquoq̄ p̄scriptorū capitulorū retractare sit opus, in omnibus generaliter nos hic proferre cōuenit. Ex capitulo igitur obseruationis nativitatum locum circuli signorū, qui speciei illius quæsiti capituli assimiletur, consideremus, uelut est loci medii cœli cum operibus, & loci Solis cum re patris similitudo, postea planetas, quibus ex p̄dictis quinq̄ speciebus illius loci dispositionē habere cōuenit, obseruemus. Et si unus planeta omnibus his modis ipsi loco dominabit̄, illius rei quæsita dispositionē attribuemus ipsi. Si autē duo uel tres ei dominantur, illi qui plutiū numerorum fortitudinē habuerit, dispositionem dabimus. Deinde futuri qualitatē cōsideremus, cuius investigatione erit ex naturis illarū stellarū, quibus dispositio cōuenit, & ex naturis signorū, in quibus planetæ fuerint, necnō ex locis similibus. Post hoc inuestigationē quantitatis futuri ex eorum uiribus accipiemus, cōsiderando, utrum in suis qualitatibus fortes extiterint in mundo & in nativitatibus, an si contrariū fuerit. In mundo quidē fortiores dicuntur existere, quum in locis sibi propriis uel similibus fuerint, & quum orientales etiā extiterint, & aucti numero. In nativitatibus uero fortiores erunt, quum in angulis, uel in locis ad angulum ascendentibus fuerint, maxime autem in duobus primis, qui sunt ascendens, & cœli medium, debiliores autē erunt in mundo, quum in locis extraneis, uel sibi distimilibus extiterint, aut quū occidentales uel in itinere diminuti fuerint, at in nativitatibus tunc erunt debiliores, quū ab angulis recesserint. Spatiū quoq̄ tēporis futuri cōsidētabimus inuestigādo, utrū respectu Solis & ascēdētis matutinales, an uespertini fuerint. Duæ nāq̄ primæ quartæ utriusq̄ eorū, & duæ per diametrū eius oppositæ, sunt matutinales, reliquæ uero sunt uespertinales. Cōsiderabim⁹ etiā, si fuerint in angulis, uel ad angulos ascēdētibus. Si matutinales igitur, uel in angulis fuerint, acutioris erunt operis, si

uero uesterni uel ascendentis ad angulos extiterint, tardioris operis esse dicentur.

De parentibus. Cap. IIII.

De parentibus

PRIMA namq; via, quam in uniuscuiusq; istarū specierum inuestigatione semper imitari debemus, est huiusmodi. Nos itaq; nunc à primo capitulo, quod est capitulo in locutione parentū, exordium faciemus, uelut ordini, quemam mox enunciavimus, cōuenire uidetur. Solē igitur & Saturnum patribus, Lunam aut & Venerē matribus naturaliter assimilati dicemus. Quapropter quemadmodū harum stellarum qualitates adin vicē & cum aliis inuenientur, ita fore parentū qualitates nobis existimare cōuenit, eorum etenim fortunū & infortunium, nechō & regnum ex stellarum vicinitate cum luminaribus nobis considerate cōueniens est: nam quū utrūq; à fortunis quæ fuerint ex eorū haiz, & in duobus signis eotundē, uel in signis ea sequentibus circundabitur, esse parentum egregium fore significabunt. Maxime autē quum planetae circundantes Solē matutinales, circundantes uero Lunā uesternales extiterint, tūc enim erit eorum positio cōueniens. Item si Saturnus & Venus orientales fuerint in almea sibi propria, uel si fuerint in angulis, manifestū fortunum parētum ex hoc significare debemus, secundum quantitatē utriq; ipsorum conuenientē. Si autē horum contrarium fuerit, ut luminaria scilicet, sint cursu uacua, & à nullis stellis circundata, parentum declinationem ac uilitatē significabunt, maxime uero si positio Veneris & Saturni fuerit incōueniens. Quod si planetæ ex eorum haiz nō existentes, ea circundēt, quemadmodū contingit, quum Mars post Solem, Saturnus uero post Lunā ascenderit, nec etiā loca fortunarum, respectu luminarium conuenientia fuerint, nec ex eorum haiz, miseram uitam parentum & ipsorum esse destructionē, nobis ex hoc significare nō disconuenit. Si autē pars fortunum significans, cuius mentionem faciemus, stellis Solē uel Lunā circundanib; apta cōuenientia conueniens fuerit in natuitatibus parentum, substantia saluabit atq; durabit. Quod si pars fortunum significās, nō extiterit, uelut diximus, aut si horum contrarium fuerit, nec fortunæ circundederint luminaria, uel si circundantes fuerint, in fortunis nō proficiet parentum possessio, sed nocebit. Longitudinē autem uitæ parentū, eiusq; breuitatē ex stellarum societatibus in figuris cōsiderabimus. De patris igitur uita dicam⁹. Quūq; Iuppiter & Ven⁹ in figura quolibet modo Soli uel Saturno associant̄, aut quum Iuppiter idē Veneri associant̄, fuerit q; Solis & Saturni apta societas, uel si cōiuncti, aut in trino, uel sextili aspectu fuerint, & uterq; fortis, longā patris uitam ex hoc annūcias bimus. Si uero fortes nō fuerint, nō erit hoc ita, præter quod uitæ breuitatem ueraciter nō significabūt. Hoc autē si nō sic euenerit, sed supra Solē uel Saturnū Mars eleuatus fuerit, aut si sequatur eos, nec Soli Saturnus cōueniens fuerit, sed in eius aspectu quarto, uel per diametrum opposito, uel si uterq; fuerit ab angulo remotus, parris debilitas significabit. At si in angulis, uel in locis ad angulos ascendētibus fuerint, breue uitā parētum aut no cumentum significabunt: quum enim in duobus primis angulis, qui sunt ascendens, cœliq; mediū steterint, uitæ breuitatē indicabunt. Quū autē in duobus aliis extiterint, qui sunt occidēs & angulus terre, uel in locis ad ipsos ascēdētib; impeditre dicunt̄. Quū Mars etiā Solē prædicto modo aspexerit, pater subita morte migrabit, aut in ipsius luminibus impedimentū cōtinget: si uero Saturnū aspexerit, patri morte aut febre cum tremore, uel impedimentū ex absclitione seu cōbustione futurū significabit: rutsus quū Saturni figura, respectu Solis incōueniens fuerit, occasione morborū ex humoribus nocivis accidentiū, mortspatri euenerit. Itē de uita matris agamus: Quū igitur in figura Lunæ seu Veneris, Iuppiter uel Venus iterum Lunæ associabitur, siue cum ea, seu in eius aspectu trino uel sextili fuerit, & utræq; fortes, uitam matris elongabunt. At si Lunam Mars aspexerit, uel Venerē sequutus fuerit, aut in ipsius aspectu quadrato, uel per diametrū oppositio remanserit, seu si Saturni qualitas respectū Lunæ istius qualitatis extiterit, si ipsi minutī cursu fuerint, uel ab angulo recesserint, in morbos & egritudines solūmodo matres illaqueari designabūt. Sed si audi cursu fuerint, uel in angulis, mattū uitam abbreviabūt, aut eis impedimentū inferent,

patris uita

Patris uita.

matris uita

Matris.

Inferent, abbreviabunt quippe uitam quam in orientalibus angulis fuerint, uel in ascendentibus ad eos. In occidentalibus autem angulis, uel in ascendentibus ad ipsos quam fuerint, eis impedimentum adduent, cum modo nanque praedicto Lunam Mars uiderit, fuerit q̄ Luna orientalis, repentina mors matrum, uel suorum oculorum impedimentum inde proueniet. Si tero fuerit occidentalis, earundem mors ex abortibus, uel ex his similibus accidet, aut occasione incisionis & combustionis eis impedimentum evenerit. Si Venerem autem Mars asp̄exerit, erit earum mors per febres & infirmitates ex uisu offuscatione contingentes, ac per humores subito decurrentes. Quum q̄ Lunam Saturnus asp̄exerit, mortem uel ægritudinem generabit, Luna uero quam orientalis fuerit, per febres cum tremore mortem annunciabit, & quantum fuerit occidentalis, occasione corrodentium apostematum & comestionum, uel in muliebris membris contingentium illud evenerit. At sciendum, quod si scire uolumus, species particularū impedimentorum uel infirmitatum, seu mottis quæ parentibus accidunt, signorum qualitates cum his quæ praediximus nobis obseruare conuenit, in quibus stellæ propriæ qualitatis opifices inuenientur, necnon signorum qualitates, quorum mentionem faciemus, & quorum etiā esse explanabimus, quum res natuitatum enarrabimus. Et in die proprie Solem & Venetrem, in nocte uero Saturnum & Lunati obseruemus. Illud etiam, quod ad inuestigandas residuas res particularer parentum nos obseruare oportet, est, ut locum patris uel matris, qui secundum haiz fuerit ascendentis loco ponamus, & omnes eorū res obseruemus, sicut ipsis patentum natuitatibus facinius, quemadmodum in sequentibus probauimus ex accidentialibus & opificibus modis, qui in generalibus speciebus inueniuntur. Modorum autem coadunationis occasionum ad inuicem nobis hic & ubique memoriam habere conuenit, ut consideremus, quod quum planetæ, qui locis exquisitiis dominabuntur, unius speciei non fuerint, sed ex speciebus differentibus, uel contrarium operantibus ex planetis, quorum uires super ipsum sunt maioris autoritatis, illū qui maiores autoritates habuerit accipiemus, ita ut & ipse tei futuræ contingeniat, & per ipsum istum rerum naturæ contingant. Quod si eorū autoritates aequales extiterint, & stellæ cum eius eleuatae fuerint, leuiter ad notitiam tei coadunare ex istatum natutarum differentium commixtione perueniemus. Si autem fuerint separatae, id quod ex accendentibus ei assimilatur, secundum horas particulares unicuiq; ipsorum attribuemus. Sed illis qui matutinales fuerint, attribuemus primitus, illis uero qui vespertinales extiterint, posterius. Necesse fatio tamen oportet, ut ex principio eis assimiletur, nam si sic se nō habuerit, nil futuri facte poterit, quum nullam retinuerūt societatem in principio. Prima tero dispositio nō est occasio futuri temporis, sed qualitas stellæ, quæ respectu Solis & anguli mundi domina dispositionis fuerit tempore natuitatis.

De fratribus et sororibus. Cap. V.

De fratribus et sororibus.

X praedictis igitur locum parentū probauimus, locum uero fratrum si quis in uestigatione generali perscrutetur, & sua perscrutatione quantitatē posſibilem non prætereat, quæ ad inquitendam notitiam numeri fratrum ueraciter esse potest, rem fratrum qui eiusdem matris sunt naturali modo scire poterit ex signo medii cœli, aut locum matris, locum quidē dicim⁹, in quo Venus in die, & Luna fuerit in nocte. At quia signum hoc, & signum quod ad ipsum ascendit, locus matris, sunt quo res filiorum eius deprehenduntur, eum locum fratrum esse oportet. Huic ergo loco si planetæ fortunæ in figura associantur fratrū multitudinem inde iudicabimus, huius autem existimationem tei ex numero istorum planetarum assumemus. Considerabimus etiam, si fuerint in signis unius imaginis uel duorum corporum. Quod si planetæ in fortunæ super hunc locum eleuati fuerint, uel eum ex positione asp̄exerint, paucitatem fratrum indicabūt, maxime autē, si sol cum eis extiterit.

D 3 Si uero

Masculorū et feminarū datores.

Datōres mas, tores.

culorū et fac-

ninarum.

Si uero fuerint in angulis, & proprie in ascidente, fuerit que planeta in istorum aliquo locorum existens Saturnus, in uirginibus & maiotibus fratribus hoc esse significabit. Si autem Mars fuerit, aliorum fratum numerum per mortem abbreviabit. Qualitas quidem planetarum, qui sunt datores fratum, si fuerit in positione conueniens, fratres potentes & exaltatos existimemus oportet. Si autem in contrarium fuerit, imbecilles erūt & impotentes. At si planetæ infortunæ super datores eleuentur, uel si eos sequantur, breuis uitæ iterum erunt. **Masculorum** dotores sunt planetæ masculini, in suis qualitatibus mundi, largitores autem feminarum, sunt feminini in suis qualitatibus mundi. Orientales item primos largiuntur fratres, occidentales postremos. Rursus cum in figura largitores assidentur signo, rem fratum significanti societatem conuenienti, fratum concordiam significabunt, & si cum parte iterum fortunæ conuerterint, fratum societatem in suis rebus indicabunt. Si uero fuerint in signis, nullam adiuicem societatem habentibus, uel si qualitatempredictæ qualitati contraria habuerint, uoluntatem fratum ad discordiam & inuidiam significabunt, & eos deceptores esse demonstrabunt. Si quis autem unamquamq; rem fratum, plus quam supra dictū sit, inuestigando perscrutari uoluerit, satis hoc agere poterit, si loco ascendentis largitores planetas constituerit, & tunc omnes eorum res, quemadmodum in nativitatibus facimus, obseruemus.

*De masculinis & femininis.**Cap. VI.*

Mostquam naturali calle fratum enarrationem explanauimus, quod in ipso nato continget, subiungamus oportet, & masculorum, feminatumq; considerationem primitus indicemus. Cuius obseruatio non uniusmodi est, nec ab una re, sed ab utroque luminari, & ab ascidente, necnon à planetis in hoc auctoritatem habentibus accipitur. Quoniam masculus & femina generantur in matrice, conuenit ut iudicium huius rei proprie sit principii, quod est hora casus spermatis, & id quod de hoc scire possumus, quod principium quod est exitus creaturæ, est generale propter participationem, quam habet principium istud cum primo. Nobis quoque generaliter obseruare conuenit, si haec tria loca præfata, & planetæ eis omnibus, uel pluribus dominantes, masculini fuerint, quia natus erit masculus, & si feminini fuerint, erit femina, & secundum hoc supra natū iudicabimus. Oportet etiam, ut loca & planetas masculinos ac femininos consideremus, quemadmodum in huius libri principio monstrauimus, demonstrauimus, inquam, ex naturis signorum, in quibus fuerit, & ex naturis ipsorum planetarum, necnon ex eorum qualitatibus, respectu mundi: Cum orientales nanque fuerint, masculiniant, feminizant uero, cum occidentales extiterint. Item ex eorum qualitatibus, respectu Solis, masculiniant nanque cum matutinales fuerint, uespertinales existentes, feminizant. Ex his igitur omnibus, quod genus in nati constitutione secundum maiorem partem incurrit, coniiciamus oportet.

*De nativitate geminorum.**Cap. VII.*

Gemini quippe modo nobis in geminis, & eis pluribus esse eorundem prædictorum locorum, id est, luminarium, & ascendens, obseruare conuenit. Hoc autem ex collectionibus evenire manifestum est. Si præfatorum locorum duo uel tria fuerint in signis duorum corporum, maxime autem cum planetis illorum dispositoribus, idem iterum accidens contigerit, ut quidam scilicet eorum sint in signis duorum corporum, fuerintq; quidam eorum bini, & bini, uel plures in dispositione. Et si loca dominantia, signa duorum corporum extiterint, &

terint, & cum hoc cum pluribus in figura planetis associentur, erunt nati plures duobus. Eorum quoque numero nonnunquam augmentat planeta, qui hanc proprietatem habuerit. Generis autem nati notitiam auget planetarum genus, qui Soli & Luna ascendenti que signo associantur in figura, quæ masculinis & feminis secundum præmissum modum in nascendi fortitudine superaddit. Hæc uero qualitas, si signum ascensens, & luminaria non continuerit, sed eius loco medii cœli locus sic inuentus fuerit, harum matrum partus secundum maiorem partem geminorum uel plutium erit. Quod autem proprium in trium masculinorum parturitione est, ut quemadmodum contingit in albetram, qui sunt reges, contingat ut Saturnus scilicet, & Iupiter ac Mars cum præfatis locis in duum corporum signis existant, & est proprium in parturitione trium feminarum, ut id quod in alchatis contingit, euenerit ut Luna uidelicet ac Venus, ac Mercurius femininus in prædictis locis permaneant. In duorum masculinorum ac unius feminæ parturitione proprium est ut contingat, sicut contingit illis qui diasaccora vocantur, ut Saturnus, scilicet & Iupiter, ac Venus in illis sint locis. Parturient etiam duas feminas & unum masculum, cum id euenerit quod illis qui dimantarcoris appellantur, euenisse dicitur, ut Luna scilicet, & Venus, ac Mars, illis in locis existant. Secundum hunc uero modum frequenter contingit, ut natus non perficiatur, & ut in ipsius nativitate quedam impedimenta corpori accidentia contingant. In ipsius etiam quibusdam rhombis id ex quo nullus timor perueniet, absque perfecta occasio ne contingit, aut erit in eis quoddam horum accidentium secundum partem rei quæ non appetet.

De monstruosis signis.

Caput VIII.

Monstruosorum.

Iud quidein, quod nullatenus à nostro recedit intellectu, est monstruosa rum figurarum enarratio. Dicimus primitus, quod duo luminaria sunt inuenta pro maiori parte in nativitate talium, carentia ab angulis uel nō, concordantiam cum ascendentे aliquam habentia, & planetæ in fortunati in angulis potentes. Cum hoc igitur sic inuentū fuerit, cōuenit, si hoc illud fore contigerit, quod in misericordiis & infortunatis nativitatibus multotiens euenerit. Et si nativitates illæ monstruorum figurarum non fuerint. Ut præteritam coniunctionem uel præventionem obseruemus, quatenus coniunctionis uel præventionis, necnon loci luminarium nativitatis hora dispositores planetas deprehendamus. Quotiam si loca eorum in nativitatibus, & locus Lunæ uel ascendentis, iterum omnia scilicet, uel planeta loco coniunctionis uel præventionis non alligentur, erit natus formæ monstruose. Hæc autem si sic fuerint, & cum hoc in quadrupedibus uel feralibus signis luminaria reperiemus, fuerintque infortunæ in angulis existentes, non erit natus ex hominibus. Si qua uero fortunatum cum luminaribus testimonium non habuerit, sed eis infortuniae testificatae fuerint, natus non erit domesticus, eritque natura ipsius ex ferarum impedientium naturis. Quod si Iupiter aut Venus luminaribus testificantur, erit natus ex animalibus domesticis, ut sunt canes, furones, & his similia. Si Mercurius autem testificetur, natus erit ex animalibus, quibus opus habent & utuntur homines, ut ex gallinis, porcis, bovibus, capris, & his similibus. At si luminaria mouentur in signis, quorum imagines sunt homines, omnia que similiter fuerint, natum ex hominibus, uel ex his quæ cum hominibus conuersantur fore non dubitamus, præter quod eum monstruosa formam habere dicemus. Qualitalis autē istius notitia, eiusque proprietas erit hoc in loco iterum ex figuris signorum, in quibus infortuniae steterint, quæ luminaria uel angulos continuerunt. Item si signa fortunarum hoc in loco nulli prædictarum loco testificetur, erit natus non loquens, eiusque forma signa ueraciter &

*at. hermo-
phroditus* raciter & perfecte mutabitur. Si Iupiter autem uel Venus testificetur, nati proprietas quo suerit illa mutatio, erit ut honoretur & sublimetur, eò quod ex hoc illa figura ^{armas} orodhatis cōtinget, id est, figura ex Venere & Mercurio denominata, neenò figura quæ nuncupatur arsocarazietu, & his similia. Mercurius ipse si testificetur, fiet natus, cum his somniorū interpretatur, & ex his erit ei⁹ uictus, præter quod surdus erit, & absq; dētibus. In his uero rebus erit conuenientis naturæ & subdolus ac deceptor.

De his qui non creuerunt. Cap. IX.

Ostq; eorum qui nō creuerint sermocinatio præcessit, restat de illorū elocatione, quorū per nativitatis horā cōtingentium nō otitiā habere quærimus. Hanc autem enarrationē ob hoc quod istud quæsitū capitulum ab istorum duorum utroq; modorū nō longe remouet, quandoq; locutioni de uita adhucere, quandoq; uero illi contrariā esse, eò quod huiusmodi in uestigationis uis, quibusdā uariationibus alteratur, sciendū est. Sermo nāq; uitæ nō est nisi in his omnibus qui uitā senserunt. Hī autem sunt, quorum uita solari circuitione, quod est un⁹ anni spatiū, nequaq; minor habetur, uita uero quæ est in fortitudine, est id quod minus esse dicitur, ut sunt mēses, dies & horæ. Eoru autem qui nō creuerint, sermocinatio est eoru loquutio, qui ad aliquod istorū prædictorū temporum nō perueniēt, sed in breui tēpore propter mali & nocūmēti superfluitatē moriētur: quapropter uitæ uestigatio multarū est partium, illorum autem qui nō crescent una est & plana. Generaliter igitur quū lumina riu⁹ aliquod in angulorū aliquo fuerit, eīq; associetur, infortunaru altera in lōgitudine quæ cum eo fuerit gradu per gradū, uel fuerit in figura equicuria, nec fortunaru aliqua ē associetur in figura, fueritq; dispositio loci luminariū in locis infortunaru, natus non uiuet, sed mox morietur. Quod si fuerit in figura equicuria, sed in præjectione radiorū infortunaru à locis luminariū ad ipsum ascendēs, fuerintq; infortunatores duo, alterū uel utrumq; luminariū infortunantes, ad ipsorū duorū loca uel alterius ascendētes. Aut si in eius uel eorum oppositione fuerit, seu si tūna infortunatu alterum luminariū infortuna uerit, cum eoru altera fuerit opposita, altera quidē ad luminariis locum ascenderit, natū uitā nō babere minime dubitat. Quoniā maximum nocūmētum quod est in hoc, ualitudinem & profectū, qui ex lōgitudine loci ad locum luminarium ascēdētis, in uitæ spacio prouenit, destruit & occultat. Id autem, quod proprie Solem impedit, ex his quæ sunt in loco qui ad ipsius locum ascendit, Mars esse dicitur, Lunam uero Saturnus. At in eorum oppositione, uel cū ad ipsam ascēderit, cōtingit contrarium: Solem etenim Saturn⁹, Lunā uero Mars impedit, maxime autem cum locis luminariū & ascendentis, dispositores eorum existendo dominētur. Et si duas oppositiones habuerit, fuerintq; luminaria, & infortunæ in angulis uel in equicuria figura, mortui uel semimortui nascuntur infantes. Quod si ita cōtingit, & ab altera fortunaru luminaria separata, uel in figura fuerint ei associata, & peruenient radii ad præcedētes partes, uiuet natus secundū significationē numeri graduū, qui fuerit inter alhileg & propriis infortunæ, radios ex numero mensum uel dierunt, aut horarū secundū eorum infortunii quantitatē, quæ sunt huius occasio. At si infortunaru radii ad præcedētes partes luminarium, fortunatum uero ad sequentes peruenient, natus crescat & uiuet. Itē quum eleuabuntur infortunæ super associantes fortunas in figura, erit natus miseræ qualitatis & imbecillis. Quod si fortunæ eleuabuntur, natus cum parentibus nō morabitur. Et si altera fortunaru cum Luna pariter oriatur, uel ictisal habeat, & altera infortunatum occidat, natus à parentibus nutritur. Hoc iterum modo multorum natorum erit obseruatio. Quū stellarū aliqua duobus pluribus ue modis in figura societatē habentiū in occidente fuerit, in fans semitius orietur, aut uelut carnis frustum, aut imperfectæ creationis. Et si altera infortunaru super eam eleuetur, nō nutritur natus, uel nō habebit uitam, secundum hoc quod per istud contingit.

Despatio

*Xon nūtritorū uel
qui non creuerunt*

De spatio ulte. Cap. X.

Vix spatiu

Orū quidē accidentium, quæ post partū cōtingunt, enarratio. Primū est utrū
tā sermocinatio, eō quod eorū q̄ primitus ordinauerunt ex his oibus, quæ
cōtingunt, tractare, qui ad tot annos uitæ nō peruenierit, in quibus ista
perfici possunt, nobis r̄isum habete cōuenit. Hæc autē obseruatio nec leuis
est, nec plana, tamen ex dominantiu locorum potestatibus accipit & depre-
hendit, quod multis modis obseruat. Modus autē, qui secundū nostrā existimationē
peruenit, & qui naturalē viā imitač, est ut enarrabimus. Hæc autē obseruatio ex loco alhileg,
& eorū q̄ sup alhileg potestatē habuerint, necnō & stellarū interficiētiū locis cōside-
rat. Istarū uero rerum uniuscuiusq̄ notitia est, ut subiungit. Primū nāq̄ uobis scire cō-
venit, quod loca alhileg illa sunt, in qbus stellā, cui⁹ dominū fuerit, alhileg esse oportet,
hic autē super signū ascendētis, quod est à quinq̄ gradibus, qui super horizontē ante ips-
om ascenderunt usq̄ ad uigintiquinq̄, qui ad ascēdendū remāserint, & post hos grad⁹,
qui in horū triginta graduū dextera hexagona radiatione cōsistūt, q̄ sunt dom⁹ fortunii.
At hi qui sunt in eorū aspectu tetragono, quod est mediū cœli super terrā, & gradus etiam
qui sunt in eorū trigona radiatione, quod est locus, qui tneuz appellat. Necnō & gradus
qui sunt in eorū oppositione, quod est occidēs. Horū autē id quod ad præmittendū con-
veniēs est, eo quod fortioris autoritatis existit, id esse dicič, quod est cœli mediū sup terrā,
& post hoc ascendēs, deinceps id quod cœli mediū ascendit, & post ipsū occidēs, & post
ipsum id, ad quod cœli mediū præcedit. Omne autē quod sub terra morat, hac in re tam
præclara & tam excellenti, prætermittendum fore decreuimus, præter id, quod ascen-
dens super terrā apparuit. Illorū uero, quæ supra terrā sunt signa, quæ cum ascēdente nō
colliganč, obseruāda nō sunt, nec etiā signū ascēdens ante ascēdēs, quod laboris dom⁹
appellač, ob hoc quod cū hoc etiā, quod ab angulo remouet, ei⁹ fortitudinē ad terrā pro-
uenientē spissas & obscurus uapor, qui ad ipsā ex humiditate terræ ascendit, disturbat &
destruit, ideoq̄ id quod ex coloribus ac qualitatibus stellarū, hac in domo existentiū ap-
patuerit naturā ex eodē uero dubitatur. Postea conuenit, ut quatuor dominantia, quæ
sunt Sol, Luna, ascēdens, pars fortunæ, eorum q̄ locorum dispositores alhileg constitua-
mus. Partē igitur fortunæ sciemus, si numerum quem intuenerimus, à loco solis usq̄ ad
Lunæ locum, in die ac nocte accepimus, & ab ascēdēte inchoādo illius numeri qua-
titatem secundum signorum successionem computauerimus. Hoc itaq̄ modo partis lo-
cum addiscemus. Quod idcirco facimus, ut Solis qualitas, respectu ascēdētis, sit uelut
qualitas Lunæ, respectu partis fortunæ. Erit enim fortunæ pars quasi ascēdens Lunæ.
Hanc autem eandem rationem imitari uidentur, qui dicunt, quod in nocturnis natu-
ratis & à luna in Sole enumeremus oportet. Deinde ab ascēdēte initiando, eius-
dem numeri quantitatē in contrarium eius quod prædiximus, id est, secundū ordinatā
signorum antecedentiā cōputemus: quod quum fecerimus, idē partis fortunæ locus qui
nobis exierat, secundū modum hunc apparebit, & eadē erit societatis figuræ qualitas. Cō-
uenit etiā, ut ex his in die Solē, si fuerit loco alhileg, primitus eligamus, sint autē Lunam,
quam si nequiverimus, eligere stellā, quæ maiores autoritates habuerit in dispositione lo-
ci Solis, & loci præcedētis cōiunctionis, necnō & ascēdētis eligemus, id est, stella quæ ha-
buerit ex quinq̄ potestatibus, per quas dispositio consistit, tres uel plures autoritates in ali-
quo locorum prædictorum, est eligenda. Quod si non contigerit, ascēdētis gradum
accipiēmus. In nocte uero conuenit, ut Lunam primitus eligamus, postea Solem, deinde
stellam, quæ maiores autoritates habuerit in dispositione loci Lunæ, ac loci præcedētis
præventionis, loci q̄ partis fortunæ. Quum autem hoc nō euenerit dominium, si natu-
rātem coniunctio præcessit, accipiēmus ascēdens. Si autem præuentio præcessit, for-
tunæ partem. Quod si fuerint utraq̄ luminaria, & qui secundum conueniens alaiz dis-
positor fuerit in locis alhileg, conuenit, ut ex luminaribus, illud quod in loco ma-
ioris & fortioris potestatis fuerit sumamas, dispositorem autem eligere super lumina-
gia nulla.

tia nullatenus conuenit, nisi quum in loco maioris & fortioris dignitatis fuerit, habens
 in dispositione secundū duo alahiz autoritates. Quumq; patuerit alhileg, duas eius spe-
 cies nobis obseruare conueniet, quarū altera est secundū signorū successionē solūmodo,
 altera uero & secundū eorundē successionē, & in successionis cōtrariū. Illā quæ est solum-
 modo secundū successionē in qualitate, quæ radiorū projectio nuncupat, nos obseruare
 cōuenit, quæ tunc esse dicit, quū alhileg in locis orientalibus, id est, à cœli medio usq; ad
 ascendēs fuerit. Illā uero, quæ secundū successionē, & in successionis cōtrariū existit, ea in
 qualitate, quæ Græc⁹ utine appellatur, cōsiderabimus, hæc quidē est, quū alhileg in loco
 recedente à cœli medio fuerit. Et quū taliter ista fote percipientur, gradus interitū significā-
 tes secundū alhileg, quæ est in specie, quā secundū signorum antecedētia inuenierimus,
 erit gradus occidens eò solūmodo, quod ipse uitæ dominiū occultat, secundū stellarum
 gradus ipsi eidē alhileg quæ sic inuēta fuerit applicatiū, aut eidē testificantiū, ob hoc scili-
 cet, quod ipse collectis numeris superaddunt, & minuunt usq; ad horā quæ ceciderit alhi-
 leg, præter quod nō occidēt, eò quod ad locū hyleg ipsæ nō eunt, sed ipsa uadit ad eam
 loca. At illæ quæ semper addunt fortunæ, quæ uero minuunt, infortunæ dicunt. Mercurius
 iterū erit cum stellis, quibus associabit in figura. Numer⁹ autē augmēti vel diminu-
 tionis ex locis graduū uniuscuiusq; eorū deprehēdetur. Ipse etenim secundū numerū tem-
 potum horatū, quē unusquisq; gradus eorū habuerit, inuenietur: nā quū tēp⁹ diurnum
 fuerit, tēpora diurnaliū horatū attribuemus, quumq; nocturnū extiterit, tēpora noctur-
 naliū horatū attribuemus, secundū quorū quātitatē erit numerus annorū perfectorū:
 quod intelligēdū est esse dictū, quum in ascēdente fuerint, post hoc secundū ipsius elō-
 gationē ab ascēdente, numerus itaq; ex ipso, quum ad occidētis punctū puererimus, nī
 hil remaneat. At secundū alhileg, quæ est in specie, quā secundū signorū successionē inue-
 stigamus, loca stellarum infortunatū, id est, Saturni & Martis sunt pereuntia, quū corpo-
 raliter ad hyleg peruererint, uel quum radios ex quolibet istorū locorū proiecerint, id est,
 ex locis quartæ ac oppositæ radiationis, & fortassis ex sextilibus, quæ obediunt aut aspi-
 ciunt, & æquantur in fortitudine. Itē etiā quartus aspectus loci alhileg, quæ est secundū
 signorū successionē, occidet iterum, & forsitan idē operabitur sextilis, quū infortuna sue-
 tit, & quum ex signo multarum ascensionū extiterit: similiter quoq; faciet trinus, quum
 fuerit in fortunia & in signo paucarū ascensionum māserit. Quumq; Luna fuerit alhileg,
 interficiet Solis locus quādoq; eò qd quum Sol ad locū alhileg istius speciei peruenit in-
 terficiendi & saluandi uim habebit, ibit enim ipse ad locum alhileg. Nec nobis existima-
 te cōuenit, quod hæc loca necessario semper occidat, nā nullaten⁹ occidēt, nisi quū infor-
 tunabuntur solummodo. Quia prohibetur hoc, quum uni⁹ fortunarum terminus fue-
 rit, uel quum altera fortunatum ex quarto uel trino, seu ex oppositione ad ipsum gradū
 qui occidit, seu ad gradū q post ipsum succedit, radios proiecerit, ita quod in projectione
 radiorum Iouis plus q; 12 gradus ipsum nō transgrediantur, nec Veneris plus q; octo. Si
 militer etiā ita eveniet, quū cōiungetur alhileg stellæ, cui corporali conditioni adhērebit,
 nec eorū duorū latitudo fuerit eadē. Quū autē stellæ saluātes uel adiuuantes aut interfici-
 entes duæ uel plures fuerint, in unoquoq; istorum duorū, cōuenit ut secundū rerum ea
 iuuantium multitudinē ac eorundē fortitudinē, id quod ipsorum duorū fortius est, ob-
 seruemus, secundū multitudinē igitur quum altera duarū specierū plus q; altera fuerit,
 augmentatione manifesta, secundū fortitudinē uero quū stellæ quæ iuuāt uel interficiūt,
 in locis sibimet cōuenientibus fuerit, nec in huiusmodi locis aliæ pmāsetint, maxime aut
 quū stellæ uni⁹ speciei fuerint oriētales, alteriusq; spēi stellæ occidētales. Quāppter eorū q
 sunt sub radiis in occidendo, iouando ac saluando nos nihil generaliter oportet obser-
 uare, nisi ut Luna sit alhileg, tunc etenim ipse idē locus solis erit interfector, & tunc etiam
 si infortuna quæ cum ipso fuerit, eum impedierit, & nulla fortunatum eum adiuuerit,
 considerabimus. Numeros autem, qui sunt secundū longitudinē, quā inter locū alhi-
 leg, & locū absclisorē, inuenimus, ut dissolute & qualitercumq; sumat minime cōueniat.

Quemad-

Quemadmodū plurimi faciebant, qui secundū quantitatem temporum ascensionum gradū illius longitudinis hoc semper esse dicebant, nec etiā ut hoc aliquo tempore consideremus, nisi quū ascēdēs fuerit ipse locus [†]Alhileg, uel un^o locorū ascendentium ad ascendens. Illos igit̄, qui naturali consideratione hanc specie obseruauerint, oībus modis unū obseruare cōuenit, scilicet, quot temporū ex æquinoctialis circuli tēporibus erit loc^o stellæ uel figuræ sequētis loco stellæ, uel figuræ p̄cedentis in natuitate, eō quod æquinoctialis circuli tempora circulū horizōtis & meridiei linea æqualiter perambulat, qui duo sunt, per quos consimiles longitudines locales accipiuntur, unumquodq; uero æquinoctialis circuli tempus loco unius anni solaris constituit. Conuenit igit̄, ut quū ipse locus Alhileg p̄cesserit, & super orientalem circulum horizontis fuerit, tēpora ascensionū gradū ab ipsa hora usq; ad horam quae interficit, accipiant̄, ob hoc quod post hanc quantitatē tēporis æquinoctialis circuli, in loco Alhileg, qui est orientalis circulis horizontis erit intersector, quū q; fuerit Alhileg in linea medii diei, & ascensiones circuli directi, secundū quas erit tēpus transitus illius partis circuli signorū, in circulo medii diei accipiant̄ oportet. Quū autē in occidentali circulo horizontis fuerit, numerum temporum, in quibus unaquæq; illarum longitudinum cadit, & occidit, accipiemus, quod est sicut numerus graduum ascensionū partium circuli signorum, quae sunt istius opposita. At si locus Alhileg quum p̄cesserit, nō in aliquo istorum triū, sed in locis inter ipsa constitutis fuerit, p̄fatū tempus accessionū, & tempus occasus, ac tempus transitus per cœli medium, nō erunt illa, in quib; loca sequentia ad loca p̄cedentia, sed erunt, in quibus ad differentia loca peruenierint, eō quod locus, ad quē uadit sequens, loco in quo fuerat p̄cedens, nec similis, nec talis, qualis ipse est, dijudicatur, nisi quū eius positio ipsius positioni assimilabitur, & eius pars, respectu horizontis, & cœli medii, quemadmodum ipsius pars fuerit. Et contingit etiam, ut respectu horum duorum una sit eiuspositionis, quum fuerit prope loca, quae sunt supra semicirculum, ex circulis per locum cōmum circulo medii diei, et circulo horizontis transversib; & hi sunt quorū unusquisq; unam temporalem efficit horam, æquales ad inuicem ferē. Quū autem hic semicirculus p̄fatum locū cōmum circumrotauerit, erit eius positio quandoq; sicut positio hemispherii, quandoq; uero sicut positio circuli medii diei, eruntq; tempora, in quibus circuli signorum partes, hæc duo loca pertransibunt in æqualia, tēpora uero in quibus partes circuli signorū hunc semicirculū transgredient̄, quū in certis locis aliis extiterit, quē differentiū sunt longitudinū, erūt differētia. Generalē autē modū, per quē operabimur, ponemus hoc quod subiungit̄, uidelicet, quū p̄cedens duorū p̄dicatorū locorū in ascidente, uel in circulo medii diei uel in occidente, siue in alio loco fuerit, solus ipse locus sequens ibit ad p̄cedentem, secundū tempora quae per ipsum eundem antecedentem locum pertransibunt. Nam cognito gradu medii cœli, ac gradu p̄cedentis, necnon & sequentis, locum antecedentis gradus prius inuestigando considerabimus, quot temporalibus horis à medii diei circulo distat, numerando ascensiones, quae sunt sub gradibus, qui sunt inter hunc & cœli medii gradū, qui super tercā uel sub terra in circulo directo constituitur, post hoc eas per numerum temporum horarum, quem p̄cedens gradus habuerit, diuidemus. Quod si super terram fuerit per diurnalium horarum tempora, & si terra fuerit per horarum nocturnalium tempora, & quod exierit, erunt horæ ipsius longitudinis à medii diei circulo. Quapropter quia circuli signorum partes, quarū longitudo est circulo medii diei, est una eadem q; quantitas numeri temporalium horarum, sunt cadētes super unum & eundē semicirculum ex p̄fatis circulis, oportet ut sciamus in longitudine, quanti temporis ex temporibus æquinoctialis circuli longitudo, gradus sequentis à linea medii diei, reddet horas temporales æquales, in numero horis longitudinis gradus p̄cedentis à circulo medii cœli. Quumque hoc sciuerimus, considerabimus quot temporum ex æquinoctialis circuli temporibus fuerit longitudo gradus sequētis à gradu medii cœli, quum positio gradus sequentis prima positio fuerit. Hoc autem ex ascensionibus circuli directi

al. Hyleg.

recti deprehendemus: post hoc igitur obseruabimus, quanta erit eius longitudo, ab eo iterum quod suarum temporalium horarum numerus, quæ sunt, inter eum & medii diei circulum erit, sicut sunt horæ gradus præcedentis, istarum horarum numerum, in numerum temporum horarum sequentis multiplicando. At si horæ quæ nobis extiterint, respectu medii cœli, quod supra terram est acceptæ fuerint ea per quæ multiplicabimus, erunt tempora diurnalium horarum. Si autem fuerint respectu medii cœli, quod est sub terra, per nocturnalium horarum tempora multiplicabimus, deinde id quod inter utræque longitudinem ex superatione unius ad alterum exierit, accipiemus, quia ipsum erit numerus annorum quæsitorum. Et ut hoc quod diximus, sit evidentius. Arietis principium locus præcedens ponatur, locusque sequens sit Geminorum initium. Clima etiā, in quo fuerimus, quemadmodum & illud, cuius dies longior est, quatuordecim horarum, tempora igitur horarum principii Geminorum erunt ferè decem & septem, ascendatque primitus Arietis initium, ita quod Capricorni principiū sit in cœli medio, tunc etenim erit longitudo Geminorum à medio cœli, quod est super terram 148 temporum, ex æquinoctialis circuli temporibus, & quia longitudo initii Arietis à medio cœli, quod est super circulum medii diei, est sex horarum temporalium, quū eas in 17 tempora multiplicauerimus, quæ sunt quantitas temporum horarum initii Geminorum, eò quod longitudo 148 temporum nō est, nisi respectu medii cœli, quod est super terram, erit tempus huius longitudinis 102 temporum. Sequens igitur locus post tot tempora, quæ sunt tempora superationis, quæ sunt 46, ad præcedentem locum mutabitur, tempora igitur ascensionū Arietis & Tauri, tot sunt ferè, quæ & ista tempora. Hoc autem ita positum est, ut si locus Alhileg, sit ipse locus ascendens, sit iterum cœli medium Arietis initiū, ita quod si primam positionē initii Geminorum, longitudo à medio cœli, quod est super terram, sit æquinoctialis, circuli temporibus 58 temporum. Quapropter in hoc secundo loco nobis obseruare conuenit, quando erit ea, in quibus Aries & Taurus medii diei circulū absindunt. Ideoque media diem accipimus sic, quan-
doque ibidem Alhileg esse ponimus. Item sit occidēs Arietis principiū super eundē modū, ita quod initium Cancri sit in cœli medio, & lōgitudo principii Geminorum à medio quod super terram est, sit secundum signorum accessionē 32 temporum ex æquinoctialis circuli temporibus. Retsus quia longitudo principii Arietis à medii cœli circulo uersus occidente est 6 horarum temporalium, quū eas in 17 multiplicauerimus, habebimus 102, tempora quæ sunt à medii diei circulo Geminorum initii longitudo quum occiderit, eratque iam ipsius lōgitudo uersus hanc eandē partem, quū in suo primo loco fuerat 32 temporum. Probatum est igitur ipsum ire ad occidentalem locum in superatione, quæ est inter hæc duo tempora, quod est tempus occasus Arietis & Tauri, ac tempus ascensionū duorum signorum eis oppositorum, quæ sunt Libra & Scorpius. Item nō sit Arietis initiū in angulorum aliquo, & ponamus eius longitudinem uersus partē præmissam à circulo medii diei trium horarum temporalium, ita quod medium cœli sit 18 gradus Tauri, sitque Geminorum principii longitudo quū in suo loco primo fuerit à medio cœli, quod est super terram secundū signorum antecedentia 13 temporum, ex æquinoctialis circuli temporibus. Quū autem 17 tempora in tres horas multiplicauerimus, erit Geminorum initii longitudo à medio cœli circulo, quū ad secundū locum petuenerit, secundum signorum successionem quinquaginta & unum tempora, erunt quidem hæc omnia tempora 64. Et iam perambulauerat locus Alhileg, quū in ascidente fuerat 46, in medio autem cœli 58, in occidente uero 70. Differūt itaque numeri temporum qui sunt, quū inter occidente, cœlique medium eius locus fuerit, ab unoquoque numerorum qui tūc sunt, quum ipsius locus aliter que nunc diximus, extiterit, est enim 64 temporum, & secundum 3 horas adiectionis est eius differentia, eò quod superatio temporum quæ nobis extiterat, quū per angulos operabimus, qui sunt de quarta in quartā, circulij 12 temporum fore non dubitate, quumque trium horarum longitudo fuerat, 6 temporum erat superatio. Modū aut his omnibus rebus conuenientem, si agendo prosequemur, licet in hac alia leuiori apertiorique via quam mox

quam mox enarrabimus, conuenienter uti possumus. Cum accedens igitur gradus fuit orientis, ascensiones quae ab ipso usq; ad sequentem extiterint, in hoc obseruabimus. Cum autem in cœli medio fuerint ascensiones circuli directi, considerabimus, cum q; fuerit in occidente, aspiciemus illorum graduū occidentia. At cum inter hæc loca steterint, & erit eorum, scilicet quæ debentur unicuiq; duorū angulorum, qui formantur ex ultraq; parte Arietis primitus accipiemus. Quapropter quia principium Arietis est inter angulum medianum cœli & angulum occidentis, erat enim positum ipsius initiu post mediū cœli, quod est super terrā, accipiemus tempora, quæ signo geminorū debentur, si foret Aries in cœli medio quæ sunt 58 sumemus tempora, quæ debentur ei, si foret Aries in occidente, quæ sunt 70. Cumq; sic factū fuerit, eorū superationes accipiemus, & tunc quod horarū temporum inuenta fuerit, & quanta sit eius pars, ex 6 horis temporalibus, quæ quanta sunt, obseruabimus, & secundum ipsius partis quantitatē ex superatione, quam inter duos angulos inuenierimus, accipiemus. Quod autē acceptum fuerit ab angulo, cui relationem fecimus, minuendū vel addendū fore decreuimus. Verbi gratia: Quoniā augmentū quod si per has 6 horas positas, 12 temporum fuerat, & quia p̄cedentis loci longitudinē ab unoquoq; duorū angulorū triū horarū temporalium, quæ sunt medietas de 6, posuerimus, accipimus dimidiū 12, quod addimus supra 58, vel minimus ex 70, inuenimus augmentū esse 60, quod si fuerit huius loci lōgitudo à quolibet duorū angulorū, duarum temporalium horarū, quod est illarū 6 horarū pars tertia, tertiam partem de 12, quæ superantur, accipimus, quod est 4. Si autē illæ horæ longitudinis à medio cœli longitudine fuerint, addimus illa 4 tempora super 58. Si uero fuerint longitudine ab occidente, illa eadem 4 de 70 minuemus. Idoneum est igitur, ut ex hoc modo quantitates temporū p̄dictatū longitudinū, sicut conuenit, & oportet, addiscamus. Remansit autē nobis unam quamq; speciem rerum p̄missarū ipsi alhileg obuiantiū notificare, quæ illarū quæ brevioris sunt temporalis, fuerint occidentia, & quæ fuerint ex his quæ vocantur felicitatū, & alia etiam quæ obuiare dicuntur. Cuius rei cognitio erit ex scientia iniquæ obuiationis impedientis, & bonæ iuantis, quæ secundū mox p̄dictum modū evenire dicunt, neconon ex initiis annorū sequentium, super quos locus ille, qui ipsi alhileg obuiauerit, significationē habere nō dubitatur. Nam cum iniqua et infortunata fuerint obuiationis loca, fuerintq; loca stellarū in annorum subsequentiū initiis, impeditia loca dominaria, illud quod inde p̄ueniet ueraciter esse morte, nobis scire nō est incongruū. At si alterum istorum duorū tantum bonum fuerit, id quod inde cōtinget, magnum felicitatū esse nō dubitamus, quæ sunt impedimenta grandia magni timoris. Quod si ultraq; bona fuerint, pigritiē & debilitatē, vel impedimentum, aut exultationē seu perigrinationes inde contingere manifestum est. Proprias autē species in unaquaq; istatum rerum contingentes, ex similitudine loci rei obuiantis rebus nativitatis deprehēndemus. Et cum quādoq; dubitauerimus, qui locorū earum interfectores esse debeant, nihil nobis prohibere potest, qui existimemus & obseruemus res, quæ in unaquaq; re nati perueniunt ad alhileg, & in hoc quod inde futurū est, id quod ei assimilatur, quod ex accidentibus iam continet & apparuit, prosequemur, eorumq; modū omniū considerabimus, eo quod modus in perfectione eorum, quæ per ea cōtingūt, æqualis fortitudinis est in omnibus. Secundū hoc igit̄ nostrā inuestigationē, & eorum augmentū ac diminutionē constituemus.

De forma & figura corporis nati, ac de ipsius complexione, Cap. XI.

Postenctionis uitę perfectionē, formam & figurā corporis ex rebus particulatis, sicut ordinatim conuenit, enarrare primitus incipiemus, eo quod corporis qualitates naturaliter animæ qualitates p̄cedunt, ideo quia cum corpus spissius sit, q; plura in eo apparentia, quæ ipsius coadunationi sunt propria cum ipso nascuntur. In anima uero nō apparent, nisi esse quæ per primā occasionē post

E nativitatem

4. climatitos

De forma, figura ac
complexione, nativitatem

natiuitatem & creationem ipsa fuerit pedetentim. Illa quidem, quæ sunt extra corpus, multo post in futuro tempore post ista contingunt. Conuenit autem nobis in uniuersalitate rei horizontem orientalem, & stellas quæ ipsum sequuntur ex erraticis, vel dominos dispositionis ex ipsis eo modo, quod prædiximus, obseruare. In rei uero particularitate esse Lunam, uelut hic iterum nobis considerate conuenit, eo quod forma, modusque corporum non nisi ex natura figuratum istorum duorum locorum, & ex figuris planetarum, qui sunt eorum dispositores, ac ex commixtione eorum, quæ sunt in unaquaque ipsisorum specie, necnon ex figura stellarum fixarum cum eis ascendentium deprehenditur. Et illæ quidem, quarum uires aliarum uires præcedunt, surit stellæ dominatrices dispositionis, quas post adiuuat iterum qualitas ipsis eisdem locis propria. Res particularis, quæ leviter & absolute ex eorum modis evinciari potest, est id quod subiungitur.

Forma hominis unde.

Saturni complexio.

Iouis.

Martis.

Venus.

Mercurius.

Sol & Luna.

Primam ergo quod in stellis dicimus, est quod cum Saturnus orientalis extiterit, subaudi & fuerit dispositor solus, erit natus in figura mellini coloris, mediocrisque crassitudinis, pili eius erunt nigri, capillique capitis crassi, pectorisque pili spissi, oculi mediocres, corpus temperatae magnitudinis, & super ipsius complexionem vincet frigiditas & humiditas. Quumque fuerit occidentalis, erit natus subniger, macilens, parui corporis, planos & ratos habens capillos, aptæ coadunationis,

oculi eius nigri, & in ipsius complexione vincet siccitas. Cum Iupiter autem dominus dispositionis locorum prædictorum extiterit, & orientalis fuerit, erit natus albi coloris, & conuenientis mediocrisque capillature, oculi eius mediocres, aptæ statutæ, quantitatique moderatae, in eius complexione calor & humiditas præualebunt. Sed si fuerit occidental, erit albus, præter quod non adeo erit aptæ albedinis, ut supra diximus, erunt etiam illius capilli plani, & ex anteriori parte cali, oculi mediocres, & ipse corporis mediocris, uincet in istius complexione humiditas. Cumque Mars orientalis extiterit, albedinis & rubedenis erit eius forma, particeps bonæ quantitatis & idoneæ carnietatis, oculi eius uarii, capilli spissi & mediocres, in ipsius complexione præualebit calor & siccitas. Si occidentalis autem extiterit, natus tantum tubei coloris erit, & moderatae quantitatis corporis, paruos habens oculos, & ratos ac planos capillos, ac flauos, uincet in eius complexione siccitas.

Veneris quidem opera, Iouis operibus assimilantur, præter quod ea quæ per ipsam contingunt pulchriora sunt, & magis recipiuntur, eiusque pulchritudo mulierum pulchritudini magis assimilatur, erit etiæ amelioris figuræ & conuenientioris qualitatis anime, corporisque mollioris est. Item ex ipsius proprietatibus est oculos subrufos & idoneos facete.

Cum Mercurius item orientalis extiterit, natus coloris mellis assimilabitur, eritque in quantitate corporis moderatus, aptæ coadunationis, paruorum oculorum, capillos habens mediocres, & illius complexione calor præualebit. Sed si occidentalis fuerit, erit natus subnigredinis, crocei que coloris participans, macilens, uocem habens exilem, & cauos orbes, erit etiam ipsis oculorum pupilla, uelut pupilla oculi captini, declinans tubedini. In ipsius complexione siccitatem præualete non dubitatur.

Vnamq[ue] uero istarum stellarum adiuuat Sol & Luna cum eis assuantur in figura. Sole etenim adiuuat in figura & formositate, ac in corporis pinguedine: Luna uero generaliter iuvat in temperie & maiestate uel humiditate, maxime autem cum ab eo separatur, particulariter etiam erit eius auxilium secundum proprietates illius, quod ei inest ex lumine, quemadmodum in huius libri principio narravimus. Stellæ item generaliter cum matutinales fuerint, & apparuerint, magna corpora facient, & cum in statione prima fuerint, uigorem ac fortitudinem eis tribuent, cumque præibunt, ea cōtemperabunt, & cum in secunda statione se mouerint illa debilita facient, cum autem occiderint eorum misericordiam & impedimenta, ac gravitates operabuntur. Ipsa iterum eadem loca, in quibus fuerint, nati formam & figuram, eiusdemque complexionem, ut prædiximus, adiuuabunt. Vniuersaliter etiam quarta, quæ à puncto æquinoctiali uernali usque ad solsticiale aestivale producitur, natum boni coloris, statusque conuenientis, aptæque carnetatis, oculorum bonorum fore demonstrabit, & in ipso calor & humiditas præualebunt. Quarta uero, quæ à solstitiali aestivali, usque ad æquino-

æquinoctialem autumnalem punctum distendit, temperatam & mediocrem corporis quantitatem & competentem carneitatem, grandes oculos, spissos capillos, atque crispato donabit, uincet in eo calor & siccitas. At quarta, quæ à punto æquinoctiali autumnali, usque ad solstitialem hyemalem protrahitur, colorem mellinum, atque maciem, gracilem que uocem, spatulas amplas, capillos mediocres, aptos oculos natum habere designabit, & in eo frigiditas & siccitas præualebunt. Quarta autem, quæ à solsticiali hyemali usque ad uernalem punctum æquinoctialem collocatur, nigrum colorem, & temperatam corporis quantitatem, planos capillos & ratos, aptam que coadunatio nem nato dare non dubitabimur, uincet in eo frigiditas & humiditas. Particulariter autem loca, quorum figura figuris humanis assimilantur ex figuris, scilicet inter circulum signorum & extra conformatis, aptæ & temperatae coadunationis corpora conformabunt. Illa uero, quorum figuræ non sunt uersus temperiem corporis, in hoc, quod eorum figuris assimilantur imitari probantur, & eorum membra suis membris qualibus assimilati similitudine faciunt, ea nanque ad magnitudinem uel paruitatem, ad fortitudinem quoque seu debilitatem, ad cōuenientem uel inconuenientem coadunationem faciunt fore procliviora. Nam illa quæ ad magnitudinem ea producunt, sunt, ut Leo, Virgo, Sagittarius ad paruitatem, ut Piscis, Cancer, & Capricornus. Item id, quod ex Aries, Tauro, Leone, uersus eorum initia, & in altiori arte fuerit, ad pinguedinem membra hinc meliora & procliviora. Quod autem uersus inferiora, & eorum extrema locatur, ea maciei magis applicat. In istorum uero cōtrario, id quod ex Sagittario, Geminis, & Scorpione uersus sua principia ponitur, ad maciem declinare facit, & illud quod istorum extrema sibi uendicat, facit ea ad pinguedinem procliviora. Item Virgo, Libra, & Sagittarius uersus temperiem & bonam coadunationem corpori producunt. Scorpius autem, Pisces, & Taurus illa remouent à temperie. Aliatum itaque figuratum qualitates & aliter obseruate, easque adiuicem conferre, & proprietates in forma corporum & eorum complexione, & earum omnium retum commixtione coadunatas nobis in deconicere conuenit.

De impedimentis & infirmitatibus nati accidentibus corpori.

Cap. XII.

*De infirmitatibus ac
impedimentis corporis*

Voniam enarratio impedimentorum & infirmitatum accidentium corpori, præmissa subsequitur, hanc inuestigando speciem prosequitur, quæ est ut subiungitur. Cum in isto loco hoc iterum generaliter scite, cupimus duos angulos hemisphérii, qui sunt ascendens & occidens, proprie autem ipsum eundem occidētem, illud etiam quod ante ipsum est, quod id est manifestum est, cuius nullam cum ascendentis angulo colligationem fore dicimus, duas quoque stellas infortunas, & qualis sit earum qualitas, respectu horum locorum, nos obseruare cōuenit: nam cum utræq; uel earum altera, respectu graduum ad loca predicta ascendentium, in ipso eodem loco, uel in eius quarto seu opposito aspectu fuerint, infirmitates & impedimenta in ipso nati corpore contingentia evenire non dubitabimus. Maxime autem, cum alterum uel utrung; luminate fuerit in angulis, eo modo quo prædictimus, uti in eodem secundo uel duobus adiuicem oppositis sit utrung; tunc etenim non solum confortatur infortunatum alterum, cum ad eos ascenderit post luminaria, & in angulo fuerit infortuna, ad aliquid ex predictis infirmitatibus faciendum, ut infirmitates quas hemisphérii loca significant, & loca signorum, naturæq; stellarum infortunantium & infortuniarum: stellæ quoq; quæ eis associantur in figura, uerometiam super hoc iterum confortatur, cum ascenderit ante luminaria, eo quod unius cuiusq; signi partes circundantes partem recipientem, lumen ex hemisphérii partibus, dicto partem impedimenta suscipientem, eam corporis partem, in qua futurum continget significant, designant etiam, utrum id, quod eveniet, impedimentum sit uel infirmitas, aut utrung;. Naturæ quoq; stellarum impedimenta & casus specificant, eo quod Satur-

Quæ membra **Que** mēbra nūs habet ex dignioribus partibus hominis auditum dextrum, splenē uesicā & flegma.
 cuiq; planeta **Jupiter** uero tactum, pulmonē, costas, cartilaginiæ, ac sperma. **Mars** autem sinistrum au-
 cūiq; planeta rū ascribatur ditum, rigōnes, uenas & testiculos. **Sol** uisum, cor, & cerebrum, nervos, & omnia de-
 xtræ partis membra. **Venus** odoratum, epar, carnem. **Mercurius** locutionem, delibera-
 tionem, memoriam, linguam, fel, atq; nates. **Luna** gustum, & deglutitum, stomachū,
 ventrem, mulierum pudenda, & omnia sinistræ partis membra. Impedimenta uero ge-
 neraliter contingent in maiori parte, cum infortunatrices stellæ, quæ sunt eorum occa-
 sio, fuerint orientales. Infirmitates autem euenient, cum eadem stellæ fuerint occiden-
 tes, eo quod inter utrumque istorum duorum, est separatio, nam impedimenta non nisi
 semel contingent, nec multum durabunt, infirmitates uero, uel semper durabunt, aut re-
 ciprocano contingent. In rebus uero, per quas accidentia particularia deprehenduntur,
 cum ipsæ p̄doptiæ experimentatae sunt, & obseruatæ figuræ, & qualitates inuentæ sunt,
 infirmitates & impedimenta significantes, quod deprehensum est ex accidentibus, quæ
 sequuntur, & accidunt in parte maiori, secundum consimiles positiones stellarū in qua-
 litatibus. Erit enim in altero oculorum uisus amissio, cum Luna sola fuerit in prædictis
 angulis, fuerit q̄ in ipso hora coniunctio uel præuentio, uel cum fuerit in alia figura cum
 Sole, & habuerit alicual, cum aliqua stellarum alacea, quæ nubibus assimilantur, &
 sunt in signum circulo, uelut stella nubilosa, quæ est in **Cancro**, & a thoracique quæ est
 in **Tauro**, & cacumen sagittæ Sagittarii, cauda quoq; **Scorpionis**, & id quod est circa ald-
 hafera ex partibus Leonis, necnon calbez Aquarii. Cum q̄ Luna fuerit in aliquo angulo
 tum occidentalis, fuerit q̄ Mars solus orientalis, uel Mars & Saturnus orientales, euntes
 ad eam à longe, uel si Sol fuerit in angularum aliquo, & ante eum hæ duæ stellæ ascen-
 derint, uel si duobus luminaribus assidentur in figura, & utrumq; luminaria in uno eo
 dem q̄ signo, uel in oppositis, & respectu Solis, matutinales extiterint, Lunæ que respectu
 uespertinales, in utroque oculo futura contingent. Per Martem igitur, id quod ex ami-
 sione uisus prædiximus, eueniet aliquo actu, uel ferro, aut combustionie. Et si Mercurio,
 fuerit associatus in figura, continget hoc ex luctamine, uel ludo, siue per hoc, quod ei ab
 inquis fiet. Saturnus autem faciet hoc ex oculorum albugine, uel frigiditate, aut iacula-
 tione, & ex his similibus. Item cum Venus in aliquo prædictorum angularum, & pro-
 prie in occidentali fuerit, & extiterit cum Saturno, uel ei in figura associata fuerit, sua que
 loca commutauerit, & fuerit Mars eleuatus super eam, uel in eius oppositione, continget
 ex hoc hominibus nō habere filios, mulieribus abortum, & partus intempestivus. Quan-
 doque etiam puerorum detruncationes inde contingent, & proptie in **Cancro** ac **Virgi-**
næ, & in **Capricorno**, & cum Luna ab oriente habuerit alicual cum Marre. Quod si hoc
 iterum modo Mercurio & Saturno Venus associetur, eleuerit q̄ super eam Mars, uel sic
 in eius oppositione per diametrum, natus erit absque testiculis, aut hermophroditus, uel
 clausus. Et cum hoc ita fuerit, & Sol iterum in figura fuerit associatus, & masculina fue-
 rent luminaria, & Venus, & Luna occidentalis infortunæ que in gradibus sequenti-
 bus, si natus fuerit masculus, ementulabitur, uel in suis impedimenta testiculis accidet.
 Maxime autem cum hoc in Leone, Ariete, siue in Scorpione aut Capricorno, seu **Aqua-**
tio fuerit. Si femina uero fuerit, erit sterilis, & forsitan istorum aliquis oculorum impedi-
 menta non effugiet. Nati quidem, quorum linguæ tenentur in loquendo, & qui balbu-
 tientes existūt, sunt hi, quibus Saturnus & Mercurius in prædictis angularis cum Sole
 fuerit, maxime quidem cum Mercurius occidentalis extiterit, & uterq; Lunæ in figura as-
 sociatus fuerit. Mars autem si cum his duobus stellis fuerit, ex quo Lunæ associetur, sua
 rū linguarum tenacitatem in parte maiori denodabit. Item cum ad infortunatrices stel-
 las in angulari infortunatis iuerint luminaria, uel cum in opposito luminarium infor-
 tunatrices fuerint, proptie autem cum Luna fuerint in altero duorum nodorum, uel in
 casmori, aut in signis infirmatibus, ut **Aries**, **Taurus**, **Cancer**, **Scorpius**, & **Capricornus**,
 contingent corpori gibbositatis impedimenta, uel alicuius mētri destructiones, ut clau-
 dicatio,

Pueri balbu-
tientes.

dicatio, desiccatio aut disiunctio. Quod si fuerint cum luminaribus infortunatrices, ab ipsa horum partus, haec eadem impedimenta contingent. Si autem in coeli medio fuerint, & super luminaria eleuentur, fuerintque loca earum in longitudine cum eis, aduenient haec impedimenta per accidentia maxima, plena timoris, ut præcipitatio, uel casus in manus latronum, seu per quadrupedia. Et si Mars eleuatus extiterit, & dominetur, ex combustione ignis, uel ex plagis maximis, siue quia in latronu manu incident, haec contingent impedimenta. At si Saturnus eleuetur & dominetur, haec eadem accidentia impedimenta ex præcipitatione, uel submersione, aut ex paralyssi. Impedimenta quidem, quæ frequentius accidunt, cum Luna in duobus punctis æquinoctialibus, & duobus solstitialibus existit, sunt haec. Cum fuerit itaque Luna in punto æquinoctiali uernali, impedimentum inde contingens erit proprie mortsea: & si fuerit in punto solstitiali æstivali, erit *avis equinoctialis*. & in punto æquinoctiali autumnali, erit albaras: at si fuerit in punto solstitiali hyemali, frequentius inde contingens erit lentigo, & similia. Accidunt autem infirmitates, cum infortunæ prædicto modo assiciantur in figura Soli uel Lunæ, modo tamen contrario, id est, ut Soli assiciantur, & sint matutinales, & assiciantur Lunæ, & sint vespertinales. Illud autem, quod generaliter ex infirmitatibus continget, est id quod subiungitur. *Complexionem uentris nati*, faciet Saturnus frigidam & ualde slegmaticam, aut ex humotibus ad membra discurrentibus, macilentum, morbidum, & iætericu, plasmam etiam in intestinis, tussim, sputum, cauleg atque lepram, & cum his omnibus accidet mulieribus dolor uulua. Mars autem sputum sanguinis & melancholiæ, quæ ex nigris coloribus prouenit, apostemata in pulmone atque scabiæ, & cum hæc accidet, ei semper impedimenta ex incisionibus & aduulsionibus in eo factis, propter infirmitates, quas in occultis locis patientur, ut sunt fucus atque fistulae, & id quod in corpore nascitur & amplificatur, aut quemadmodum sunt ulcera calida, ignea, necnon & ulcera quæ corodendo crescunt, mulieribus etiam cum his accident puerorum aborsus, & eorum detruncationes. Prædictæ quoque naturæ stellarum, quæ ad innicem assiciantur in figura, proprias infirmitates in membris corporis quandoque faciunt, quas in augmento malitiæ Mercurius adiuuat. *Saturnum enim iuuat in infrigidando*, & proptie in decursu humorum ad membra, & in eorum nocumentis. Maxime autem in his quæ ad palatum & pectus atque stomachum discurrent *Martem uero iuuat in desiccando*, & in his quæ ex desiccatione proueniunt, ut sunt crustæ ulcerum, et escare, dubailet & herisipila, et impetigines inique, melancholia, frenesis, epilepsia, & his similia. Hæ iterum habent quandoque proprietates secundum signorum differentias, in quibus fuerit earum societas in prædicta figura, quæ super duos angulos fuit, nam **Cancer**, **Capricornus**, & **Pisces**, & omnia signa, quorum figuræ sylvestribus animalibus atque piscibus assimilantur, infirmitates proprie generant, quæ corodendo augmentantur, impetigines quoque, excoriationes, scrofulas, fistulas, lepras, & his similia. *Sagittarius autem & gemini faciunt casum & epilepsiam*, & his similia. Cumque in postremis partibus signorum stellæ fuerint, accidens infirmitas proptie in corporis extremis apparebit, quod evenit propter impedimenta ei contingencia, & propter humorum decursus, per quos lepra prouenit, & secundum maiorem partem podagra & chitagra inde contingit. Cum hæc ita fuerint, si fortunæ non assiciantur in figura stellis infortunantibus, quæ sunt horum occasio, nec luminaribus etiam in angulis existentibus, erunt infirmitates, & impedimenta inde prouenientia ualde gravia & incurabilia. Idem iterum eveniet cum eis assiciantur in figura, & super eas eleuatae fuerint fortunæ, uel magis fortes. Cum autem in suis dignioribus figuris, & fortiores infirmitatis, quæ sunt operum occasiones, fortunæ fuerint, tunc non erunt impedimenta turpia, nec ad uerecundiam, erunt etiam infirmitates leues, quæ cito quiescunt, hoc similiiter eveniet, cù fortunæ fuerint orientales. Iupiter etenim occultat impedimenta, & quiete facit infirmitates aliorum, auxiliis ei causa pecuniæ uel probitatis attributis. Cumque fuerit cù Mercurio, delebit infirmitates cum medicaminibus, uel per iustoru medicorum medelas.

medelas. Venus autem decorabit impedimenta, parte quadam decorationis causa, diuinis occasionibus vel prophetiis, infirmitates quoque quoquo modo lenit, & eas medicaminibus diuina occasione prouenientibus cessare facit. At si Saturnus cum ea fuerit, erit hoc notum & manifestum, vel horum æquipollens. Et si Mercurius cum ea fuerit, sicut hoc cum proficuo & lucro patientis, quod propter hoc patietur, illi continget.

De qualitatibus anime nati. Cap. XIII.

*Qualitas animae
nati*

Odus quidem, quo corporis accidentia prognosticantur, est hic, quem prediximus. Ex animarum uero qualitatibus, id quod proprie intellectui, & rationi pertinet, per Mercurii qualitates semper agnoscitur. Illud autem, quod est irrationalitatis exaltatio, duum luminarium grossis corporibus propinquiori, quod Luna dicitur, necnon ex stellis in figura ei associantibus, & cum ea aliis & alinchiis habentibus deprehenditur. Quapropter quoniam motus animæ eiusque qualitates multorum sunt modorum, ut eorum inuestigatio uno eodemque calle plano, & qualitercumque procedat, nullatenus conuenit, sed ut multis obseruationibus, diuersisque considerationibus attendatur, eo quod signorum differentia, in quibus Luna Mercuriusque, & eorum domini fuerint, proprietatum animæ qualitates multum invuant. Societas itetum figuratum stellarum in predictis, respectu Solis, & angulorum partem habentium, qualitates quoque naturis uniuscuiusque stellarum proprie animæ motibus auxiliantur. Ex signis igitur mobilia generaliter faciunt animæ res unionis & uniuersitatis, atque ciuitates diligere eam. Item laudem affectare compellant, ac divinitus cogitare, & esse acuti ingenii, laudabilis motus inuestigatrixem, liberalem, aliis bonæ opinionis, & in stellarum iudiciis peritam. Communia faciunt eam multiformem, leuis mutationis, difficilem ad cognoscendum, agilem, amantem, instabilem, dolosam, multiuolam, amatricem musicæ, habilem, perspicacis intellectus, pœnitibilem. Signa uero fixa faciunt eam rectam, infallacem, immobilem, boni ingenii, quietam, intelligentem, patientem laborum, toleratricem, rigidam, restenantem uoluptates, inuidam uoluntatis, efficacem, imitatricem, amatricem, contentiosam, transgressoriam, inconuertibilem. Ex stellarum qualitatibus, earumque figuris, id quod orientale fuerit & ascendens, proprie aut id quod in sua almia sibi propria fuerit, faciet animam liberam, idoneam, & in sui ipsius consilio confidentem, rigidam, acuti ingenii, largam, & apertam. Stellarum autem matutinalium stationes, & cum in medio cœli fuerint, faciunt animas cogitatrixes, fixas, memores, quietas, intelligentes, magnanimas, immobiles, inconuertibiles, infallaces, cognoscetes, operarias, inuestigatrixes, in ueris scientias peritas. Ascensiones quoque stellarum in noctis exordio, & earum occasus, faciunt animas leues, agiles, debiles, laborum intollerantes, leuiter passibiles, infortunatas, pusillanimes, efficatrices, pusillanimiter magnas, tentantes, fessas, tarde mobiles, solitarias. Stationes quidem stellarum uesternalium, & cum fuerint in cœli medio, qui sub terra est, occasus etiam Veneris ac Mercurii uesternalis, cum tempus diurnum fuerit, & earundem matutinalium occasus, cum tempus nocturnum extiterit, reddet animam mundam, puram, & sensatam, inconuenientis memorie, illa otatricem, nullius laboris amatricem, terum secretarum inuestigatricem, & occultarum inquisitricem, uelut nigromantique absconditorum, rerum altissimorum, ac scientiae instrumentorum & machinarum operum mirabilium, & iudiciorum stellarum, eam etiam faciet prophetatricem, & secundum artes augmentatricem, somniorum interpretem, & his similia. Item stellæ, quæ terum animatum dispositioni dominantur, cum in suis locis, suisque haiz sibi propriis atque similibus fuerint, sicut in praemissis explanauimus, animatum proprietates apertas faciunt, quarum effectus nihil impedit poterit, & quarum unaqueque parte sola manebit & prosperabitur. Maxime autem unæ eademque stellæ duorum locorum dominatrices fuerint, id est, ut loco Mercurii qualitercumque assidentur in figura, & à Luna seperentur, vel habuerint cum ea aliquid,

quod si

quod si non sita fuerit ut dictum est, vel si in locis sibi non propriis extiterint earum proprietates naturae, qualitates animae non apertas, sed occultas facient, & imperfectas, quae non prosperabuntur. Naturae uero stellarum illis dominantium, vel super eas elevatarum animarum humanarum opera rigida, suisque subiectis nocua faciunt, velut iniusti homines & iniqui, quibus propter infortuniarum similitudinem haec contingunt, quae cum dominantur, ipsorum motus ad alios impediendum leves faciunt, quod nihil prohibebit, nullaque erit in eo difficultas. Cum autem istis dominabuntur stellae, quae fuerint ex haiz, earum haiz contrariis, eos infirmi nominis esse faciunt, nec prosperabuntur, & ex eis supplicia sumentur. Necnon etiam, quemadmodum iusti homines & equi, quibus per similitudinem fortuniarum hoc accidet, super quas cum nihil eleuetur, aliis benefacere gaudebunt, & illud commendabunt, nec aliquod eis inde damnū continget, imo eorundem bonitas, sui proficiunt occasio. Cum autem earum contrariae stellae super eas eleuentur, continget praedictorum contrarium, & propter eorum mollesciam atque quietem dilectionem etiam in hominibus & pietatem, parvipedentur ab hominibus, & inculpabuntur, & eis violentiam inferent. Haec igitur est via generalis, quae sensate & rationales animae qualitates prognosticantur: proprietates autem particulariū, quae ex stellarum naturis, secundum earum dominium contingunt, elocutione generali edocebimus, usquequo ad commixtionem, quae generali calle deprehenditur, perueniens ^H dispositionis dominus ^{Saturnus fō} dominus Lunæ & Mercurii, si respectuū mundi, & angulorum conueniens fuerit, natus ^{lus-dispositio-} iustos homines amabit, & erit rigidi profundi q̄ consilii, in sui etiam ipsius consilio permanebit, laboriosus erit, & disputator, quandoque autem à ueritate modicum declinabit, erit que locuples, & appetitor regni, uersipellis, thesaurizator, subterraneus, inuidus. Siautem in huius, quod diximus, contrario extiterit, ut inconuenienter uidelicet existat, natus fuerit immundus, uilis, pusillanimus, insciēs, in suo tantum consilio permanens, inuidus, inaudax, ab hominibus seperabitur, in uerbis dolosus, amator occultationis & lugubris, in uerecundus, infortunatus, laboris amator, neminem diligens, deceptor amicorum, nunquam gaudebit, bonorum maleuolus. Quod si Ioui assimiletur, secundum quod prædiximus, eius q̄ qualitas commendabilis fuerit, natus erit iustus, senes honorabit, erit q̄ sani cōsilii, adiutor regni, cognitor, magnanimus, bonae notitiae, dilector amicorum, quietus, intelligens, patiens, philosophus. Sed si huius stellæ qualitas prædictis contraria fuerit, natus erit ignarus benefacere, insensatus, circa diabolica conuertsabitur, in oratoriis commorabitur, futura prædicet, abhorrebit habere filios, non habebit amicos, morabitur in cryptis & speluncis, cum hominibus nō conuertsabitur, nec in eo quis confidet, erit insipiens, malus, debilis, honorem nō amabit, pœnitens, male receptionis, electionis malae, laboris patiens. Quod si Marti assimiletur, & ipse bona qualitatis, & laudabilis existat, erit natus non cognoscens, ualde laboriosus, miser & imbecillus, hocens magna cum timore tentabit, erit grauis baratator, non pius, omnia peruipendet, immoderatus, bellicosus, animam suam ponet in timore, amabit cōturbationes, proditor erit, aliorum perturbator, inuidiæ pessimæ, pro euentu aliquo eius anima mutabitur, homines laborare faciet, ui præterit aliis, transgressor, odio teges habebit & principes, amabit hypocratism & uictoram, inuidus, malae profunditatis, erit grauis ad tolerandum, rusticitate plenus, intollerabilis, ostentator sui, iniquus, hominibus nocebit, & eos uilificabit, ac odio habebit, nec mutabitur, nec alterabitur, intromitter se de pluribus, & ab eis letis ter recedet, erit artifex, & studens generaliter, etiam prosperabitur. Sed si haec stella fuerit in prædicti contrariū, natum faciet esse deprædatorē, ac uirū abscisorē, miserū, malae qualitatis, et mali lucri, deum nō timet, nec aliquē amabit, blasphemator, perturbator, latro, deceptor, proditor, interfector, incestus, malus, impius, homicida, nigromanticus, deprædator oratorii, fornicator, sepulchrorum violator, generaliter nequam erit in omnibus. Quod si Veneti Saturnus assimiletur, & ipsa bona qualitatis existat, natus mulieres

abhorrebit, senes & roncinos amabit, eritque mala receptionis, honorem non appetet, abhorrebit formosa, erit inuidus, male societas, ab hominibus segregabit, et in suipius consilio confidet, deum uerebitur, eritque celati consilii, in alæ legis, amabit occulta, diuinator, de diuinis cogitabit, pacificus, uerecundus, amator scientiæ, fidelis, abstinentis, deliberator, ab immundis se abstinentis, cædiosus, & in mulieribus zelotypus: hæc autem stella cum fuerit in prædicti contrarium, natus erit fornicator & immundus, turpia committet in suis, turpis adulter, à mulieribus se decipi permittet, maxime autem à suis consanguineabus, erit ualde miser, imbecillis omnibus modis, circa uenereos actus absque intermissione sollicitabitur, abhorrebit formosa, maledicus, superbus, cælabitque animum, uilis, sceleratus, in coitu turpiter & extra naturam Veneri subiicitur: hic autem cum annosis & uilibus hominibus, & contra legem, cum bestiis etiam facere desiderabit, deum non uerebitur, uilipendet secreta, & orationis domos saffana, castasa, & omnia uilipendet, erit nigromanticus, & de omnibus se intromittet. Quod si Mercurio Saturnus associetur, & ipse bonæ qualitatis existat, erit natus terum atque legum inquisitor & inuestigator, amabit medicinæ scientiam, occultus, occultorum deliberator, misera faciet, sophista erit, leuis, dispositor, boni ingenii, amaræ animæ, inuestigator acutus, amator intelligentiæ & operum, ei etiam bene continget. At si hæc stella fuerit in prædicti contrarium, erit natus inuidus, animæque turbidæ, laboriosus, odiosus, habebit consanguineos, erit laboris amator, tristis, in nocte turbabitur, portentor, deceptor in suis negotiis, non associabitur hominibus, latro, sciens, nigromanticus, incantator, uersutus, nō prosperabitur. *Jupiter* autem cum solus extiterit dominus dispositionis animæ, si laudabilis qualitatis fuerit, erit natus magnanimus, largus, iustus, uerecundus, hilaris, homines amabit atque formosa, liberalis, æquus, magnæ cogitationis, mansuetus, egregius, in suis operibus pius, benefaciet hominibus, amabilis ductor. Quod si fuerit in prædicti contrarium, erit qualitas animæ nati similis prædictis, præter quod in his erit debilior, & magis occultus, absque bono intellectu, loco nanci magnanimi, erit prodigus, loco iusti, seruiet diabolo, uel erit malæ opinionis, uerecundiæ loco, erit caudardus, & loco mansueti erit superbus, erit etiam loco diligendi homines bonæ qualitatis animæ, loco amandi formosa, diligit delectationes, at loco magnæ cogitationis, erit contumax, & pro libertate inscius, & his similia. Quod si Marti Iupiter assimiletur, & qualitas ipse laudabilis existat, erit natus uersutus, placitor, bellicosus, dispositor, tunc agens fortissimus, & nulli humiliabitur, erit etiam homo exercituum & operum, cupiens vindicari, & penitus superare, semetipsum dominum faciet, eritque rerum inuentor, rei ueritatem non ignorabit, prouidus erit & magnanimus, prosperabitur, queret etiam honorari, iracundus, rerum cognitor, multisque multa mandabit. At si hæc eadem stella in huius prædicti contrarium extiterit, erit natus blasphemator, & uerborum perturbator, impudens, nullius rei celator, uilipensor aliorum, hypocrita, mendicus, superbus, inobediens, deprædator, leuiter alterabitur, leuis, penitens, instabilis, uilis, infidelis, nullius notitiæ ac consilii, insensatus, raptor, suorum amissor, & generaliter diuersarum erit qualitatum, modorumque mutabilem. Quod si Veneti fuerit similis, & laudabilis qualitas existat, natus erit simplex, amans nitiditatem, & magisteria, atque rerum inuestigationes, cantos etiam & iocos, atque comediones appetens, eritque bonæ qualitatis animæ, pius, sani cordis, deum amabit, & illi seruiet, cupiet etiam amore dei, laboriosus esse, erit sensatus, & amans, humilis, animæ splendide, gratificus, munificus, librorum lectiones nullatenus abhorrebit, erit rerum cognitor, et circa legitimos ueneris actus temperatus, suos etiam consanguineos amabit, honoris nominisque formam concupiscet, generaliter quidem erit iustus & probus. Sed si hæc stella fuerit in prædicti contrarium, natus erit illaboriosus, delicatae uitæ, muliebris animæ, saltator, eius ira mulierum irre assimilabitur, erit prodigus, in tebus mulierum insensatus, procus, libidinosus, delinquens, capillorum ornatus amabit, semetipsum extollet, nescius suorum, amissorum

24 dispositio hominis dominus

amissorum gaudebit, in hominum erubescencia leuiter impeditur, sui compos erit, feme
minei que sensus, in rerum ecclesiasticarum dilectione praeualebit, in rebus precedet, erit
occultator, & fidelis, omnium malorum ignarus, cunctis obnoxius, in suis operibus
commendabilis, & liberalis in omnibus quæ fecerit. Quod si Mercurio Iupiter assimi-
letur, & fuerit qualitatis idoneæ, erit natus in librorum lectionibus assiduus, amabit syl-
logismos, & erit geometra peritus in quadriuio, versificator ac sermocinator, acuti inge-
nii, humilis, boni consilii, laudabilis in motibus, beneficus, dispositor, bona qualitatis
animæ, dapsilis congregationis, bona opinionis amator, bene & subito incepta persi-
ciet, erit homo regiminis, bona credulitas, medicus regis, deum diligit, bona animæ,
amabilis, consanguineos amabit, indolis erit bone, amator scientiæ, homo diuitiarum.
Quod si hæc stella prædicti contrarium obtinet, erit natus stultus, stultiloquus, fre-
quenter falletur, miser, continget ei alantusimus, diuinis adhæredit, impetuosus erit, a-
maræ animæ, cum sit stultus, sapientem se putabit, superbus, perturbator, in alterius ser-
vitate semetipsum collocabit, motus erit inordinati, uerbosus, bona memoria, homo
doctrinæ & appetitus rigidi. *Quod si Mars animæ dispositioni solus dominetur, & lau-*
dabilis qualitatis existat, natus erit fortissimus, & potens, iracundus, armorum appeti-
tor, animosus, ponet animam suam in mortis periculo, nulli se humiliabit, destructor,
in suis confidet viribus, primus in bello, uilipendet omnia, violentiam hominibus in-
gerit, & erit homo regiminis. At si hæc eadem stella fuerit in istorum, quæ prædiximus,
contrarium, natus erit tedious, blasphemator, sanguinis effusor, contrarietatum ama-
tor, consumptor, garrulus, stultus, superbus, deprædator, in ipsius maleficiis inordina-
*tus deinceps consanguineos abhorrebit, & deum ignorabit. Si uero similis Veneri fue-
rit, & idoneæ qualitatis extiterit, natus erit alacer, & bene morigeratus, suos amabit so-
cios, mollis uitæ, iocosus, bonus homo, aptæ complexionis & formæ, amabit saltatio-
nes, procul, homo diuitiarum & quietis, uir leuis in coitu, ei tamen inde continget bes-
ne, sibi que præcauebit, sapiens, uerecundus, & cognitor, item libenter habebit rem cum
uiris & mulieribus, erit etiam deuastator, leuis iracundiaæ, & zelotypus. Quod si hæc ea-
dem stella in prædicti contrarium conuersabitur, natus multus ac superfluus erit in coi-
tu, diuersatum que qualitatum, omnes uilipendet, delinquens erit, blasphemator, men-
dax, proditor, suos & alienos decipiens, appetitus festini, fastidiosus, coniugatum &
virginū corruptor, & uersutus, acutus, inordinatus, deceptor, peierabit, ideo que in ru-
borem & uerecundiam subito cadet, insensatus, semetipsum fortassis adornare cupiet,
impetuosus, turpia committet, & hortidus erit. Quod si Mercurio Mars assimiletur, & com-
mendabilis qualitatis existat, erit natus conductor exercituū rector, festini motus, potes,
amans, sapiens, laboriosus, cogitator, uersutus, proditor, instabilis, astutus, maloruū ope-
rum, leuis intellectus, deceptor, hypocrita, uersipellis, cōtumax, grandis inquisitor, rixarū
amat, ei q̄ tamen inde bene continget, suos similes diligit, & eos bene recipiet, genera-
liter quoq; nocebit inimicis, & suos iuuabit amicos. Si uero fuerit in prædicti contrariū,
natus erit destructor, inobediens, fatuus, & deceptor, pœnitens, inordinati motus, men-
dax, latro, deum ignorabit, falso iurabit, uersutus, homo contrarietatis, sapiens, hypo-
crita, manifeste nequam, blasphemator, uiatum abscisor, parietum transfossor, interfe-
stor, præcantor, proditor, nigromanticus, ac homicida. *Cumque Venus sola fuerit do-*
mina dispositionis animæ, qualitatib; que laudabilis extiterit, erit natus iustus, & quietus,
*multarum delitiarum, sensatus, homo deliberationis, amans saltationes, ualde zeloty-
pus, impierates abhorrebit, amabit magisteria, & deum multum uerebitur, etiam erit*
*pulchrae formæ, bona qualitatis, & bonorum somniorum, amabilis, pius, benefi-
cus, prosperabitur, & generaliter subseruiet Veneri. Et si eadem stella in eorum, quæ
prædiximus, contrarium fuerit, natus erit piger, procul, effeminatus, eius etiam qual-
itates mulierum qualitatibus assimilabuntur, erit nullius animositatis, nullius que no-
tiæ, nominis infirmi, & qui leuiter ad lapidem pedes suos offendet. At si Mercurius
assimiletur,**

dispositionis domini.

dispositionis domini.

assimiletur, & idoneæ qualitatis fuerit natus, amabit magisteria, & scientias, doctus erit, & acuti ingenii, uersificator, musicam amabit, & omne commendabile, erit etiam aptæ qualitatis animæ, homo deliciarū & quietis, alacer, suos amicos diliget, eritque bonæ legis intelligēs, equorū amator, erit boni etiā ingenii, & bonæ existimationis, rectoq; calle procedet, libenter addiscet, à semetipso meliorabitur in discendo, honorū ac probotum mores hominum imitabitur, isti que uiris assimilabitur, aptus in loquendo, in uerbis alacer, erit etiam amabilis, temperatæ qualitatis animæ, aequus defensor, cognitor, magnanimus, postponet mulieres, cum pueris aget, eritque zelotypus. Quod si in istius contrarium fuerit, natus erit uersutus, & multæ astutiae, maledicus, faciei duplicitis, bilinguis, mali consilii, deceptor, mendax, perturbator, falsus, immunda faciet, profunde malus, in cōsiliando proditor, nec amabit, nec amabitur, decipiet mulieres, & destituet pueros, erit homo malorum operum, culpans & uituperans alios, omnia quærens facere, sed quandoque ad bonum, nonnunquam ad malum, plurima tempora perpetrabit, &

¶ dispositiōnis dominus

Mercurius. in multis ac diuersis rebus culpabitur. **Mercurius autem**, cum solus fuerit dispositionis dominus, animæ & qualitatis idoneæ, erit natus boni intellectus, acuti ingenii, retum antiquarum relator, eritque multarum probitatum & experimentorum, dialecticus, restum naturæ præloquutor, scientiarum investigator, beneficus, deliberator, bonæ existimationis, doctus in quadriuio, creditorum occultator, & ualde prosperabitur. Si autem in prædicti contrarium extiterit, erit natus deceptor & uilis, alios errare faciet, secundum suum consilium procedet, leuis, festini motus, leuiter conuertetur, sanus, ignorantis, magna fallaciæ, mendax, inordinatæ qualitatis, instabilis, infidelis, inobediens domino, faciet iniustitiam, generaliter autem multæ erit fallaciæ. **Et cum hæc ita sint, nobis tantum**

Luna. scire conuenit, quod Lunæ qualitas hæc, quæ prædiximus, utcunque iuuabit, nam cum fuerit in locis anecaf, finis septentrionalis & meridiei, uariationes qualitatum animæ iuuabit, & eas subito faciet alterare. Si autem in aliquo duorum modorum extiterit, acuitates qualitatum animæ iuuabit, & ut ipse festinanter operetur, efficiet. Item cum Luna fuerit ascendens, aucta lumine, significationes augmentabit, & erunt apertiores, nec non magis necessariae. At si minuta lumine, uel sub radiis Solis extiterit, eas faciet magis esse absconsas, & non ut ita fortiter contingat, operabitur. **Aliquat etiam utcunque in his quæ prædicta sunt, Sol ita cum stellis, quæ dispositioni animæ dominantur, similis existat:** nam cum eis assimilatur, si eius qualitas commendatur, erunt animæ qualitates magis directæ, & ipse remotior ab obliquo, necnon potentior & largior, atque fidelior, legisq; melioris. Cum autem Sol in prædicti contrarium fuerit, nec stellæ assimiletur, erunt animæ qualitates deteriores, ipseque miserior ac insimus, maiorisq; laboris in suipius consilio magis permanebit, stultus erit, & grauioris uoluntatis, generaliter etiam ad meliorandum difficilis.

De impedimentis animæ. Cap. XLLL.

Voniam impedimentorum animæ propriorum elocutiones, narrationem proprietatum eiusdem, utcunque sequuntur, in ipsorum notitiam Mercuriales ac Lunares qualitates adinuicem & eorum ad angulos atque infortunatrices stellas nobis generaliter & scire & obseruare conuenit. Nam cum Luna & Mercurius adinuicem non colligantur, uel cum quilibet stellarum, quarum qualitates impediunt in orientali horizonte, super eos eleuetur, aut eos circundet, uel in eorum oppositione maneant, multorum impedimenta modorum animæ qualitatibus aduenire significabunt. Hoc quidem ex prædictis propriis qualitatibus stellarum, quæ locis assimilantur, cognoscere & explana[n]te satis apte poterimus. Nos autem in his quæ in demonstrando proprietates animæ præmisimus, plurima impedimenta ex impedimentis debilitibus animæ, utcunq; sitcum explanauimus, & fortassis eatum augmentationes ac fortitudines ex superabundantia

Impedimenta animæ.

dantia operum stellarum infortunantium deprehendemus, propterea quod si quis animae qualitates coerceri nequeunt, impedimenta nucupauerit, siue intendantur, siue remittantur circa qualitatem temperata, eas bene & proprie nominabit. Illud autem, quod minus super abundat, & velut infirmitas est, & quod omnino naturam excedit, ac in parte intellectus animae sit, & in parte recipiente impressionem, sicut dicam deprehendetur. Epileptici itaque sunt frequentius hi, in quorum nativitatibus Luna & Mercurius, nec ad invicem; velut **Epileptici.** praediximus, nec cum orientali horizonte colligantur, & cum hoc etiam in eorum diuinis nativitatibus Saturnus, in nocturnis vero Mars fuerit in angulis, ita tamquam, quod ipse huic qualitati dominetur. Insani vero sunt hi, in quibus hoc erit, in eorum contrarium quae praediximus, id est, qualitatis dominus sit in nocte Saturnus, in die vero Mars, maxime autem, cum in Caco uel in Virgine seu Piscibus fuerit. **Demoniaci** quidem, & qui in quorum nativitatibus infortuniarum qualitas, quemadmodum diximus, extiterit, & ipsae dominatæ fuerint Lunæ, ipsa & Luna fuerit ascendens sub Solis radiis, eius & dominus in coniunctione Saturnus extiterit, in præventione vero Mars, maxime autem in Sagittario & piscibus. Quod si utraq[ue] tantum infortunæ hac in qualitate uicerint, erunt animæ infirmitates incurabiles, non erunt tamen feroce, & ignorabuntur. Si autem utræque fortunæ, id est, Jupiter & Venus, ei similes extiterint, & utræque infortunæ in occidentis angulo, fortunæ vero in orientis angulo manserint, licet ferocissimas, curabiles tamen generabunt ægritudines. At si Jupiter fuerit ille, qui ei assimilabitur, infirmitates medicamentibus curabantur, siue per dietas, siue per antidota. Quod si Venus ei similis fuerit, prophetiis uel diuinis auxilio repellent ægritudines. Quod si in orientali angulo infortunæ & in occidentali fortunæ fuerint, erunt ægritudines incurabiles ac feroce, minus & manifestæ, infirmitates epilepsie semper cum clamore & timore mortis durabunt. Insani uero, sensu & catentes, nullatenus retinet poterunt, & suos consanguineos impudent, atque turpia dicent, & his similia demoniaci, eorum etiam infirmitates, & humiditatis superabundantiam, quæ capitibus noscerentur semper, & detecta nimis, ac saltus impetus & in homines facientes, eos percutient, & his similia. Quædam vero locorum, in quibus illa qualitas fuerit proprio iuuamine quandoque iuuabunt. Loca namque Solis & Martis propterie iuuant, ut sit insania. Loca uero Iouis & Mercurii epilepsie iuuant infirmitates. Veneris autem locus per prophetias, & ut occulta dicantur, adiuuat. Saturni autem, Lunæ & loca demoniacos & humorum iuuant impedimenta. Plurimæ igitur species infirmitatum in agente parte animæ contingentium sunt haec, quas praediximus, quæ secundum naturam suam generaliter per huiusmodi qualitates adueniæt. Differentiae uero, quæ proprie in parte recipiente dispositionem accidunt in augmento ac diminutione tetrum naturalium masculinis & femininis nimis apparebunt. Ad quarum prognosticationem illa via, quæ praedictæ uix assimilatur perueniemus. Postquam Luna Solem, quemadmodum ibi, cum Luna Mercurium posuerimus, & Veneris ac Martis ad ipsos similitudinem obseruauerimus. Post horum igitur explanationem ostendemus, quod si sola luminaria in signis masculinis fuerint, ea quæ sibi naturalia sunt, homines nimis exercebunt. Mulieres autem, ea quæ sibi contra naturam sunt, nimium operabuntur, & quæ sibi naturalia sunt, in uires & masculinitatem animæ conuententur. Item si Mars & Venus, uel eorum alter masculinus fuerit, in naturalibus rebus Veneris ualde conuersabuntur homines, & nimis circa uitium illud sollicitabuntur. Ex rebus etiam coitus turpia, quæ contra legem fuerint, festinanter facere desiderabunt. Mulieres autem in naturales actus cupidinis plus aequo perpetrabunt, & erunt thahaherat, id est, ad invicem in agendo commiscebuntur. Si Venus autem sola masculina fuerit, id quod inde perpetrabunt, erit occultum, & ignorabitur. Sed si Mars masculinus extiterit, ita erit illud manifestum, quod quandoque mulieres, quæ cum eis conuersabuntur, quasi sibi proprias uxores fore demonstrabunt.

Quod si

**Venus sola fe
minima.** Quod si eadem stellæ in predicti contrariū fuerint, id est, ut sola luminaria cum predictis qualitatibus in signis femininis extiterint, mulieres ea quæ sibi natu talia sunt, operabuntur. Virti autem ea quæ sibi sunt contra naturam, committent, & cum mollitie ac feminitate anime naturalia transgredientur. Item si sola Venus feminina fuerit, illegitimos actus Veneris mulieres nimis adimplebunt, frequentius tamen ad naturalia declinabunt, & cum quo liber, adeo, quod nulli coitum denegabunt, seu deformis, seu contra legem fuerit: homines autem erunt effeminati ac molles, & ad innaturales actus Veneris procliviores, neminem etiam ab illico coitu prohibebunt, præter quod occulte illud perpetrabunt. Item si Mars femininus extiterit, istorum duorum utrumque, id est, fornicationem & turpitudinem, actusq; illicitos detectos, & absq; frontis rubore facient, ita quod præ nimia detectione blasphemabuntur & uituperabuntur. Orientales autem & matitiales qualitates Veneris & Martis in masculinitate detectionem adiuuant. Eorum autem uespertinalis & occidentalnis qualitas in femininitate iuuat occultationem. Similiter etiam si Saturnus cum eis fuerit, horridates & putredines, ac coinquinationes, magnamq; uerecundiā eos incurtere iuuabit, eo quod ipsius natura unumquodq; istorum de more iuuat. At si Jupiter cū eis fuerit, rerum pulchritudinem atq; decorem, aptamq; uerecundiam augmentabit. Et si cum eis Mercurius fuerit, rerum detectionem, & fututorum festinationem, suatumque specierum multitudinem & augmentum adiuuabit.

CL. PTOLOMÆI QVADRIPAR=

TITI LIB. IIII. PROOEMIVM.

Erum igitur, in quibus ea quæ ante partum sunt, & quæ in ipsius hota partus contingunt, necnon & omnia quæ post partū sunt, obseruari possunt, id quod ei proprium ac naturale est, & quo totum eius esse naturaliter probatur, quam maxime demonstrauimus. Eorum uero quæ extrinsecus accidūt, eorum scilicet, quorum enarratio opportune præmissa subsequitur. Primū est in substantia & ualetudine nati prosperitatem iudicare, & ipsius in substantia prosperitatē collectim cum rebus corpori pertinentibus enarrare, necnon eiusdem in ualetudine prosperitatem, simul cum rebus ad animam pertinentibus enodare.

De prosperitate nati & substantia. Cap. I.

Valiter tetum substatiæ qualitas adueniat, & à sola parte fortunæ notitiam deprehendamus oportet, quām id quod est inter Solem & Lunam obseruando, & ab ascendentे in diurnis ac nocturnis natuitatibus propter rationes, quas in elocutione uitæ monstrauimus, proiiciendo semper addiscemus. Huius autem obseruationis uia est, uelut subiungitur. Stellas igit, quæ ipsius signi dispositioni dominantur obseruabimus. Et quæ sit earum fortitudo atq; similitudo, sicut prædictimus, considerabimus. Itē stellas quæ eis associantur in figura, uel quæ super eas eleuantur, siue sint ex earū haiz siue ex haiz cōtraria, similiter obseruabimus.

**Quam uia di
descendi quili
bet planeta si
gnificet.** Nā cū prædictæ partis dispositores, fortes extiterint, erit natus multarū diuinarū. Maxime autem, si testimonio similitudinis eis testifcentur luminaria. **Præter quod** Saturnus natu diuinas ex ædificationibus, uel ex terrarum cultibus, aut ex navigationibus prouenire s̄ignificabit. **Jupiter** uero designabit, quod eius diuina ex commendationibus, uel ex bājula, aut ex qualibet probitate congregabuntur. Mars autem significabit illius diuinas, & exercituum dominio, regiminēq; prouenire. **Venus** ex amicorum donationibus, uel ex mulieribus eas coadunati denunciabit. **Mercurius** quidem ex mercationis industria diuinas affluere significabit. Quod si Saturnus propriæ parti substantiæ assimiletur, & Iovi in figura associetur, significabit hæreditates, quas hæreditabit, maxime autem cum in aliis angulis fuerit, uel si in signo cōmuni Jupiter extiterit, aut cum Luna iterum id est hæbuerit,

habet, tunc enim significabit, quod natus lucabitur, & extraneorum hæreditatem hæreditabit. Stellæ quidem, quæ fuerint ex haiz, stellarū dispositionem habentium, cum eis testificantur nati dispositionem apud eum remanere, & saluare designabunt. At si stellæ quæ ex haiz cōtraria fuerint, super loca auctoratis eleuentur, vel ad ipsa subsequentes eant, amissionē substantiæ demonstrabunt. Vniuersaliter vero tempus, in quo istud eueniet, ex stellarum quæ futuri sunt, occasio aspectibus ad angulos, vel ad loca ad angulos ascensionis deprehendetur.

De prosperitate & ualetudine nati. Cap. II.

REs aut̄ ualetudinis, & eiusdem in ualetudine prosperitates, ex luminariis ac ex stellarum ea circundantium qualitatibus, & ut eorum itidem similitudinem cum hoc attendimus, & obseruare necesse est. Cum enim utraq; luminaria in signis masculinis fuerint, & utrumq; vel eorum alterum in angulis extiterit, maxime aut̄ illud, quod dominus haiz fuerit, & quinq; stellæ erraticæ ea circundederint, circundantes q; Solem matutinales, & Lunam ambientes uespertinales extiterint, ipsum natum regem fore nō dubitabimus. Sed si stellæ, quæ ea circundant, in angulis item extiterint, aut cum angulis supra terram existentibus, in figura societatem habuerint, erit natus magnæ ualetudinis atq; potentissimus, & rex mundi. Eius etiā fortuna, cum stellæ circundantes dextræ fuerint, et angulis super terra existentibus fuerint associatæ, augm̄etabitur. Cum aut̄ cæterarū stellarū qualitates uelut hæc qualitas fuerit, solus q; Sol in signo masculino rotauerit, Luna uero in feminino, & eorū alter in angulis fuerit, natus erit homo solius regiminis & intersector. Quod si cū hoc circundantes stellæ in angulis nō appareant, nec eis testificantur, erit natus magni nominis tantū & eius ualetudo uelut illius, q; uni parti dominabitur, apparebit, seu uelut dominii baiuli, seu dominium exercitus, & non ut dominium Alcaidis, qui toti regno disponit. At si non luminaria, sed quamplures illarū stellarū circundaticum in angulis extiterint, vel cum eis in figura societatem habuerint, nō erit tantæ ualetudinis, nec etiam magni nominis, & ignorabitur. In disponendo tamen ciuitatibus præualebit, & in rebus dispositionis uitæ mediocris erit. Si autem stellæ quæ luminaria circundauerint, nullam cum angulis similitudinem habuerint, natus in suis operibus miser & infelix apparebit. Quod si lumaria nec in angulis, nec in signis masculinis extiterint, nec ea etiā fortunæ circundaverint, erit in extremo miseria & improsperitatis. Via igitur, qua in harum rerum inuestigatione est incedendum, est hæc quam in augmento ualetudinis, ac diminutione monstrauimus. Quam plures autem qualitates, quæ sunt inter augmentum & diminutionem, pereat quæ in illa specie particularis alterationis inuenta sunt, quam habent luminaria et stellæ, quæ ea circundederunt, & quæ circundantibus disposuerint, nos obseruare debemus. Nam cum dispositrices domine haiz vel fortunæ fuerint, natus in ualetudine magis durabit. Si autem contrarie haiz dominantur, aut sint infortunæ, eius ualetudo debilis apparebit, & leuiter transibit. Res uero futuræ ualetudinis ex propriis stellarum qualitatibus, quæ luminaria circundant, sunt obseruandæ. Cum huius etenim rei dispositor Saturnus fuerit, fortitudo ualetudinis in multitudine substantiæ, & in longagatione pecuniae permanebit. Sed si Iupiter vel Venus extiterit, erit eius fortitudo in iocunditatibus & donationibus, atq; in honorificetia & magnanimitate. Quod si Mars fuerit, erit in dominio expeditionum, & in victoriis, ac in suorum subditorum timore. Et si Mercurius fuerit, erit in intellectu & disciplina, ac terum dispositione.

De magisterio nati, & eius opere. Cap. III.

Valetudo nati.

Magistrum nati

Pus quippe nati, eius q; magisterium duobus modis per solem scilicet, cœli q; medii signū dignoscitur. Nam stella quæ de sub radiis Solis egressa, mane modicum apparuerit, & quæ in cœli medio fuerit, proprie autem si cum Luna ieiinal habuerit, nobis obseruare necesse est. Quod si hæc duo, quæ prædicta sunt, in uno tantum planetarū inuenientur, eum solum in his F obseruabimus.

obseruabimus. Si autem alterum eorum uni planetæ, alterum vero nulli cōtingat, eum cui tantum alterum continget, obseruandum fore sancimus. At si idem planeta, qui de sub radiis Solis egressus, mane modicum apparuerit, & in cœli medio fuerit, & alius præter ipsum Lunam aspexerit, erit uterq; considerandus. Illum autem, qui secundum multitudinem numerorum auctoratum propriæ dispositionis, uelut præmissum est, alteri præualebit, præmittemus. Si quem autem planetarum de sub solis radiis egressum, mane modicum apparere, uel in cœli medio moueri nō inuenierimus, medii cœli dominum accipiemus, præter quod in tardis operibus hoc euenire manifestū est, cuiuscunq; etenim huiusmodi qualitas fuerit, ociosus in maiori parte permanebit. Hæc uia est igitur, qua ad cognitionem qualitatum stellarum, quarum est operis ac magisterii dispositio, necnō earum quæ ocium significant, peruenimus. Qualitas autē operis & magisterii nō nisi ex trium stellarū proprietatibus, quæ sunt Mars & Venus, & Mercurius, necnō ex signorū,

Mercurius au- in quibus fuerint qualitatibus, deprehendentur. Nam si Mercurius author operis & ma-

tormagisterij gisterii fuerit, natus erit baratator & computator atq; doctor, mercator etiam ac numera-

tor, rerum cognitor & immolator, per stellarum quoq; uires iudicabit, & generaliter in li-

bitorum lectionibus, ac eorum expositionibus uersabitur, dabit etiam & accipiet. Quod si Saturnus ei testificetur, erit alienarum rerum dispositor, & somniorum interpres, uel

in domibus dei occasione alicuius notiriae seu diuinationis, quæ in eo erit, cōmorabitur. Sed si Iupiter ei testificetur, erit natus author legis, & sapiens, cum probis etiam hominibus

conuersabitur. Quod si auctoritas operis & magisterii fuerit Veneris ex odore florū & spe-

cierum, seu ex uino uel tinctione, aut pigmentis, uel ex his quæ ad ornatum pertinent, se

intromittet, uelut mercati species, & medicamina, ac florū uariationes, adornare, & cau-

ponare seu texere, uel pigmenta mercari, aut pingere, & colores uariare, uel seritexere. Et si Saturnus ei testificetur, erit eius mercatio in superfluitatibus & mollitiis, erit q; percepto-

atq; nigromanticus, & his similia. Sed si ei testificatur Iupiter, erit luctator, & coronarum

compositor, erit etiam aptus diuitiis, & eius affluent diuitiæ mulierum occasione. At si

Mars. Mars Soli in figura associetur, eius opus & magisterium cum igne demorabitur, uelut

opus coqui, conflatoris q; metallorum, necnō opus q; minarum auti: quod si Soli non associetur, nati magisterium in ferro tractabitur, ut naues componete, arate,

architectari, lapides absindere, in annulorum lapidibus sigilla sculpere, arbores findere,

& his similia. Si Saturnus ei testificetur, erit navigator & natator, aquatum allator, & co-

quus, pictor etiā, & qui in balneis morabitur. Sed si Iupiter ei testificetur, erit miles, & pœ-

natum minister, ac decimator, hospitator etiam ac lamo. Item si duo planetæ magisterii

dominium habuerint, fuerint q; Venus & Mercurius, exercebit se in musica, uel ludis,

aut in cantationibus, seu cantationum inuentionibus, uel in qualibet specie reperiendi

cantus. Maxime autem, cum in sua commutabuntur loca, tūc erit natus ioculator, bana-

stellarum & feminarum licitor, iocorum etiam instrumentorum magister, & factio-

fidium, erit q; pictor, prædicator, derisor, & incantationum inuentor. Quod si Saturnus

eis testificetur, erit eius opus & magisterium in his, quæ prædicta sunt, in mercationibus,

& uender ea quibus mulieres adornantur. Si Iupiter autem eis testificetur, erit placitor

& computator, & semper in locis congregationis hominum, & circa regias portas com-

morabitur, docebit q; pueros, & in rebus uulgi sollicitabitur. At si operis ac magisterii do-

minium Mars & Mercurius habuerint, erit doctus in compositione imaginum & armo-

rum, erit q; sculptor in rebus, quibus diuinæ domus utuntur, & animalium imagines

faciet, erit q; luctator, medicus, chirurgicus, maleficus, fornicator, & chartarū falsificator.

Sed si Saturnus eis testificetur, erit natus interfector, & aliorum uestimenta diripiet, erit q;

uiarum absisor, & in cauernis morabitur, erit etiam & deceptor. Quod si Iupiter eis tes-

ticetur, arma duella q; diligit, erit etiam rector & procurator, ac uersipellis, opera diligit,

& circa extraneos sollicitabitur, & ex huiusmodi lucrabitur. Item, si domini dispositio-

nis operis fuerint Venus & Mars, natus erit tinctor, & specierum uendor, auti que & ar-

genti, ca-

magisterij
author.

♀

Venus.

♂

Mars Soli in figura associetur, eius opus & magisterium cum igne demorabitur, uelut

genti ac plumbi magister, erit agricola, & cum armis iocabitur, ac medicamina confis-
ciet, & erit medicus. Et si Saturnus eis testificetur, ad immolandum animalia deo-
sollicitabitur, mortuos induet, & deflebit funera, ac ad sepulchra cantabit. Quolibet etiā
modo diuinabit in locis occultis, & ubi cantus exercentur funebres, & sanguis effun-
detur, habitabit. Ac si Iupiter eis testificetur, in orationis domibus assidue morabitur,
& augur existet, & in feminis maritandis sollicitabitur, & ad effectum perducet, &
inde erit eius uita, erit & delitosos, & dissolutæ cogitationis. Proprie autem unicuique
signorum figuræ, in quibus stellæ quæ dominantur, operi mouentur, magisterii diffe-
rentias quolibet modo iuuant. Signa namque, quorum figuræ figuris hominum as-
similantur, omne magisterium scientiarum, quibus opus habent homines perfectione
iuuant. Signa uero, quorum figuræ quadrupedum figuris assimilantur, iuuant magi-
steria mineralium, mercationum, ac ædificationum, atque dolandi. Signa autem sol-
sticialia & æquinoctialia translationis & uariationis, ac geometriæ, ac agriculturæ,
neconu retum domorum orationis magisteria iuuant. At signa, quorum figuræ fe-
nestrarum & aquaticarum animalium figuris assimilantur, magisteria quæ sunt ad humi-
ditatem, & in quibus humectantia ponuntur, auxiliantur, herbarum etiam, compo-
sitionis nauium soletiam, sallita quoque & sallientia iuuant. At si Luna proptie loco
magisterii dominata fuerit, & post coniunctionem ad Mercurium iuerit, & in Capri-
orno, uel Tauro, seu Cancro, erit natus sapiens, & immolator, & obseruabit aquarum
uasa. Si autem fuerit in Sagittario, uel in Piscibus, per mortuos diuinabit, & malignos
etiam spiritus de loco ad locum moueri coget. Sed si fuerit in Virgine, uel Scorpione,
erit nigromanticus, & astrologus, indicabit occulta, & prædicet futura. Quod si in Leo-
ne, uel Ariete, uel Libra fuerit, erit propheta, & somniorum interpres, ac sapiens. Hæc est
igitur uia, quam ad magisteriorum qualitates, eorumque species rationabiliter cogno-
scendas nobis obseruare conuenit. Eorum autem uitium quantitates per stellarum for-
titudines, quæ dispositioni dominantur, sunt obseruandæ. Nam cum orientales, uel
in angulis extiterint, erunt illius magisteria, dignitatis & dominationis ac fortitudinis.
Sed si occidentales uel cadentes fuerint, ab angulis eius, magisteria sub aliorum pote-
state constituentur. Sed si super eos fortunæ uicerint, illius magisterium erit conueniens
& commendabile, atque quietum, nec in eo unquam decipietur. Sed si super eos uice-
rint in fortunæ, erunt uilia, despiciabilia, atque damnosa, & in eis decipietur. Quod si
Saturnus impeditor fuerit, accidet ibi frigus, & prolongatio, ac pigritia. Si Mars au-
tem impeditor extiterit, timor ibi atque destructio continget. Et si uterque fuerit impe-
dior, erunt in toto tempore uitæ suæ multa inconuenientia. Eorum autem augmen-
tum ac decrementum ex stellarum qualitatibus, quæ futuri sunt occasiones secun-
dom eorum habitudinem ad angulos deprehendetur, si matutinales seu uespertina-
les fuerint.

De coniugij. Cap. IIII.

Coniugium

Voniam post præmissa de matrimonio tractandum est, legitima virorum
& mulierum coniugia, quemadmodum subiungitur, nos obseruare
conuenit. In masculorum itaque coniugiis Lunares qualitates hora na-
tuitatis uiti nos subtiliter inspicere non est inconueniens. Primitus ete-
nim obseruandum est, si in altera duarum quartarum orientalium Luna
permaneat, tunc etenim in iuentute matrimonium faciet, uel post suorum annorum
plenitudinem, iuuenculam in uxorem accipiet. Si autem in altera duarum occiden-
tium extiterit, tarde uxorabitur, uel sibi uetulam subartabit. Quod si sub radiis fuerit, &
in figura cum Saturno societatem habuerit, nunquam uxorabitur. Post hoc autem
obseruabimus, si in unius figuræ signo Luna fuerit, uel si ad unum solum planetam

F 2 ieiuis habuetit,

ictisal habuerit, uni soli copulabitur. Sed si in signo duum corporum vel multarum figurarum permanferit, & in eodem signo plus quam ad unum planetam ictisal habuerit, sibi quamplures despontabit. At si planetæ, cum quibus ex coniunctione vel aspectu

De uxoribus. ictisal habuerit, fortunæ fuerint, suæ sponsæ conuenientes erunt, & aptæ, si autem infornatae fuerint, erit contrarium. Nam si ad Saturnum ictisal habuerit, erit eius uxor laboriosa, & ipsius qualitates erunt ferales. Si uero ad Iouem ictisal habuerit, conueniens erit & idonea, docta dispositione. At si ad Martem, animosa erit & indomita. Et si ad Venetrem, erit formosa, ualde que iocosa. Si autem ad Mercurium, erit boni intellectus. Item si cum Ioue vel Saturnio, seu Mercurio Venus extiterit, in his quæ ad uitam pertinent, ei satis proderit, ipsum etiam & filios multum amabit. Sed si cum Matte fuerit, erit deuasta trix, ac instabilis, & non intelligens. In seminarum uero matrimonii solares qualitates hora natuitatis semineæ sunt obseruandæ. Nam cum Sol in altera quattarum duarum orientalium, scilicet, in figura, in iuuentute uiro despontabit, vel in senectute iuuenem pro marito accipiet. At si in altera duarum occidentalium extiterit, tarde marito coniugabitur, vel in prima iuuentute seni despontabit. Quod si in signo unius fuerit figuræ, & in eo planetam matutinalem inuenimus, uni tantum uiro tradetur. Et si in signo

Marito. duum corporum vel plutiūm figurarum extiterit, aut in figura plus quam uni matutinali planetæ fuerit associatus, multis maritos habebit. Item si in figura Soli Saturnus associetur, erit suus uir probus, & iustus, ac laboriosus. Si uero cum Ioue Sol societatem habuerit, humilis erit & magnanimus: si autem cum Matte, erit crudelis, & nullius dilectionis, nec humiliabit se: & si cum Venere, erit probus & formosus, at si Mercurio associatur, in rebus uite proficiet, & erit laboriosus. Sed si cum Saturno Venus fuerit, eius uir erit fessus, & à uenereis actibus se continebit: & si cum Ioue fuerit, suus uir erit bonus & iustus, ac uetercundus: & si cum Marte, erit acutæ complexionis, & circa uenereos actus ualde sollicitabitur, eritque fornicator: at si cum Mercurio permanferit, circa filios proprios erit ualde pius. Quod autem superius diximus ex duabus quartis orientalibus in Sole intelligendum est, esse dictū de duabus quartis, quarum altera punctum ascendentis, altera uero punctum occidentis zodiaci circuli præcedit. In Luna uero, de duabus quartis, quæ sunt inter coniunctionem & præventionem, quo usque sit dimidium illius luminis hoc intelligere debemus. Ex duabus item quattis occidentalibus, illas quæ his prædictis opponuntur, intelligemus. Cumque luminaria conuenienter adiuicem in utraque natuitate per aspectum assitantur, id est, trino vel sextili se respexerint, proprie uero cum hoc fuerit ex tabdil, & maxime cum uirili natuitate Luna Soli conuenienter in muliebri natuitate fuetit associata, eorum coniugium nunquam dissoluetur. Quilibet etiam occasione dissoluetur, cum prædicta luminarium loca fuerint in signis, quæ adiuicem non colligantur, vel quæ per diametrum sibimet opponuntur, aut ex tetragona radiatione se respexerint. Quod si ad luminaria, quæ sibimet in idonea figura conueniant, suos radios fortunæ direxerint, coniugium in utrisque dilectione & iocunditate ac ualeudine permanebit. At si ea respexerint infortunæ, permanebit quidem, sed in litigio, & odio, ac damno. Similiter etiam evenit in eorum qualitatibus inconuenientibus, nam si luminaribus fortunæ testificantur, coniugium non omnino denodabitur, sed post separationem reconciliabuntur, & cum dilectione durabiliter permanebunt. Sed si infortunæ testificantur eis, erit separatio ualde litigiosa, & fertitatis plena. At si solus Mercurius cum eis extiterit, manifeste separabuntur cum inculpationibus & querimoniis. Quod si Venus cum eis fuerit, continget hoc propter adulterium vel nigromantiam, seu propter huius similia. Qualiter autem fiat matrimonium per uenereas atque Martiales ac Saturninas qualitates demonstrabitur. Nam si cum luminaribus se conuenienter habuerit, erit coniugium idoneum, & legitimum, habetur etenim inter Venetum & utrumque prædictorum planetarum, uelut quedam habitudo, eius autem respectus

ad Martem

ad Martem, uxorem iuueniculam fore demonstrabit, & inter eos est habitudo, quia unusquisque eorum exaltatio est in signo triplicitatis alterius, eius uero societas cum Saturno, uelutam uxorem fore significabit, inter quos etiam est habitudo, quotiam utriusque domus est in signo triplicitatis alterius. Quapropter Venus cum Marte qualitatem amoris efficit absolute. Cum quibus si Mercurius fuerit, erit hoc manifestum. Si fuerit in signis quidem utrinque communibus, ut Capricornus & Pisces, significabunt, quod propriæ sorori, uel suæ consanguineæ coniugabitur. Quod si in masculinis nativitatibus in eisdem Luna fuerit, natus cum duabus sotoribus, uel duabus consanguineis adiuicem uenereos actus exercebit: si autem in feminea nativitate idem permanferit, eam duo consanguinei, uel duo fratres incestabunt. At si cum Saturno Venus extiterit, erit coniugium idoneum, longo' que tempore permanebit. Cum quibus si Mercurius manferit, erunt cum hoc eis ad proficuum. Quod si cum hoc etiam Mars iterum cum eisdem fuerit, coniugium nō erit firmū, & eis nocebit. Si autem eius qualitas eorum qualitatibus assimiletur, mulier sibi uiro contemperante copulabitur. Si autem ipsa plus illis orientalis extiterit, uito se minori despontabitur, & uir uxorem se minorem subartabit. At si magis occidentalis fuerit, mulier uiro se seniori nubet, uir autem uxorem se antiquorem despontabit. Item si Venus ac Saturnus in signis sibi communibus commorentur, ut Capricornus & Libra, erit coniugium inter consanguineos. Si autem huius prædictæ qualitatis Luna fuerit, & in ascidente, coeli' ue medio qualitas ipsa permanferit, natus cum matre, uel nouerca, seu matertera, mulier uero cū prole propria, uel cum suæ sotoris filio, seu cum suo genero ueneri militabit. Quod si Sol istius prædictæ qualitatis extiterit, & planetæ occidentales fuerint, natus filiæ, uel sui fratri, seu sotoris natæ, aut proprii filii cōiugis, incestabit cubilia. Mulier autem cum patre uel patruo, seu mattis uito delinquet. At si hæc prædicta qualitas non in signis unius generis, sed in locis femininis fuerit, natus plus æquo Veneti decantabit, omnibus etiam modis agere, & pati sibi nullatenus erit difficile. Si autem quarundam figuratum prædicta hæc qualitas extiterit, cum hoc etiam in Veneris astibus turpiter conuerabitur. Sunt quidem hæc figuræ principia Leonis & Arietis, nec non quod Græcae simile literæ λ uocatur, & hæc est eius forma λ cuius una stellarum aldebaranum appellatur, est etiam illud, quod Græce uocatur calcas, est finis Leonis, facies quoque Capricorni inter easdem figuræ numeratur. At si hæc qualitas in duobus primis angulis, qui sunt orientalis, & metidianus inuenta fuerit, erit in suis operibus manifestus, & ea in locis, in quibus homines in unum conueniunt, reuelabit. Si autem in ultimis angulis, qui sunt occidentalis & septentrionalis fuerit, erit eunuchus, & uarias calamo distinguet uoces, aut erit sterilis, uel sine uirgæ foramine. Sed si cum hoc in eis Mars fuerit, si masculus extiterit, eius uirga cum testiculis absindetur, & si fuerit semina, ualde profunda erunt sua muliebria. In masculinis uero nativitatibus, natorum qualitates in ueneris astibus ex Marte generaliter, nos inuestigate conuenit hoc modo. Cum igitur à Venete uel Saturno separatur, ei' que Iupiter testificatur, natus in coitu erit mitis, & non immundus, nec Veneri, nisi solummodo à natura coactus, militabit. Si autem cum solo Saturno fuerit, à uenere prolongabitur, & in hoc erit piger & frigidus. Quod si Veneri & Ioui in figura associetur, leuiter ad ista promouebitur, & magnam inde uoluntatem habebit, semetipsum tamen inde redarguet, & coercentur, à turpibus etiam & immundis sibi multum cauebit. At si cum sola Venere, uel cum Ioue solo absque Saturni aspectu fuerit, magnam stupri uoluntatem habere dicitur, & delicose uiuere cupiet. Sed si alter eorum uespertinalis, alter uero matutinalis fuerit, natus cum uiris ac mulieribus coire desiderabit, nec minus in uno quam in alio sollicitabitur. Et si uterque fuerit uespertinalis, in mulieribus tantum ueneti ministrabit. Quod si signa feminina fuerint, ipse forsitan ad turpes actus supponetur. Et si uterque matutinalis extiterit, cum

masculis solummodo scelus illud perpetrabit, & si signa fuerint masculina, omnibus modis circa masculos agere sollicitabitur. Quod si Venus magis occidentalis fuerit, cum ipsis in libris mulieribus & ancillis, ac eis similibus, uenereos actus exercebit. Si Mars magis occidentalis existit, nobiliores se, aut maritatem, uel suam dominam cognoscet. In feminis autem nativitatibus Venus est obseruanda. Si Ioui nautique & Mercurio in figura associetur erit in coeundo mitis ac munda, & si absque Saturno fuerit, associata Mercurio, magnam coeundi uoluntatem habebit, & illud ualde facere desiderabit, sed tamen in maiori parte se inde refrenabit & uerebitur, turpes q̄ coitus postponet. Quod si cum Marte solo fuerit, uel ei in figura associetur, uenereos actus & multum exercebit, & maximam exercendi uoluntatem habebit. At si cum eis Iupiter fuerit, & Mars sub radius extiterit, rem cum seruis & miseris hominibus, uel cum extraneis sui generis habebit: sed si sub radiis Venus extiterit, cum nobilibus uel cum suis dominis meretricabitur. Si autem hi planetæ in locis uel figuris femininis fuerint, proprie in hominum coitu sollicitabitur. Et si fuerint masculini, diligent mulieres fricari, & inde magnam uoluntatem habebunt, & si Saturnus se accordauerit istis statibus antedictis in figura, & fuerit femininus, similiter dabit rationem in pollutione & uilitate luxuriæ. Quod si fuerit orientalis, & masculinus in solario, stuprum affectabit, uel uitios quos ex solario respexerit aduiciabit. Iupiter autem semper haec impedimenta mitigabit, Mercurius ueco iuuabit eorum detectiones, & iuuabit eorum turpia.

De filiis. Cap. V.

Voniam de filiis post matrimonium subsequenter tractandum est, planetas qui in loco zenith capitum nostrorum, aut in loco sequenti, qui est fortunæ, uel in loco, qui his in figura associatus extiterit, nos obseruare conuenit, quod si in h. c non inuenierimus planetas, qui eis per diametrum opponentur, considerare debemus. Lunam etiam, Iouem, atq; Venerem in dandis filiis, Solem uero & Saturnum, ac Martem in denegandis, uel in eorum paucitate considerabimus. Mercurium autem cum uno eorum, cum illo uidelicet, qui ei in figura associatur, quicunque fuerit constituemus. Qui si fuerit orientalis, dabit ei filios, & si occidentalis extiterit, eos auferet. At si datores planetæ fuerint soli erit ei unus filius. Qui si fuerint in signis duorum corporum femininis, erunt duæ. Similiter si in signis multorum filiorum, ut Pisces, Cancer, Scorpius fuerint, duo uel plures nascentur: Si autem masculini fuerint in signis & in figuris, quas habent, respectu Solis, quod nasceretur erit masculini sexus. Et si fuerint in signis & figuris femininis, id quod nasceretur, feminini sexus esse non dubitabitur. Quod si super eos infortunæ uicerint, uel in signis sterilibus fuerint, ut in Leone & Virgine, filius quidem erit ei, sed infortunabitur, & non uiuet. At si Sol & infortunæ prædictis locis dominantur, & non respexerint fortunæ, hoc significat, quod non erit ei filius, & si in signis masculinis, uel sterilibus existant, & super eos infortunæ uincant, eum nullum filium habiturum significabunt. Et si fuerint in signis femininis, uel multorum filiorum, aut eis fortunæ testificatae fuerint, ei filium, qui mendam aliquā patietur, uel qui breui uiuet tempore, nuntiabunt. Quod si utraq; aliaz in signis filios designatis, partē habuerint omnes, uel quidam ex illius filiis ab hominibus abhorrebuntur, cuius rei quantitas secundum maiorem planetarum fortitudinem super altos aliquando aliaz testificantur apparet, si contigerit, quod eorum maior uis sit secundum planetarum multitudinem, uel secundum maiores autoritates, aut quod sint plus orientales, uel propiores angulo, seu altiores, uel ad angulos ascendentēs. Et si præfatorum signorum, quæ filios dant, dominatrices stellæ in suis locis sibi proptis orientales extiterint, natus erit potens, magnus uominis. Si occidentales autem in locis aliaz sibi contrariae fuerint, natus erit miser & ignotus.

ser & ignotus. At si horæ parti q̄ fortunæ alligentur, natus usquequo ducat uxorem, res manebit, & à parentibus diligitur, & eorum hæres efficietur. Quod si non sibimet in uicem colligentur, uel sibimet in contrarium existant, natus erit litigator, & summum ordinum super patentes accumulabit, & eos male tractabit, nec eis in hæreditate succederet. Item si planetæ filiorum datores in figura conuenienter ad inuicem associantur, fratres se mutuo diligent & honorabunt. Sed si non colligantur, uel in sui opposito per diametrum constituātur, natus frattrum aduersitatis illator & author existet. Res autem filiorum particulares per existimationem deprehendi possunt, cum planetam filiorū datum in loco ascendentis posuerimus: Tūc etenim cuncta filiorum particularia, quemadmodum ex nativitate sciuntur, generaliter agnoscemus.

De amicitijs & inimicitijs. Cap. VI.

Amicitij et inimicitij

q Valitates quidem amicitiæ & inimicitiæ, quarum quæ durabiliores sunt amicitiæ & inimicitiæ nuncupantur, quæ uero minus sunt durabiles, in alio applicationes & repulsiones, communes appellantur, taliter inuestigare conuent. In illis igitur qualitatibus, quas in rebus maioribus consideramus, loca que in utriusque nativitate dominio potestati magis conueniunt, id est, loca Solis & Lunæ, ac ascendentis, & partis, & fortunæ nos obseruare necesse est. Nam cum hæc omnia in eodem signo fuerint, uel partim, seu uniuersaliter loca commutauerint. Maxime autem cum inter utraque ascendens ferè decem & septem gradus extiterint, inter eos amorem fixum, qui nec separabitur nec turbabitur, fore dicemus. Si autem in locis, quæ ad inuicem non colligantur, uel quæ sibi per diametrum opponuntur, rotauerint, summe discordabuntur, uel sibi in uicem longo tempore aduersabuntur. At si in neutro istorum modorum, sed solummodo in signis, quæ uicissim associātur, extiterit. Si ex trino uel sextili sese respexerint minor inter eos erit dilectio. Si autem ex quarto sese uiderint, minores inter eos discordias fore non dubitamus. Ita quod quandoque in eorum dilectione uerborum abscisiones intercedunt, & se alternatim paruipendent, hæc autem contingent, cum infortunæ per figuratum loca transibunt. In discordia uero pax & concordia etiam cum fortunæ per figuratum loca discurretint, interponentur. Quapropter quoniam amicitiæ inimicitiæque modus, tribus modis existit, id est, quia istatum duarum qualitatum domini hoc ex nativitate, uel causa luci & damni, seu propter iram & gaudium fecere coguntur. Cum hæc omnia prefata loca, uel earum quām plurima ad inuicem assimilabuntur, amicitiæ ex his omnibus speciebus congregabuntur: si autem ad inuicem non conuenient, inimicitiæ ex eis colligentur, sed si eorum dilectio conuenientia uel conuenientiæ contrarium inter duo tantum loc luminarium fuerit, necessaria inde dilectio procreabitur, quæ uera & summa amicitia dicitur, in qua maxime confidendum est: Inimicitia uero necessaria & quām potest esse deterrima, quæ nunquam cessabit, inde nasceret. Item cum ipsorum conuenientia, uel eius contrarium inter duo utriusque partis fortunæ loca fuerit, quod inde perficietur, causa luci uel damni proueniet. Quod si fuerit inter duos ascendentes id quod efficietur, propter iram & gaudium euire dicemus. Modos quoq; locorum, quibus hæc figuræ societas existit, & id etiam quod super ipsa eleuatur, necnon & planetas, qui ea respexerint, nos obseruare conuenit. In nativitatibus enim, in quibus planetæ, qui super communis figuræ loca eleuantur in eodem ferè signo fuerint, uel in eo quod super illud eleuatur occasione amicitiæ & inimicitiæ in sua fortitudine & durabilitate ac sinceritate illis eleuatis planetis nos assignate conuenit. In nativitatibus autem, in quibus planetarum aspectus fructuosus & idoneus adparebit occasionem studi amicitiæ, & meliorationis inimicitiæ planetis ea respicientibus, attribuere conuenit. In qualitatibus uero communis amicitiæ & inimicitiæ, quæ contem

poralis sit, & in quibusdam horaria, imo etiam momentanea reperiatur in unaquaque istarum duarum nativitatum, planetarum modos, id est, tempora, in quibus alhileg à locis stellarum unius nativitatis recedens, ad stellarum loca nativitatis alterius pertransibit, obseruare non est inutile, quia secundum hoc erunt amicitiae & inimicitiae particulares. Quæ suæ permanentiae terminum breuiorem ante istius separationem non noverunt, diuinitatis autem temporis spatum, donec alii stellæ coniungatur, metam non inueniet. Saturnus igitur & Iupiter, cum alter eorum ad alterius locum perueniet, amicitiam inter eos ex agriculturis & hæreditatibus iudicabunt. Saturnus autem & Mars, cum alter alterius locum obtinuerit, spontaneas rixas & discordias inter eos generabunt. At ex Saturno & Venere societas & dilectio consanguineorum causa procedebitur, præter quia citissime terminabitur. Saturnus quidem & Mercurius eorum societatem & commixtionem in rebus uitæ, necnon dare & accipere, ac mercari, & horum similia significabunt. Per Iouem quoque & Martem, diuinarum occasione, uel quolibet dominio uel dispositione, societas & amor inter eos procreabitur. Per Iouem autem & Venerem causa mulierum, uel diuini causa seruitii, aut per domos orationis, uel ex prophetiis, seu ex his similibus seiuicem adamabunt. Iupiter & Mercurius, occasione dialecticæ scientiarum & prophetiæ, spontaneam societatem indicabunt. Mars autem & Venus, ut ita dicam, ex daueria uel adulterio, seu fornicatione, aut Sodomitico scelerate eos pariter associabunt, præter quod hic breuem, quia unus eorum est fortuna, & alter infortuna, durabilitatem habebunt. Mars quidem & Mercurius inimicitias & deceptiones ac rixas inter eos, occasione incantationum & nigromantiae significabunt. Venus autem & Mercurius in uitæ rebus magisterii, uel musicæ, seu librorum, seu mulierum causa societatem inter ipsos adducent. Augmentum autem & diminutionem in communis amicitiae & inimicitiae uigore ex qualitatibus locorum, in quibus respectu quartuor locorum priorum, quorum est dominium & potestas, existunt, nos scire conuenit. Nam si in angulis, uel cum parte fortunæ, seu cum luminaribus fuerint, erit id quod significabunt planius & apertius. Si autem ab eis longe remoti manserint, nequaquam apparet, eius autem ualeudines & nocimenta secundum proprietatem convenientis uel inconuenientis qualitatis stellarum, præfata loca respicientium comprehenduntur. Tractare uero de seruis in dilectione uel abhoritione suorum dominorum erga ipsos, ex signo proprie, quod infortunii loco fuerit ex naturali similitudine, quam adiuicem habent planetæ, qui locum illum in ipsa nativitatis hora respexerint, uel qui in ipso eodem quæ loco, seu in eius opposito fuerint, indicabunt, maxime autem si planetæ, qui signo illi dominantur, cum locis dominii & potestatis eorum in figuratum societate conuenerint, uel si cum eis eiusdem genetis fuerint.

peregrinationes

De peregrinationibus. Cap. VII.

Es equidem peregrinationis, ex luminantium qualitatibus, angulorum respectu, deprehendetur, maxime autem ex qualitatibus Lunæ. Nam cum Luna occidentalis extiterit, remota ab angulis, peregrinationes, & de loco ad locum mutationes iudicabit. Similiter etiam Mars cum occidentalis fuerit, uel cum à zenith capitum declinauerit, & eius longitudo cum hoc à luminatibus longitudo oppositionis uel aspectus quartæ fuerit, quandoque operabitur. Quod si fortunæ pars iterum in signis iter significantibus ceciderit, erit tota eius uita, ac ipsius opera, & actus in locis extraneis. At si fortunæ loca prædicta respexerint, uel ad illa perrexerint, aut illa sequentes fuerint, ea quæ in peregrinationibus operabitur, idonea erunt, ac pauca & proficia, erit etiam ipsius à peregrinatione redditus festinus, atque leuis, nec ei unquam ab aliqua te contradicetur. Sed si ea infortunæ aspexerint, erunt illa ipsius opera laboriosa, & nociva, plena timoris, tardique ex peregrinatione

regiratione reuertetur. Huius autem rei commixtio secundum planetas, qui his locis
associantur in figura, sicut in præmissis ostendimus, semper apparebit. Cumque lumis-
naria in aliqua duarum quartarum orientalium fuerint, frequentius uersus orientis &
meridiei partes iter aggredietur. Quod si in aliqua duarum occidentalium quartarum,
uel in ipso eodem occidente rotuetit, uersus septentrionem & occidentem eius iter appa-
rebit. At si ipsa signa, quæ petegrinationem significant, uel eorum domini unius formæ
fuerint, fiet iter quandoque. Et si duum corporum uel duarum figuratum extiterint, erit
iter continuum, diu que dutabile. At si Jupiter & Venus locis iter significantibus, ac locis
luminarum dominent, nulla erit in itinere formidatio, sed ab eo desiderabitur, eo quod
dominorum terrarum legationem suarum amicorum causa portabit. Hoc autem habi-
tas complexionis aëris, & rerum ei proficientium multitudo iuuabit. Quod si cum eis
Mercurius fuerit hac prædicta occasione, magnum consequitur proficuum, suamq[ue] le-
gationem ad exitum perducet, dabuntur etiam ei dona, & honorabitur. Si Saturnus &
Mars locis luminarium dominentur, maxime autem, cum per longitudinem in opposicio-
ne fuerit, id quod ei continget, in ualeudo nuncupabitur, & ipse multum impeditur.
Quod si in signis humidis uterque moretur, hoc impedimentum ei ex infestatione aqua-
tici itinetis, & ex submersione, uel propter infortunium, iter aridæ uiae per desertorum lo-
cotorum transitus continget. At si in signis fixis fuerint, hoc ex præcipitatione, & ex uento-
rum flatibus ualidis adueniet. Si uero fuerint in signis solstitialibus, uel æquinoctiali-
bus, ex earum rerum, quibus opus habent, defectu & priuatione, ac per qualitates corrus-
pti aëris ægritudinem inferentis, ei hoc accidere non dubitabimus. Si autem in signis hu-
manæ formæ fuerint, ex uiarum abscisionibus, seu prodigionibus, uel deprædationibus
euente dicemus, sed si fuerint in signis, quorum formæ sylvestrium animalium formis
assimilantur, ex luporum rapacitate, siue ex terræmotu continget. Quod si Mercurius in
eis fuerit ex aggressionibus, timorem inferentibus, uel ex bestiatus mortibus, seu ue-
nosorum animalium occasione proueniet. In proprietatibus autem rerum acciden-
tium, id est, in futurarum occasionum differentiis, siue pro sint, siue obsint, a locis domi-
ni, quæ sint operum & substantiæ, rerumque corporis & ualeudinis occasions secun-
dum prædictas occasiones, nos obseruare conuenit. Horarum uero cognitio, in quibus
haec futura contingent ex qualitatibus in subsequentium annorum principiis aduenien-
tibus deprehendetur. In hoc igitur capitulo nobis hoc tractasse sufficiat.

De qualitate mortis nati.

Cap. VIII.

Qualitas mortis

Via post compendiosam prædictorum enodationem mortis qualitates no-
bis obseruandæ sunt eorum, quæ in uita prædiximus, utrum mors ex ra-
diorum projectionibus, an ex aduentu significatoris ad occidentalem an-
gulum superuenient, nobis scire conueniens est. Nam si mors ex radiorum
projectionibus, uel propter illius, cui coniungeretur, ullam coniunctionem
interuenierit, cum mortis qualitates scire uoluerimus, eorum quibus coniungeretur, loca
considerare non est incongruū. At si propter ipsius ad angulum occidentis applicationē
mors affuerit, ipse occidentalis angulus erit obseruandus. Eo quod secundum planetas
qui locis prædictis subsequentur, si qui subsequentur, uel secundum planetas, qui ad ea
primitus iuerint, si planetæ qui eis subsequantur, non inueniantur, mortis qualitas depre-
hendetur, si cum eorum naturis in scientia differentiarum accidentium stellarum in figu-
ta proprietates acceperimus. propriæ autem si qualitates prædicti loci occidentis, quas ex
signis et ex naturis terminorum habuerint, considerabimus. **Cum** Saturnus igitur domi-
nus mortis fuerit, occasione longæ infirmitatis, seu phthisis, aut catarri, siue propter cor-
poris dissolutionem, uel ethicam febrem, necnon ex ileon, aut hydropisi, ventris ue so-
lutione, seu ægritudine uulnæ, & aliis infirmitatibus, quæ magis frigoris occasione
proueniunt.

*mors dominus.**Saturnus dos**minus mortis*

mors 2f dominus & proueniunt, mors superuenire dicetur. At si Iupiter dominus mortis extiterit ex synanæ
 tia, uel ex peripleumonia, aut apoplexia, seu spasmo, uel ex cephalagia, seu cardia, o-
 mnibus q̄ infrigiditatibus, quæ magnæ uentositatis occasione nascuntur, uel per fortis-
 dos odores, ei mortem prouenire non dubitamus. Quod si Mars eius dominus fuerit,
 occasione febris assidue uel tertianæ continue, ictis ue subiti, siue nefresis, aut empirici
 morbi, cuiuslibet ue sanguinis meatus uel aborsus, seu partus uel herisipile, aut ægritu-
 dinis mortiferæ, omnium ue infirmatum febrili feroore seu calore superfluo uenien-
 tium, uitæ terminus imponetur. At si Venus domina mortis extiterit, stomachi uel epa-
 tis seu cordis uitio, aut sanguinis egestio, siue mobilibus apostematibus uel fistulis, aut
 potionibus, omnibus ue morbis humorum superfluitate uel malitia contingentibus, ui-
 tam terminari pronuntiabimus. Quod si Mercurius illius dominus fuerit, mentis pertur-
 batione, uel mania, seu melancholia, siue præcipitatione, aut epilepsia, uel tussi seu sputi
 superabundantia, cunctis ue morbis nimia uel incongrua siccitate prouenientibus, mors
 occurret. Illi autem, quibus modo prædicto natura, obitus iniunxit, cum planetæ,
 quorum est mortis dispositio, secundū sibi proprias & naturales qualitates, uel his con-
 similes fuerint, nec super eos aliquis planetarum, quorum occasione mala mors & gra-
 uis superuenit, eleuabitur, uitam exuerit. Mors autem, quæ u. & non lege naturæ infer-
 tur, continget cum loco mortis utræque infortunæ dilabuntur, ita quod in ipso eodem
 loco, uel in eius aspectu quarto, seu opposito permaneant, aut eatum quælibet dominiū
 & potestatem super Solis aut Lunæ, uel super utriusque locum habeat. Mors autem ma-
 la & iniqua, propter duarum infortunarum coniunctionem continget, eius uero ma-
 gnitudo per luminarium testimonia proueniet. At ipsius mortis qualitas secundum alio-
 rum planetarum aspectus, ac signa, in quibus infortunæ fuerint, aduenient. Nam cum
 Saturnus in quarto Solis aspectu, uel in ipsius opposto, & in suæ alaiz contrario fuerit,
 si in signis fixis permanserit, manu populi lapidante, mortis nexibus opprimetur, uel
 strangulatione, seu pænis mortiferis affligetur. Cum q̄ occidentalis fuerit, & eum Luna
 sequatur, idem evenire non ignoremus. At cum in signis, quorum figuræ ferarum figu-
 ris assimilantur, extiterit, ferarum mortibus interibit. Quod si Iupiter ei testificetur, & in-
 fortunatus existat, in conuentu virorum die nota & solenni, ferarum obiectus uoratu*i*
 daminabitur. Quod si in alterius luminaris in ascidente locum obtinentis opposicio-
 ne permanserit, carceris interitu periclitabitur. At si Mercurius ei in figura coniungatur,
 maxime aut in figuris serpétum cœlestis sphæræ, uel in signis, quorum figure sunt ferarum
 rapacium, uenenosorum animalium mortibus dilaniabitur. Si Venus autem cum eis
 extiterit, potu mortifero fraude mulierum attributo, morietur. Quod si in Virgine, uel
 in Piscibus, aut in signis humidis sibi locum vendicauerit, Lunæ q̄ in figura associetur,
 uitam submergendo terminabit. At si in naui fuerit, tempestuosa fluctuatione maris ui-
 ta priuabitur. Et si in aliquo signorum solstitialium, uel in signis quadrupedibus cum
 Sole fuerit, seu in Martis oppositione uice Solis permanserit, ruinæ casu perimetur. Si au-
 tem iu cœli medio, uel eius oppositione fuerit, ex alto præcipitabitur & morietur. Mars
 autem, cum in quarto seu opposito Solis seu Lunæ fuerit aspectu, & in suo alaiz contra-
 rio. Si in humanæ formæ signis rotuetit, propter guerras & alterationes inter suos con-
 sanguineos contingentes, seu bellando, capitis abscisione peribit, uel sibi manum pro-
 priam causa mulierum infert, aut mulierum manibus interficitur. Illud autem eve-
 niet, cum ei Venus iterū testificabitur. Quod si ei in figura Mercurius associetur latronū
 & pyratarum insidiatorum ue manibus dilacerabitur. At si in abscissis membra uel im-
 perfectarum fortunarū signis, seu in cathenæ capite cū eius domino farso fuerit, capitis
 siue membrorū abscisione migrabit. Et si in Scorpione uel TAUro fuerit, cōbustione aut
 pforatione mēbrorū, uel incisione, uel spasmo, uitæ terminos trāsibit. At si in cœli medio
 uel in ei⁹ opposito permanserit, in cruce suspendet. Maxime aut si cū Ficare et Andromadę
 fuerit.

Mors preter

Mors per uim naturæ legē.
et no secundū legem
naturæ.

fuerit. Quod si in signo occidentali, vel in ascendentे locum habuerit, viuus igne cremabitur. Et si in signis quadrupedibus extiterit, cadendo conteretur. Si uero Iupiter ei testificetur, & infortunatus existat, ira potestatis vel regis mortis subibit iudicium manifestum. Quod si utrēq; infortunæ iungantur, vel altera alteri opponatur, quemadmodum prædiximus, ut mortis scilicet sit occasio, malam vitalis spiritus priuationem peiorabūt. Dominus autem qualitatis mortis est dominus interficientis loci. Interficientia quidē accidentia in quantitate vel qualitate multiplicabuntur, cum utrēq; infortunæ in locis interficientibus auctoritatem habuerint. Cumq; stellarum qualitates huiusmodi fuerint, se pulitura carebit & regimine: gressibilia, rapacia, uolatilia, prædatoria cum insigniis horum animalium formarum susceptiis infortunæ fuerint, nec locis interficientibus fortunari aliquæ testificetur, & eis in hemispherio inferiori cōmorantibus, ipsius cadasuere pascent. Cumq; planetæ locorum interficientium dominatores in locis declinantibus extiterint, maxime autem, cum Luna prædictis in locis, & in quarto, seu in istorum locorum oppositio manferit, inter alienigenas iuri mortis obediet.

De diuisione temporum in uita nati. Cap. IX.

Diuisiū temporū *Natū*

Postquam in unaquaq; specierum istarum prognosticandi modum usq; ad notitiæ ipsatū uniuersalium rerum perfectionē generaliter, prout ostensum est, explicauimus, ipso eodem calle, ea quæ in nativitatū partitione per tempora in ipsis obseruāda, & in rebus particulatibus præfatis modis sunt attendēda, nos superaddere naturaliter conuenit. Quemadmodum igitur judicia & existimationes rerum particularium, quæ in enarratione nativitatū à præfatis locis assumpta sunt, præmituntur, & si maior eorum pars sint iudicia & existimationes, quæ ab ipsis eisdē regionibus assumuntur, scilicet, quæ à regionibus sumuntur, & ipsa sunt iudicia, in quibus particularia, quæ in nativitatibus obseruantur, generaliter continentur, ut sunt formæ & figuræ corporum ac qualitatū, animarū proprietas, necnō differentiæ motū & legū. Cōuenit etiam his, qui naturaliter hoc obseruauerint, ut primæ occasioni, quæ ceteris cōuenientior est, ne unicq; in nativitatibus similitudine decipiant, semper adhæreant. Veluti si natū in Aethiopia albedine & capillorum planicie decoratū, vel horū animalū qualitates magis domesticas, seu ad rationes procliuiores, siue rerū investigatores eos esse dixerint. Aut si terre Aliemā incolas, sylvestres animas, mutuatos, & à ratione dissentaneos affirmauerint, vel in his iterū propter mores & leges unicuiq; gentium proprias decipiētur. Quemadmodū si in matrimonii Italos suas germanas in uxores ducere decreuerint, superaddendum etenim eis esset in iudicio, si nati fuerint in Aegypto, vel in Aegyptiacis suas matres nubere, sine huius additamento prægnauerint, si nati fuerint in Persia. Vniuersales autē qualitates in suis iudiciis & existimationibus prius generaliter obseruare, deinde particulares quantitates, per quas iudicabunt, his superaddere conuenit, ut augmenta & diminutiones in his contingentes, ex hoc deprehendāt. Similiter etiam in diuisione temporū & horarum nati, ut temporales annorum differentiæ, eorumq; cum unoquoque futurorum subsequentium similitudines præmittantur, & ut eorum qualitates inspiciant, ita quod nullatenus in generalibus accidentibus, quæ nativitatē obseruauerint, decipiāt, necessariō cōuenit, ut puerum operari, ac uxorem ducere, vel id agere, quod à nullo, nisi maioris sit ætatis, agi poterit, & ut decrepitæ virum ætatis prolem gignere, actus que soli inuentuti possibles efficere diiudicent, imo generaliter eis cōuenit, & ea quæ per temporum obseruationes deprehenderint, ex annis ipsis cōuenientibus, his quæ eis assimilantur, & quæ in ipsis accidere possunt, superaddere, eo quod eadem uia, idemque modus, necnon idem & unus ordo cunctis temporalibus differentiis habetur, naturam universalem omnes homines cōuenientem complectens, & cum septem planetarum ordine similitudinem obtinens. Hæc autem uia siue ordo à primis annis & à sphera nobis affiniori, scilicet lunari sumit exordium, & in extremis annis ad ultimam planetarum spheram, quæ Saturni dicitur, explicatur.

explicatur. Sciendum est etiam, singulis annis res accidere, cum illius planetæ natura, qui in illius anni directo fuerit, similitudinem sortientes. Huius autem obseruatio rei necessaria est ad generalis horum uniuscuiusq; temporum qualitatis comprehensionem. Quos

3 infantia domi
natur Luna.

rum differentiæ particulares ex eis in hærentibus proprietatibus cognoscuntur. Nam quia

Luna ad plus & primorum annorum infantis dispositioni dominatur, qui numero, per quem quatuor primos annos intelligimus, assimilantur, infans sui corporis teneritudinem & infirmitudinem, festinum & clementum suscipit, cuius etiæ maior & frequentior

est aquosa cibatio, eiusdemq; formæ leuis alteratio, necnō ipsius anima debilis, imperfecta q; tenetur, secundum quod ex eis qui propter opificem infantis animæ partem acci-

4 pueritiae
Mercurius.

dunt, conueniens est. Et quoniam secundus planeta, qui Mercurius appellatur, dominus

existat dispositionis deceni annorum sequentium, qui & pueritiae sunt, & secundi nominantur, propter hoc inquam, quod numeri medietatis uiginti annorum ipse do-

minus est, infra hoc annorum spatum, effectum intellectus, & ratiocinationis animæ ma-

nifestum, puer ingreditur, uelut si quasi eruditionis planta, & qualitatum animæ radices

in eo plantarentur. In his etiam annis ex eorum quæ aptantur proprietatibus castigatio,

necnō & doctrina splédescit, & ad primi exercitii modos expergesfactus insurgit. At quia

dispositioni subsequentium annorum octo, qui & adolescentiae sunt, & tertii nominan-

tur, Venus dominando præsidet, & qui numero annorum eius propriæ circumuolutio-

nis æquantur, motus decursus spermatis, eiusq; multitudinis adunatio sumit initium,

& ad actus usq; uenereos adolescēs ipse mouetur, hoc autem tempus esse dicimus, in quo

animæ quasi bolismi similitudinem sortiuntur, & uix minimam abstinentiæ portionem

tangentes, ad plurimumq; cupidinis impetum in omnibus, ex rebus Veneris cōtingere

possibilibus perueniētes, tempestuosam luxuriam, deceptionem, mentisq; cæxitatem in

optatis omnibus incurrit. Et quia Sol medialis sphære dominator, dispositioni annorum

5 iuuentuti

Iuuentuti Sol.

unum de uiginti, qui quarto loco notati, & ordine sunt medii, & iuuentuti deputati, præ-

esse dicitur, in operibus potentiae, & in fructuosa dispositione uitæ, necnō eiusdem direc-

tione sollicitudinem iuuenilem habere animam sancimus, & ex qualitatibus detioris

ludicris & deceptibilibus ad animæ salutem, pudorisq; conseruationem, a honoris af-

fectum, eam alteri dicimus. Post Solem autem quia Mars, quindecim annis, quinto loco

constitutis dominatur, qui sunt anni roboris atq; uigotis, & numero propriæ rotationis

ipsius æquantur, uitæ grauitas ac impedimentum & aduersitas incumbunt, animæ uero

cum corporibus anxietates & impedimenta sustinet, & corporis declinatio ferè sentitur &

intelligitur, operabitur etiam homo grandia, unde sibi summus labor eueniet, quotum

explicationem ante suę mortis accessum expetitur. Deinceps autem Ioui, sexti loci, senem

uendicati, senectutis annos duodecim, suę propriæ circumrotationi æquales assignamus,

in quibus homo ab operibus corporis & laboriosis, necnō & ab anxiate manuum re-

trahit, animamq; suam deinde periculo nō committit, pro quibus omnibus sanū men-

tis habitum induēs, bonæ cōseruationi studebit, & præ sua magnanimitate turpia negli-

gens, in omnibus rebus desiderando prouidus, necnō fermocinator & cōsolator habe-

bitur. In hoc etiam tempore circa libertatem & honorificētiam, bonamq; famam cum

pudore & reuerētia maxime sollicitabitur. Post hos autem anni Saturni, uelut in extre-

mo positi, qui sunt senii, nec ante uitalis locis egressum terminati, ordinatim eueniunt.

Hos frigidior, corporisq; motus, grauedo delectationis, & appetitus diminutio, necnon

& natura festina declinatio commutantur: hæc autem qualitas uitam hominis exuit, im-

pedimentum & tristitiam, modicamq; rerum sustētationem, propter suorum motuum

debilitatem imprimit. Hæ sunt igitur qualitatum temporum proprietates, quæ secundum

6 senioritati

Senio Satur-

nus.

generales res naturæ apparent. Particulares uero temporum proprietates, quoniam non

nisi ex natuitatis proprietatibus obseruare debemus, id quod ex eis universale apparuit,

nobis ab aliis dominatrice considerauimus. Nostra tamen in his obseruatio non ex

earum aliqua sigillatim, sed ex omnibus notitiam attulit, quemadmodum in uitę spacio

peractum

pectum est. Illa etenim alhyleg, quæ ab ascendentे sumitur, in corpori accidentibus & peregrinationibus utimur. Ea uero, quæ à parte fortunæ consideratur, in rebus substatiæ potimur. A Luna quoq; sumpta in animæ qualitatibus, & coniugiis obseruamus. Quæ autem à Sole deprehendit in rebus ualentia & sublimitatis assumimus, à medio uero coeli repartam in aliis omnibus sui esse qualitatibus particularibus, ut in operibus & amicis atq; filiis sequimur. Nos namq; sic facientes non nisi unum solum planetam, fortuna uel infortuna fuerit, rei dominum intelligimus, quod iustum & idoneum fore nō ambigimus. Cum in eadem simul hora sæpe contraria occurrant accidentia, ut cum quis aliquem suum amittit consanguineum, cuius hæres efficiatur, uel infirmitas incubuerit, & dicitur, seu ociose uiuendo prolem procreauerit, & his similia frequenter accidentia in corpore & in anima, in diuitiis & potentia, necnon in cæteris accidentibus bonis siue malis, una eadem q; qualitas ita necessario proueniens, ut in his omnibus homo bonū seu malum incurrat: at in temporibus intensionis fortunii uel infortunii, huic simile continere, forsan est possibile, cum omnes fortunæ uel infortunæ patiter omnibus alhyleg, uel eorum pluribns obtinuerint, quod successiue contingere manifestum est, ob quod humana natura ad utriusq; intensionem, propter subitam declinationem, & à temperie existum bonorum & malorum in alteratione contingentes, minime peruenire poterit. Hoc igitur predicto modo res locorum omnium alhyleg deprehendunt. Ex locis autem alhyleg obuiantibus, non tantum exitum uitæ significantia, uelut in spatio uitæ consideranda sunt, uerum etiam omnia intuenda fore iudicamus. Item nec eorum tantum corpoream uel oppositam, seu tetragonalem obuiationem, sed etiam illis ex trino sextili q; coniunctum, obseruare debemus. Tempora quoq; in unaquaq; alhyleg planetæ in ipso eodem gradu existenti alhyleg, uel eidem in figura associata primitus attribuemus. Quod si nullius planetatum in illo gradu permanferit, necei quis in figura associatus fuerit, illa uiciniori planetæ gradum illum præcedenti conuenit, ut assignēus, donec ad illum, qui gradum prædictum, gradum sequentem respexerit, perueniamus, & huius ad illum secundum signorum successionem sit aspectus, dehinc sequentia tempora præfato donentur, usquequo ad illum qui eum subsequitur applicemur. Et similiter in omnibus faciendū esse decernimus. Planetas etiam in suis terminis existentes constituemus, quosdā ex planetis quos obseruauerimus, & quos quasi dispositores posuerimus. Numerum autem annorum, numero graduum longitudinum dari conuenit. Alhyleg igitur ab ascendentے sumptæ numerus annorum numero temporum ascensionum climatis, in quo nativitas fuerit, æqualis assignabitur, alhyleg autem à coeli medio deprehensæ anni, quorū numerus numero temporum transitus per coeli medium æquabitur, præbeantur. In aliis etiam alhyleg aliunde sumptis hoc ordine procedemus, & secundum earum appropinquationem ad angulos numerum ascensionum uel occidentium, seu per medium coeli transitus, quemadmodū in enarratione spatii uitæ explanauimus, accipiemus. Hoc igitur modo præfato, res rerum temporum uniuersalium dominatrices deprehendantur. **Dominatrices** minatrices autem rerum annorum cognoscētur, cum annorum numerum à nativitate **rerū annorū**, sumperimus, & ab unoquoq; locorum alhyleg inciendo, unicuiq; signorum, secundum sui successionem annum unum proiecetimus, & illius signi dominus, in quo numerus terminatus fuerit, reseruabitur. Hoc idem & in mensibus faciemus, nam numerū mensium, qui ex nativitate præterierūt, accipiendo à locis, quorum est anni dispositio 28 dies, unicuiq; signorum proiiciemus. Quod & similiter in diebus faciemus. Numerum etenim dierum à die nativitatis sumentes, à locis mensium unicuiq; signo duos dies & tertiam obiiciemus. Planetarum iterum existentiam in locis temporum nos obseruare conuenit, Hoc etenim futurorum in temporibus contingentium, cognitionem nō minitum adiuuat. Existentia itaq; Seturni in locis temporum uniuersalium, Iouis quidē in locis annorum, Solis aut Martis, Veneris, Mercuriique in locis mensium, Lunæ uero in dierum locis obseruabimus. Ex planetis temporum uniuersalium dominos in esse fututi

futuri, ac eidem perfectionem considerabimus. Temporumque particularium dominos, in huius augmento uel diminutione secundum rerum in locis existentium similitudinem inspiciemus, hoc etenim erit occasio fortitudinis & debilitatis accidentium. Nam proprietatum uniuersalis qualitatis, & spatii temporis signicator locus alhyleg, dominusque temporum uniuersalium, qui terminorū est dominus, perhibetur ob hoc, quod unaquæque stellarum istarum in ipsa eadem que nativitate, cum locis stellarum, quarum prius fuerit dispositio, similitudinem habuerit. Sed rei accidentis bonitas siue malitia ex proprietatibus qualitatum naturæ dominorum temporum, eorumque complexione in faciendo bonum siue malum, necnon ex eorum in principio cum re dominatrice, similitudine seu contrarietate deprehendetur. At in quo temporum proprie futurum contingat ex signorum rei anni & mēsis dominantium qualitatibus, quas secundum loca quæ futuri sunt, occasiones habuerint, necnon ex qualitatibus contingentibus, cum planetæ ac Sol, & Luna in signis rei annorum & mensium dominatoribus extiterint, iudicabitur nam planetæ, qui cum prædictis locis ab hora principii, quæ nativitatis dicitur, conuenient, eisque in figura hora existentiæ conuenienter associati fuerint, bonum in re futura significabunt. Cumque in contrario fuerit, ei malum annunciarūt. Illi autem, qui eis inconvenienter associabuntur, ut sit scilicet in eatū oppositione per diametrū, uel in quarto aspectu, & in contrario alaiz, erunt aduersitatis occasio. In aliis vero qualitatibus nihil operabūt. Quod si idem planetæ in temporibus, & in esse potestatem habuerint, nam futuri boni seu mali superfuitatem & augmentum sentiet, hoc autem necessario magis contingat cum potestate super occasionem, ad hoc, ut temporibus solummodo dominentur caruerūt, imo propter hoc, quod ipsi iterum in principio nativitatis dispositores extiterint. Et ut nato in omnibus suis rebus bonum siue malum pariter eveniat, quandoque contingit, seu propter hoc, quod omnes species alhyleg, aut earum quidem plures in uno eodemque loco concurrerint, uel quoniam à se in vicem segregatae fuerint, & in eodem tempore res eis obuiam eentes, uel quæ omnes, seu earum quamplures fortunæ uel infortunæ fuerint sibimet in vicem conuenerint. Hac igitur via secundum modum naturali rei competentem per res temporum prognosticamur. Viarum autem particularium, quibus temporalis futuri qualitates prognosticantur, ob hoc quod inde prouenientium multiformis est collectio, necnō grauis enarratio. Maxime autem in hoc loco enarrationem proponere idoneum iudicauimus, eo quod ab illius libri primordio opus generalis naturæ stellarū, eiusque cum rebus particularibus, ut oportet, similitudinem secundum speciei rationalis existimationem in commixtione horum explanare proposuimus. Rebus itaque nativitatum generalis explicatis hoc in loco huic libro finem imponere nō incongruum existimamus.

CLP PTOLOMÆI CENTILOQVIVM

SIVE CENTVM SENTENTIAE, IO. IOVIANO

Pontano interprete.

Te & à scientia. Fieri enim nequit, ut qui sciens est, particulares rerum formas pronunciet, sicuti nec sensus particularem, sed generale quan-

dam suscipit sensibilis rei formam, oportetque tractantem hæc, rerum coniectura uti. Soli autem numine afflati prædicunt particularia.

2. Cum is qui consultat, ipsum melius scrutabitur, inter id & eius formam nulla rerum differentia erit.

3. Qui ad rem quampli aptus est, habebit profecto & huiusmodi significationis stellam admodum potentem in sua genitura.

4. Anima ad cognitionem apta, ueri plus assequitur, quam qui supremum in modum se in scientia exercuit.

5. Potest qui sciens est, multos stellarū effectus auertere, quādo naturam earū nouerit, ac seipsum ante illorum eventum præparare.